

**Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ Σ.Δ.Ο.
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ**

ΘΕΜΑ: “Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών”

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ**

**ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:
ΜΕΛΙΔΩΝΗ ΜΑΡΙΑ**

ΠΑΤΡΑ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
Οι οικονομικές καταστάσεις	
1.1 Λογιστική τυποποίηση	3
1.2 Έννοια και σημασία των οικονομικών καταστάσεων	4
1.3 Αρχές καταρτίσεως και παρουσιάσεως των οικονομικών καταστάσεων	4
1.4 Σύντομη αναφορά στις επί μέρους οικονομικές καταστάσεις	7
1.4.1 Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις	7
1.4.2 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
Κατάσταση μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσεως	
2.1 Σύντομη ιστορική ανασκόπηση	11
2.2 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο	11
2.3 Η σημασία της καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως	12
2.4 Τύποι καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως	13
2.5 Ανάλυση της καταστάσεως μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το κεφάλαιο κινήσεως	15
2.5.1 Το περιεχόμενο της καταστάσεως μεταβολών	15
2.5.2 Απαραίτητα στοιχεία	15
2.5.3 Η διαδικασία της καταρτίσεως	16
2.6 Ανάλυση της καταστάσεως μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το ταμείο	17
2.6.1 Κεφάλαιο κίνησης και ταμείο	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
Καταστάσεις Ταμειακών Ροών	
3.1 Καταστάσεις Ταμειακών Ροών κατά το Διεθνές Λογιστικό πρότυπο	19
3.2 Εννοιολογικός προσδιορισμός	20
3.2.1 Υποχρέωση καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών	21
3.2.2 Διάκριση μεταξύ κεφαλαιακών και Ταμειακών Ροών	22
3.3 Σκοπός, χρησιμότητα και τύπος της καταστάσεως Ταμειακών Ροών	23
3.3.1 Σκοπός και επιδιώξεις της καταστάσεως Ταμειακών Ροών	23
3.3.2 Χρησιμότητα της καταστάσεως Ταμειακών Ροών	23
3.3.3 Τύπος της καταστάσεως Ταμειακών Ροών	24
3.4 Ταξινόμηση των Ταμειακών Ροών	25
3.4.1 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία	25
3.4.1.1 Ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα	25
3.4.1.2 Ισοδύναμα προς τα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία	26
3.4.2 Μικτές και καθαρές Ταμειακές Ροές	27
3.4.3 Κατηγορίες Ταμειακών Ροών	28
3.4.3.1 Συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες	30
3.4.3.2 Επενδυτικές δραστηριότητες	31
3.4.3.3 Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	31
3.4.4 Τόκοι και μερίσματα	32
3.4.5 Φόρος εισοδήματος	33

Ανάλυση Καταστάσεως Ταμειακών Ροών

3.4.6	Συμμετοχές και εξαρτημένες , συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	33
3.4.7	Αγορές και πωλήσεις εξαρτημένων και άλλων επιχειρήσεων	34
3.4.8	Έκτατα , ανόργανα και κονδύλια προηγούμενης χρήσεως	35
3.5	Ειδικά θέματα των καταστάσεως Ταμειακών Ροών	36
3.5.1	Μη ταμειακές συναλλαγές	36
	Αποκάλυψη της σύνθεσης των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυναμών προς αυτά	
3.5.2	στοιχείων και η συσχέτιση αυτών με τα στοιχεία του ισολογισμού	37
3.6	Ταμειακές Ροές σε ξένο νόμισμα	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Πρακτικός οδηγός καταρτίσεως καταστάσεως Ταμειακών Ροών

Υπόδειγμα καταστάσεως Ταμειακών Ροών	41
Πρακτικός οδηγός καταρτίσεως καταστάσεως Ταμειακών Ροών	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Οδηγός για τον έλεγχο της Ταμειακής Ροής σε μια επιχείρηση

5.1	Προσδιορισμός των αναγκών χρηματοδότησης της επιχείρησής	59
5.1.1	Κατάρτιση σχεδίου χρηματοδότησης	60
5.1.2	Πέντε ερωτήματα που θα πρέπει να τίγονται στο χρηματοδοτικό σχέδιο	61
5.1.3	Πέντε μορφές χρηματοδότησης	61
5.2	Προετοιμασία προβλέψεων πωλήσεων και εξόδων	63
5.2.1	Προβλέψεις εξόδων	64
5.3	Προετοιμασία προβλέψεων εσόδων	65
5.4	Προετοιμασία προβλέψεων Ταμειακής Ροής	65
5.4.1	Ετοιμασία των προβλέψεων της Ταμειακής Ροής	67
5.5	Χρήση του προϋπολογισμού Ταμειακής Ροής και της ανάλυσης αποκλίσεων	69
5.5.1	Δημιουργία μηνιαίων προϋπολογισμών	70
5.5.2	Ανάλυση αποκλίσεων	71
5.6	Έλεγχος των εισπρακτέων οφειλών και των αποθεμάτων	72
5.6.1	Διαχείριση εισπρακτέων οφειλών	72
5.6.2	Πίστωση και εισπραξη	74
5.6.3	Διαχείριση αποθεμάτων	75
5.7	Διαχείριση θετικής Ταμειακής Ροής	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Συμπεράσματα

6.1	Σκοπός και χρησιμότητα των καταστάσεων Ταμειακών Ροών	79
6.2	Αδυναμίες των καταστάσεων Ταμειακών Ροών	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Παράδειγμα καταστάσεων Ταμειακών Ροών της εταιρίας "x"	84
--	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Νο 7

Βιβλιογραφία	103
Ελληνική	103
Ξένη	103
Διευθύνσεις Διαδικτύου	103

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

1.1 Λογιστική τυποποίηση

Η λογιστική είναι η επιστήμη των λογαριασμών και σκοπός αυτής είναι η μεθοδική καταχώρηση όλων των οικονομικών πράξεων μιας επιχείρησης, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί, σε κάθε στιγμή, η ακριβής περιουσιακή κατάσταση αυτής και το αποτέλεσμα των εργασιών της.

Η λογιστική, όπως είναι γνωστό, συγκεντρώνει, αναλύει, προσδιορίζει ποσοτικά, ταξινομεί και συνοψίζει τα πολυάριθμα και πολυσύνθετα λογιστικά γεγονότα με τελικό σκοπό την παροχή των αναγκαίων, αλλά και χρήσιμων πληροφοριών για τους κοινωνικούς εταίρους, δηλαδή για τις διοικήσεις και τους μετόχους των επιχειρήσεων, τους πιστωτές αυτών και τους εργαζομένους σε αυτές, το Δημόσιο, τους καταναλωτές και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο φορέα.

Η παροχή των ανωτέρω αναγκαίων και χρήσιμων πληροφοριών γίνεται μέσω των οικονομικών καταστάσεων. Τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία γίνονται ακόμα πιο σημαντικά όταν επιτυγχάνουν σύγκριση όχι μόνο μέσα στα πλαίσια της ίδιας επιχείρησης, αλλά και μεταξύ των επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου ή διαφόρων κλάδων της οικονομίας.

Η συγκρισιμότητα αυτή των λογιστικών πληροφοριών πραγματοποιείται μόνο όταν οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν τις ίδιες λογιστικές αρχές, μεθόδους και γενικότερα διαδικασίες επεξεργασίας των δεδομένων που συγκεντρώνει και αναλύει η λογιστική. Απαιτείται, δηλαδή, τυποποίηση ολόκληρου του φάσματος της λογιστικής διαδικασίας.

Η λογιστική τυποποίηση επαφίεται σε ορισμένες χώρες, στην αρμοδιότητα των επαγγελματικών οργανώσεων και σωματείων, τα οποία θεσπίζουν Λογιστικά πρότυπα και παραδεγμένες λογιστικές αρχές και δευτερευόντως στον εθνικό νομοθέτη, για τον καθορισμό της δομής και του περιεχομένου των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων, ενώ σε άλλες χώρες (κυρίως ευρωπαϊκές) η λογιστική τυποποίηση επιδιώκεται με την εφαρμογή των λογιστικών σχεδίων, που έχουν εγκριθεί από το νομοθέτη,

Έτσι η λογιστική τυποποίηση αντανακλά άμεσα στην τυποποίηση των οικονομικών καταστάσεων.

1.2 Έννοια και σημασία των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις αποβλέπουν πρώτιστα στην ενημέρωση των μετόχων και πιστωτών της επιχειρήσεως, δηλαδή των χρηματοδοτών αυτής, παρέχοντας ανάλογες για αυτούς πληροφορίες. Είναι λοιπόν ορθότερο να αποκαλούνται οι καταστάσεις αυτές χρηματοοικονομικές, σύμφωνα με το είδος των πληροφοριών που παρέχουν.

Οικονομικές καταστάσεις (Financial statements) καλούνται, γενικά, τα λογιστικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει η περιουσιακή διάρθρωση της (επιχειρήσεως και τα αποτελέσματα αυτής για ορισμένη χρονική περίοδο.

Η αξιοποίηση των δεδομένων τόσο για την πρόβλεψη όσο και για την απολογιστική επαλήθευση-πραγματοποιείται με την κατάρτιση από το Λογιστήριο καταστάσεων που καλούνται οικονομικές (Financial Statements), αν αποβλέψουμε στο περιεχόμενό τους ή λογιστικές, αν αναφερθούμε στην προέλευσή τους.

Κατά το Ε.Γ.Α.Σ., οικονομικές καταστάσεις είναι πίνακες στους οποίους εμφανίζονται τα στοιχεία του Ισολογισμού και ορισμένων άλλων λογαριασμών των οικονομικών μονάδων κεφαλαιώδους σημασίας.

Οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις μπορεί να απορρέουν απ' ευθείας από τα λογιστικά βιβλία και χαρακτηρίζονται ως πηγαίες ή να καταρτίζονται με βάση διάφορα δεδομένα των βιβλίων και άλλων δικαιολογητικών στοιχείων, οπότε χαρακτηρίζονται ως παράγωγες.

Οι οικονομικές καταστάσεις για να επιτελέσουν σωστά το ρόλο τους πρέπει να είναι διαχρονικά ομοιόμορφες. Αυτό βέβαια επιτυγχάνεται, όπως προαναφέρθηκε, με τη λογιστική τυποποίηση.

1.3 Αρχές καταρτίσεως και παρουσιάσεως των οικονομικών καταστάσεων

Ο αντικειμενικός σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι να πληροφορήσουν μια ευρύτερη ομάδα χρηστών, για την περιουσιακή κατάσταση, την οικονομική θέση και τις μεταβολές αυτής μιας οικονομικής μονάδας. Με τις οικονομικές καταστάσεις πρέπει να γνωστοποιούνται όλες οι ουσιώδεις πληροφορίες, που είναι αναγκαίες για να καταστήσουν αυτές σαφείς και κατανοητές.

Για να ανταποκριθούν στον αντικειμενικό σκοπό τους πρέπει να έχουν ορισμένες ποιοτικής φύσεως ιδιότητες ή ποιοτικά χαρακτηριστικά. Κατά την International Accounting Standards Committee τέσσερα είναι τα ποιοτικά αυτά χαρακτηριστικά στοιχεία. Τα χαρακτηριστικά αυτά περιγράφονται με συντομία ως εξής:

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να γίνονται πλήρως κατανοητές από τους χρήστες αυτών, οι οποίοι φυσικά διαθέτουν μία επαρκή λογιστική αντίληψη των οικονομικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και

ικανότητα μελέτης. Πρόκειται για μία πρωταρχική ποιοτικής φύσεως ιδιότητα των οικονομικών καταστάσεων.

Ένα άλλο ποιοτικό χαρακτηριστικό στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων είναι η συνάφεια που πρέπει να έχουν οι παρεχόμενες πληροφορίες προς τις ανάγκες των χρηστών, δηλαδή οι πληροφορίες αυτές πρέπει να ασκούν επιρροή στις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών. Βέβαια, η φύση και το ουσιαστικό των πληροφοριών έχουν άμεση σχέση με την προαναφερόμενη συνάφεια αυτών.

Η αξιοπιστία των παρεχόμενων πληροφοριών αποτελεί μία ακόμη ιδιότητα των οικονομικών καταστάσεων. Η πλήρης παρουσίαση των συναλλαγών, η παρουσίαση της ουσίας και όχι μόνο του νομικού τύπου των συναλλαγών, η ουδετερότητα και η πληρότητα των πληροφοριών αποτελούν στοιχεία της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων.

Ως τέταρτη ιδιότητα των οικονομικών καταστάσεων αναφέρεται η συγκρισιμότητα αυτών.

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται και παρουσιάζονται με βάση ορισμένες αρχές, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν από χώρα σε χώρα, λόγω των ιδιομορφιών που παρουσιάζει η κοινωνική, οικονομική και νομική ζωή κάθε χώρας. Η I.A.S.C. έχει αναλάβει να εναρμονίσει τους κανονισμούς, τα λογιστικά πρότυπα και τις διαδικασίες που έχουν σχέση με την κατάρτιση και την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή και συνοπτική αποκάλυψη όλων των σημαντικών λογιστικών αρχών ή μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν.

Η Ελληνική εμπορική νομοθεσία έχει καθιερώσει τις ακόλουθες βασικές αρχές για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Επιγραμματικά οι αρχές αυτές είναι:

- (α) **Η αρχή της αλήθειας**, δηλαδή της πιστής εικόνας της περιουσίας, της χρηματοοικονομικής θέσεως και των αποτελεσμάτων της επιχειρήσεως.
- (β) **Η αρχή της απόλυτης σαφήνειας**.
- (γ) **Η αρχή της ομοιογένειας**, δηλαδή δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στο ίδιο ποσό του Ισολογισμού ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων ανομοιογενή στοιχεία.
- (δ) **Η αρχή της συνέπειας** δηλαδή οι μέθοδοι αποτιμήσεως, διαρθρώσεως και καταρτίσεως του Ισολογισμού και του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσεως πρέπει να παραμένουν αμετάβλητοι από χρήση σε χρήση.
- (ε) **Η αρχή ή κανόνας του μη συμψηφισμού στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού ή λογαριασμών εσόδων και εξόδων**.
- (στ) **Η αρχή της συντηρητικότητας ή συνέσεως ή πρόνοιας**. Η αρχή αυτή πρέπει να διέπει την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων.
- (ζ) Επίσης, πρέπει να αναφερθούμε σε δύο ακόμη κανόνες. **Κατά τον πρώτο κανόνα**, οι τίτλοι των λογαριασμών πρέπει να είναι σαφώς δηλωτικοί των εικονιζόμενων στοιχείων. **Κατά τον άλλο κανόνα** πρέπει

να παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις [Ισολογισμός, Αποτελέσματα Χρήσεως και πίνακας διαθέσεως αυτών] και τα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως. Οι οικονομικές καταστάσεις είναι το τελικό προϊόν της λογιστικής διαδικασίας.

Η διαδικασία αυτή πρέπει να διεξάγεται, σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές. Οι ακολουθούμενες λογιστικές αρχές πρέπει να γνωστοποιούνται μέσω των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων.

Μία σύντομη αναφορά στις βασικές λογιστικές αρχές είναι χρήσιμη. Οι βασικές αυτές λογιστικές αρχές είναι οι εξής:

(α) Αρχή του ιστορικού κόστους. Είναι μία από τις βασικότερες αρχές, που διέπει ολόκληρη τη λογιστική διαδικασία. Οι λογιστικές εγγραφές απεικόνισης της αποκτήσεως περιουσιακών στοιχείων, της πραγματοποιήσεως εσόδων και εξόδων, της δημιουργίας υποχρεώσεων και στοιχείων καθαρής θέσεως καταχωρούνται στα βιβλία σύμφωνα με την αρχή αυτή στο κόστος κτήσεως.

Βέβαια η αρχή του ιστορικού κόστους προϋποθέτει σταθερή οικονομία και νομισματική ισορροπία, καθόσον γίνεται άμεσα αντιληπτό ότι επηρεάζεται άμεσα σε περιόδους πληθωρισμού και χρειάζεται διόρθωση των διαφόρων μεγεθών που εκφράζονται στο κόστος.

(β) αρχή της πραγματοποιήσεως του εξόδου. Κατά την αρχή αυτή καταχωρούνται στα έσοδα της χρήσεως τα βέβαια ποσά αυτών που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση, όπως και τα ποσά των εσόδων που τα αίτια δημιουργίας τους ανάγονται σε προηγούμενες χρήσεις, αλλά εκκαθαρίστηκαν και οριστικοποιήθηκαν μέσα στη χρήση αυτή.

(γ) αρχή της συσχετίσεως των εσόδων και εξόδων που αφορούν τη χρήση. Η πραγματοποίηση των εσόδων συνεπάγεται με την πραγματοποίηση εξόδων. είναι λοιπόν απαραίτητο στα ανήκοντα σε κάθε λογιστική περίοδο έσοδα να αντιπαραθέτονται τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για την απόκτηση των εσόδων αυτών, ώστε από τον συσχετισμό εσόδων εξόδων να προκύψει το αποτέλεσμα της περιόδου. Η αντιπαράθεση εσόδων, εξόδων όπως προαναφέρθηκε, αποτελεί μια σημαντική λογιστική αρχή, η οποία προϋποθέτει την αρχή της πραγματοποιήσεως του εσόδου, αλλά και την παραδοχή ότι τα έξοδα καταχωρούνται κατά την πραγματοποίησή τους.

(δ) Αρχή της αντικειμενικότητας. οι λογιστικές καταχωρήσεις πρέπει να στηρίζονται σε αντικειμενικά γεγονότα, που μπορεί να επαληθευθούν. Δηλαδή πρέπει να στηρίζονται οι λογιστικές καταχωρήσεις σε δικαιολογητικά στοιχεία εκδόσεως τρίτων ή σε παραστατικά στοιχεία που εκδίδει η ίδια η οικονομική μονάδα [π.χ. αποσβέσεις, προβλέψεις].

(ε) Αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων. [The Consistency principle]. Η αρχή αυτή επιβάλλει να

μην μεταβάλλονται από χρήση σε χρήση οι λογιστικές μέθοδοι και κανόνες. Η αρχή αυτή της συνέπειας σημαίνει ειδικότερα ότι:

- Οι μέθοδοι διαρθρώσεως των κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων, οι κανόνες αποτιμήσεως των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων και γενικά οι μέθοδοι συντάξεως των καταστάσεων αυτών παραμένουν για κάθε λογαριασμό οι ίδιες από χρήση σε χρήση.

- Τα κονδύλια κάθε ισολογισμού προκύπτουν από τα αντίστοιχα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως ή της απογραφής ενάρξεως πλέον ή μείον τις μεταβολές της χρήσεως.

(στ) Αρχή της συντηρητικότητας. [The conservatism principle]. Η αρχή αυτή είναι γνωστή και ως αρχή της συνέπειας ή πρόνοιας. Η αρχή αυτή πρέπει να διέπει την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων.

(ζ) Αρχή του ουσιώδους των λογιστικών γεγονότων. [The materiality principle]. Δεν σημαίνει ότι η αρχή αυτή επιτρέπει παράλειψη καταχωρήσεως ή και αποκαλύψεως ενός επουσιώδους λογιστικού γεγονότος, αλλά μόνο διαφορετική μεταχείριση αυτού κατά παρέκκλιση από τις γενικές αρχές και μεθόδους της λογιστικής.

Παρόμοιες αρχές κατάρτισεως και παρουσιάσεως ισχύουν και για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

1.4 Σύντομη αναφορά στις επί μέρους οικονομικές καταστάσεις

1.4.1 Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Ο Ισολογισμός αποτελεί το πλέον επίσημο και αξιόπιστο λογιστικό έγγραφο, καθόσον με αυτό παρουσιάζεται η οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως, που έχει προσδιοριστεί κατόπιν απογραφής των περιουσιακών στοιχείων.

Ισολογισμός είναι η συνοπτική λογιστική κατάσταση που εμφανίζει τα περιουσιακά στοιχεία, κατ' είδος και αξία, όπως και τις πηγές κεφαλαιοδοτήσεως ενός οικονομικού οργανισμού σε ενιαίο νόμισμα και σε ορισμένη στιγμή.

Ο Ισολογισμός είναι μια στατική οικονομική κατάσταση, μία φωτογραφία της επιχείρησης εκφρασμένη σε λογιστικούς όρους, που δείχνει τη χρηματοοικονομική θέση της σε μια δεδομένη στιγμή και για αυτό η σωστή ονομασία της καταστάσεως αυτής θα ήταν "κατάσταση οικονομικής θέσεως" (Statement of financial position). Στη διεθνή πρακτική επικράτησε η ονομασία Ισολογισμός (Balance sheet).

Αναγκαία συμπλήρωση οποιουδήποτε ορισμού που δίνεται για τον Ισολογισμό είναι ότι εμφανίζει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχειρήσεως, σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές, μεταξύ

των οποίων η αρχή του ιστορικού κόστους, που διαφοροποιεί ουσιαστικά την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως από την αντίστοιχη με βάση το τρέχον κόστος.

Η κατάσταση του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσεως περιλαμβάνει και περιγράφει με κατάλληλο τρόπο όλα τα έσοδα και έξοδα, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές. Ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως εκφράζει το αποτέλεσμα της χρήσεως, στο πλαίσιο της αρχής του ιστορικού κόστους. Ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως σε συνδυασμό με τον πίνακα διαθέσεως των αποτελεσμάτων εκφράζει τις μεταβολές που επήλθαν στα "αδιανέμητα κέρδη" μεταξύ δύο διαδοχικών ισολογισμών.

Η κατάσταση λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως παρέχει σημαντικές πληροφορίες, τις οποίες δεν παρέχουν οι άλλες οικονομικές καταστάσεις. Παρέχει τη συνοπτική εικόνα της δραστηριότητας της επιχειρήσεως και αποτελεί πηγή πληροφοριών για την ίδια την επιχείρηση, αλλά και για τους συναλλασσομένους με αυτή. Στην κατάσταση αυτή παρουσιάζεται το οργανικό αποτέλεσμα της .επιχειρήσεως, εμφανίζονται τα αναλυτικά στοιχεία του μικτού κέρδους και απεικονίζεται η κυκλοφορία των αποθεμάτων.

Ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων καταρτίζεται υποχρεωτικά μόνο, όταν πρόκειται να γίνει διάθεση των αποτελεσμάτων. Η διάθεση των αποτελεσμάτων, δηλαδή των κερδών, περιλαμβάνει τόσο τη διανομή των κερδών, που εξέρχονται από την εταιρία, όσο και την αποθεματοποίηση των κερδών, τα οποία παραμένουν στην εταιρία.

Το προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα των οικονομικών αυτών καταστάσεων. Στο προσάρτημα αυτό δίνονται διάφορες πρόσθετες ή επεξηγηματικές πληροφορίες που έχουν ως σκοπό να διευκολύνουν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοούν το περιεχόμενό τους και την αληθινή οικονομική κατάσταση και τα ακριβή αποτελέσματα των εργασιών της επιχειρήσεως.

Η κατάσταση μεταβολών στην οικονομική θέση (Statement of changes in financial position) ή κατάσταση μεταβολών στο κεφάλαιο κινήσεως (Statement of working capital changes) ή κατάσταση πηγών και χρήσεως κεφαλαίων (Statement of sources and use of funds) παρουσιάζει τις κυριότερες μεταβολές στα κεφάλαια της επιχειρήσεως πέραν από το αποτέλεσμα της περιόδου (π.χ. από δανεισμό, από συνεισφορές των ιδιοκτητών, από διάθεση παγίων) και τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση χρησιμοποίησε τα κεφάλαια αυτά (π.χ. για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, εξόφληση χρεών, διανομή μερισμάτων). Η κατάσταση αυτή δείχνει τη χρηματοδοτική και την επενδυτική δραστηριότητα της επιχειρήσεως.

Σημειώνεται εδώ ότι η ανωτέρω κατάσταση δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται υποχρεωτικά στην Ελλάδα.

Οι μεταβολές στην καθαρή θέση μιας επιχειρήσεως, κατά τη διάρκεια μιας περιόδου δεν καλύπτονται στο σύνολό τους από το λογαριασμό των αποτελεσμάτων χρήσεως. Το ρόλο αυτό καλύπτει η κατάσταση των αδιανέμητων κερδών (retained earnings), η οποία όμως δεν καταρτίζεται στην Ελλάδα. Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι ένα σημαντικό τμήμα αυτής καλύπτεται από τον πίνακα διαθέσεως κερδών, που καταρτίζεται υποχρεωτικά στη χώρα μας. Οι μεταβολές που έγιναν στην καθαρή θέση παραδείγματος χάρι από αυξομειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, υπεραξία από προσαρμογή της αξίας περιουσιακών στοιχείων, γνωστοποιούνται συνήθως με σημειώσεις στο προσάρτημα του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως.

1.4.2 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις εξετάζουν τη μορφή της εταιρικής οργανώσεως και εμφανίζουν την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα των εργασιών ενός ομίλου εταιριών, σαν να ήταν μία επιχείρηση που εργάζονται μέσω τμημάτων ή υποκαταστημάτων παρά μέσω εξαρτημένων επιχειρήσεων.

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται, ο Ισολογισμός, ο λογαριασμός των αποτελεσμάτων χρήσεως και το προσάρτημα. Πρέπει όμως να σημειώσουμε εδώ ότι η κατάσταση των αδιανέμητων κερδών [retained earnings statement] και η κατάσταση μεταβολών της οικονομικής θέσεως (statement Of changes in financial position) περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που καταρτίζονται στην αλλοδαπή. Η κατάρτιση των τελευταίων αυτών καταστάσεων δεν επιβάλλεται από την Ελληνική νομοθεσία.

Πολλές φορές, πριν ληφθεί οποιαδήποτε επιχειρηματική απόφαση, καταρτίζονται κάποιες ενοποιημένες προκαταρκτικές καταστάσεις [proforma statements], Αυτές οι καταστάσεις δεν μπορούν να αντικαταστήσουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Θεωρούμε σκόπιμο να επισημάνουμε τη διαφορά μεταξύ ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων [consolidated financial statements] και των συνδυασμένων οικονομικών καταστάσεων [combined financial statements]. Αν υποθέσουμε ότι υπάρχει μία μητρική επιχείρηση και εξαρτημένες αυτής, βιομηχανικών, εμπορικών δραστηριοτήτων και τραπεζικών εργασιών. Η ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων όλων αυτών, μητρικών και εξαρτημένων, στις οποίες περιλαμβάνονται μία ή περισσότερες τραπεζικών δραστηριοτήτων, δεν είναι δυνατή λόγω διαφορετικού αντικειμένου εργασιών. Στην περίπτωση αυτή οι τραπεζικές εξαρτημένες μπορεί να συμπεριληφθούν σε μία ιδιαίτερη σειρά συνδυασμένων οικονομικών καταστάσεων (combined financial statements).

Όπως έχει προαναφερθεί, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν την οικονομική

κατάσταση της μητρικής και των από αυτή εξαρτημένων επιχειρήσεων. Οι ενοποιημένες αυτές οικονομικές καταστάσεις μπορεί να χαρακτηριστούν νομικά ως πλασματικές.

Η κατοχή της πλειοψηφίας των μετοχών, άμεσα ή έμμεσα, δεν είναι το μόνο και αποκλειστικό κριτήριο για την ανάγκη της ενοποίησης. Επιβάλλεται η πραγματοποίηση ελέγχου, κατά την οποία ο έλεγχος αυτός να μην εξαρτάται από όρους ή προϋποθέσεις, π.χ. η κατοχή της πλειοψηφίας των μετοχών μιας επιχείρησης σε πτώχευση. Δεν νοείται, δηλαδή ενοποίηση στις περιπτώσεις που ο έλεγχος δεν είναι διαρκής και αδέσμευτος.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επαναλάβουμε ότι ενοποίηση εξαρτημένων επιχειρήσεων με ποικίλες και αντίθετες δραστηριότητες δεν θα ήταν σκόπιμη, γιατί υπεισέρχονται διαφορετικές λογιστικές μέθοδοι εκτιμήσεως της αξίας τους, όπως παραδείγματος χάρι ενοποίηση βιομηχανικών επιχειρήσεων και μιας θυγατρικής ασφαλιστικής. Επίσης, η ύπαρξη σημαντικού αριθμού προνομιούχων μετοχών αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΕΩΣ

2.1 Σύντομη ιστορική ανασκόπηση

Η Λογιστική σχεδιάζει τα συστήματα αναλύσεως των λογιστικών γεγονότων και καταχωρήσεως των πληροφοριών από αυτά στα λογιστικά βιβλία. Είναι λοιπόν φανερό ότι οι οικονομικές πληροφορίες περιέχονται στους χρήστες εσωτερικούς και εξωτερικούς μέσω των οικονομικών καταστάσεων. Η παρουσίαση της οικονομικής καταστάσεως και των αποτελεσμάτων μιας επιχειρήσεως μέσω των οικονομικών καταστάσεων [Ισολογισμός και λογαριασμός αποτελεσμάτων] διέπεται από την αρχή της πραγματοποιήσεως. Ο Ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων παρέχουν την οικονομική κατάσταση μιας επιχειρήσεως στατικώς, όπως δηλαδή έχει σε δεδομένη χρονική στιγμή. Δεν παρέχεται λοιπόν μια πλήρης εικόνα των ροών των πηγών των κεφαλαίων, δεδομένου ότι ο λογαριασμός αποτελεσμάτων δεν διακρίνει τους διάφορους τύπους των πηγών κεφαλαίων, τα οποία αναλώθηκαν για την κερδοφόρα δραστηριότητα της επιχειρήσεως ούτε αναφέρει τις μεταβολές στις πηγές των κεφαλαίων που προέρχονται από την επενδυτική ή την οικονομική δραστηριότητα αυτής. Πιο συγκεκριμένα, οι πληροφορίες αυτές μπορεί να αφορούν το κεφαλαίο κινήσεως ή και την ταμειακή ρευστότητα μιας επιχειρήσεως.

2.2 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (International Accounting Standard)

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθμός 7 (International Accounting Standard No 7), που ίσχυσε από 1.1.1979 μέχρι 31.12.1993, καθιέρωσε την κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως (Statement of changes in financial position). Το προαναφερόμενο πρότυπο όριζε:

“Στις οικονομικές καταστάσεις πρέπει να περιλαμβάνεται, ως αναπόσπαστο μέρος τους, πίνακας μεταβολών της χρηματοοικονομικής καταστάσεως. Ο πίνακας μεταβολών της χρηματοοικονομικής καταστάσεως πρέπει να παρέχεται για κάθε περίοδο, για την οποία παρέχεται ανάλυση αποτελεσμάτων”.

“Κεφάλαια που προήλθαν από τις εργασίες μιας επιχειρήσεως, ή που διατέθηκαν για αυτές, πρέπει να εμφανίζονται στον πίνακα μεταβολών της χρηματοοικονομικής καταστάσεως, χωριστά από τα κεφαλαία, που προήλθαν από άλλες πηγές ή που διατέθηκαν σε άλλους τομείς”.

Ανόργανα κονδύλια που δεν συγκαταλέγονται στις συνηθισμένες δραστηριότητες της επιχειρήσεως, πρέπει

να εμφανίζονται χωριστά στον πίνακα αυτόν.

Κάθε επιχείρηση ή όμιλος επιχειρήσεων πρέπει να υιοθετεί τη μορφή παρουσιάσεως του πίνακα μεταβολών της χρηματοοικονομικής καταστάσεως, η οποία είναι η περισσότερο διαφωτιστική, ανάλογα με τις περιστάσεις.

Το προαναφερόμενο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθμός 7 αναθεωρήθηκε το 1992 και τέθηκε σε ισχύ από 1.1.1994 αναθεωρημένο.

2.3 Η σημασία της καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσης

Κάθε επιχείρηση αναπτύσσει τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες της επιδιώκοντας κέρδος. Οι χρηματοοικονομικές δραστηριότητες αποβλέπουν στη εισροή πόρων (πηγές κεφαλαίων) και οι επενδυτικές σε εκροή πόρων (χρήσεις κεφαλαίων). Ο ισολογισμός αποκαλύπτει σε δεδομένη χρονική στιγμή την αριθμητική εικόνα των προαναφερόμενων δραστηριοτήτων [Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες = εισροή πόρων = ίδια κεφάλαια + υποχρεώσεις = παθητικό ισολογισμού και επενδυτικές δραστηριότητες = εκροή πόρων = ενεργητικό Ισολογισμού]. Ο λογαριασμός αποτελεσμάτων παρουσιάζει την εξέλιξη των αποτελεσμάτων των προαναφερομένων δραστηριοτήτων.

Μπορεί να υποθέσουμε ότι η άντληση πληροφοριών για τις πηγές και τις χρήσεις κεφαλαίων θα ήταν δυνατή από διαδοχικούς και συγκριτικούς ισολογισμούς. Όμως, αυτό δεν είναι δυνατό, γιατί οι ισολογισμοί δεν αποκαλύπτουν όλες τις αυξήσεις και μειώσεις των επί μέρους στοιχείων τους, αλλά μόνο τις καθαρές μεταβολές. Π.χ. αν η αξία των πάγιων στοιχείων παρουσιάζεται με αξία 1000 μονάδες τη μια χρήση και την επόμενη με αξία 1200 μονάδες, συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα πάγια αυξήθηκαν κατά 200 μονάδες, ενώ η πραγματικότητα μπορεί να σημαίνει αύξηση της αξίας των πάγιων στοιχείων με 500 μονάδες, λόγω νέων αγορών, και μείωση κατά 300 μονάδες, λόγω πωλήσεως παγίων. Αλλά και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως δεν παρουσιάζει όλες τις μεταβολές. Παραδείγματος χάρη δεν αποκαλύπτει την αυτοχρηματοδότηση της επιχειρήσεως ή τις εισπράξεις από πωλήσεις παγίων στοιχείων.

Έτσι, προκύπτει η ανάγκη της καταρτίσεως μιας άλλης συμπληρωματικής καταστάσεως, η οποία θα παρέχει τις πληροφορίες αυτές, που είναι στην ουσία οι απαντήσεις στα κάτωθι ερωτήματα :

1. Πού χρησιμοποιήθηκαν τα κεφάλαια που προήλθαν από τις δραστηριότητες της επιχειρήσεως;
2. Ποιά είναι η πηγή των κεφαλαίων, που επενδύθηκαν σε νέες πάγιες εγκαταστάσεις;
3. Πού χρησιμοποιήθηκαν κεφάλαια που προήλθαν από την έκδοση για παράδειγμα ομολογιακού δανείου ή την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου;

4. Μπορεί να συνεχιστεί ομαλά η διανομή μερισμάτων, αν υπάρξουν ζημιές;
5. Πώς μειώθηκαν οι υποχρεώσεις ή πως εξαγοράστηκαν τυχόν προνομιούχες μετοχές;
6. Γιατί παρά την ύπαρξη κερδών το κεφάλαιο κινήσεως είναι μικρότερο από αυτό της προηγούμενης χρήσεως;

7. Πώς χρηματοδοτήθηκε η αύξηση του κεφαλαίου κινήσεως;

Βέβαια και άλλα παρόμοια ή λίγο διαφοροποιημένα ερωτήματα μπορεί να τεθούν.

Ενδεικτικά σημειώνονται:

- Πως χρηματοδοτήθηκε ο εκσυγχρονισμός της επιχειρήσεως;
- Η επιχείρηση επιδιώκει την αυτοχρηματοδότηση, το δανεισμό ή την αύξηση του κεφαλαίου, για να αποκτήσει νέες εγκαταστάσεις και πάγια περιουσιακά στοιχεία;
- Η μείωση στην αυτοχρηματοδότηση μήπως επιφέρει σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησεως στο άμεσο μέλλον της επιχειρήσεως;
- Ποιες νέες χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανέπτυξε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της υπό κρίση χρήσεως;
- Ποιά ήταν η ανακατάταξη στα στοιχεία του ενεργητικού κατά τη χρήση που κρίνεται;
- Ποιά ήταν η πηγή των κεφαλαίων που χρησιμοποιήθηκαν για τη μείωση των υποχρεώσεων;

Προκύπτει επίσης ανάγκη καταρτίσεως μιας άλλης καταστάσεως από απαντήσεις που δίνονται σε ερωτήματα σχετικά με:

- (α) την προέλευση των πόρων
- (β) και τον προορισμό τους.

Οι απαντήσεις στα βασικά αυτά ερωτήματα δίδονται από την κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως. Αυτό άλλωστε αποτελεί και το σκοπό της καταστάσεως αυτής, ενώ η σημασία της αναδίδεται από την πληθώρα των πληροφοριών που παρέχει, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.

2.4 Τύποι καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως

Η κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως παρουσιάζει τις μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία, στις υποχρεώσεις και στην καθαρή θέση μιας επιχειρήσεως, κατά τη διάρκεια ορισμένης χρονικής περιόδου παραδείγματος χάρη μιας χρήσεως, αλλά με βάση τις εισροές και τις εκροές κεφαλαίων.

Οι μεταβολές που προαναφέρθηκαν προκύπτουν ως διαφορές των μεγεθών από τη σύγκριση δύο διαδοχικών ισολογισμών (ενάρξεως και λήξεως μιας περιόδου). Για να υπάρξουν οι μεταβολές αυτές χρειάζονται κεφάλαια στην επιχείρηση. Παρά το γεγονός ότι πληροφορίες για τις πηγές και τις χρήσεις των

κεφαλαίων [εισροές και εκροές αυτών] μπορούμε να αντλήσουμε από τη σύγκριση των μεγεθών δύο διαφορετικών ισολογισμών, απαντήσεις σε βασικά ερωτήματα, δεν έχουμε παρά μόνο από την κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως. Ανάλογα με το περιεχόμενο που δίδεται στην έννοια "κεφάλαια" στην πράξη, έχουμε μία ποικιλία τέτοιων καταστάσεων.

Η δυνατότητα μιας επιχειρήσεως να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, όπως αυτές παρουσιάζονται κάθε φορά και η ικανότητα αυτή να επεκτείνεται εξαρτώνται από την ύπαρξη ρευστών κεφαλαίων. Δεδομένου ότι το "Ταμείο" (με την έννοια της διαθέσιμης αγοραστικής δυνάμεως) και το "κεφάλαιο κινήσεως" αποτελούν τους σημαντικότερους ίσως παράγοντες οικονομικής υγείας μιας επιχειρήσεως είναι αυτονόητο ότι, τα στοιχεία αυτά προσδιορίζουν και τους δύο βασικούς τύπους της Καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως.

Συνεπώς, η κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως μπορεί να καταρτιστεί με βάση το "Κεφάλαιο κινήσεως" ή με βάση το "Ταμείο". Οι τύποι αυτοί των καταστάσεων διαφέρουν μεταξύ τους ουσιαστικά, δεδομένου ότι υπάρχουν βασικές διαφορές στις έννοιες "κεφάλαιο" και "ταμείο". Η ροή και η εκροή "κεφαλαίου κινήσεως" διαφέρει σημαντικά της Ταμειακής Ροής και εκροής. Πρέπει επίσης να επισημάνουμε ιδιαίτερα ότι σήμερα έχει επιβληθεί στην πράξη η κατάρτιση της καταστάσεως των Ταμειακών Ροών [Cash flows statement] Πάντως, ανεξάρτητα από την επισημάνση αυτή, είναι ανάγκη να προηγηθεί η ανάλυση της καταστάσεως των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το κεφάλαιο κινήσεως για να υπάρξει επαρκής προετοιμασία στην αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων της καταστάσεως των Ταμειακών Ροών.

Σημαντικές συναλλαγές που επηρεάζουν τους χρηματοοικονομικούς πόρους της επιχειρήσεως είναι δυνατό να μην απεικονίζονται στην προαναφερόμενη κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως, γιατί δεν, επέφεραν μεταβολή στο "κεφάλαιο κινήσεως" ή στο "ταμείο", με βάση τα οποία καταρτίστηκε η κατάσταση μεταβολών. Ενδεικτικά αναφέρεται η αγορά ενός συγκροτήματος μηχανημάτων που έγινε με ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (παράδοση μετοχών σε εξόφληση της αξίας των μηχανημάτων) ή κεφαλαιοποίηση μακροπροθέσμων υποχρεώσεων.

Είναι λοιπόν απαραίτητο, η κατάσταση μεταβολών που στηρίζεται στο κεφάλαιο κινήσεως ή στο ταμείο να περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων τις μεγάλες, χρηματοοικονομικές και επενδυτικές συναλλαγές, παρότι αυτές δεν επηρεάζουν το κεφάλαιο κινήσεως ή το ταμείο, Ως συναλλαγές αυτής της κατηγορίας αναφέρονται:

- (α) Η έκδοση ομολογιακών δανείων για αγορά πάγιων στοιχείων.
- (β) Η μετατροπή μακροπροθέσμων δανείων ή προνομισύχων μετοχών κοινές μετοχές.
- (γ) Άλλες μη νομισματικές συναλλαγές.

Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι στην κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το

κεφάλαιο κινήσεως δεν απεικονίζονται οι μεταβολές των επί μέρους στοιχείων που συνιστούν το κεφάλαιο κινήσεως. Ενδεικτικά αναφέρουμε την αύξηση / μείωση των αποθεμάτων, των απαιτήσεων, των πληρωτέων λογαριασμών κλπ. Έτσι, η κατάσταση αυτή δεν, παρέχει σημαντικές ίσως πληροφορίες που είναι πολύτιμες για την εκτίμηση ενδεχομένων προβλημάτων της επιχειρήσεως στο κεφάλαιο κινήσεως.

2.5 Ανάλυση της καταστάσεως μεταβολών χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση:

Το κεφάλαιο κινήσεως

2.5.1 Το περιεχόμενο της καταστάσεως μεταβολών

Ορισμένες συναλλαγές ανταλλαγών, παρότι δεν επηρεάζουν το Κεφάλαιο κινήσεως πρέπει να αποκαλύπτονται στην κατάσταση μεταβολών.

Η κυριότερη πηγή και χρήση Κεφαλαίου Κινήσεως ανάγεται στις συνήθειες (τρέχουσες) επιχειρηματικές συναλλαγές, οι οποίες απεικονίζονται στους λογαριασμούς των αποτελεσμάτων της χρήσεως. Πέραν όμως αυτών υπάρχουν και άλλες δραστηριότητες της επιχειρήσεως, που δημιουργούν πηγή κεφαλαίου κινήσεως ή αποτελούν χρήση. Οι δραστηριότητες αυτές καλύπτουν το χρηματοοικονομικό και τον επενδυτικό τομέα της επιχειρήσεως.

Τυπικά, το περιεχόμενο της καταστάσεως μεταβολών περιλαμβάνει τρία μέρη:

Πρώτο μέρος: Περιλαμβάνει τις πηγές Κεφαλαίου Κινήσεως και υποδιαιρείται σε δύο τμήματα: πηγές κεφαλαίου κινήσεως από τις συνήθειες συναλλαγές της επιχειρήσεως και πηγές κεφαλαίου κινήσεως από άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Δεύτερο μέρος: Περιλαμβάνει τις χρήσεις Κεφαλαίου Κινήσεως.

Τρίτο μέρος: Αφορά την αύξηση ή τη μείωση του Κεφαλαίου Κινήσεως.

2.5.2 Απαραίτητα στοιχεία

Η οικονομική κατάσταση των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως μιας επιχειρήσεως περιλαμβάνει τις προαναφερόμενες μεταβολές μιας χρονικής περιόδου, συνήθως μιας χρήσεως. Συνεπώς, τα οικονομικά δεδομένα κατά την έναρξη και τη λήξη της χρήσεως αυτής είναι απαραίτητα. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως, δηλαδή στον Ισολογισμό, στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως και ίσως, στο προσάρτημα αυτών.

Έτσι, ως απαραίτητα στοιχεία, για την κατάρτιση της κατάστασης μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως, θεωρούνται ο Ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων της χρήσεως, μαζί με ορισμένες άλλες συμπληρωματικές πληροφορίες, που αντλούνται από τα βιβλία της επιχειρήσεως.

Τέτοιες συμπληρωματικές πληροφορίες αναζητούνται κατά την ανάλυση των μεταβολών λογαριασμών, που δεν αφορούν το κυκλοφορούν ενεργητικό ή το βραχυπρόθεσμο παθητικό, καθόσον μπορεί να δημιουργούν πηγή ή να αποτελούν χρήση κεφαλαίου κινήσεως.

2.5.3 Η διαδικασία της κατάρτισεως

Η διαδικασία της κατάρτισεως της κατάστασης μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως περιλαμβάνει ορισμένα προκαταρκτικά βήματα ως εξής:

1. Προσδιορισμός των μεταβολών του Κεφαλαίου Κινήσεως κατά την κρινόμενη χρήση
2. Προετοιμασία του Φύλλου Εργασίας ή των λογαριασμών - Τ, ανάλογα με την ακολουθούμενη μέθοδο.
3. Ανάλυση των μεταβολών των λογαριασμών του πάγιου ενεργητικού, των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, των ιδίων κεφαλαίων και των προβλέψεων, προκειμένου να διαπιστωθεί, αν υπάρχουν συναλλαγές που δημιουργούν πηγή ή αποτελούν χρήση κεφαλαίου κινήσεως.
4. Κατάρτιση της κατάστασης, αρχίζοντας από το τμήμα των πηγών του κεφαλαίου κινήσεως, που προέρχονται από τις συνήθεις (τρέχουσες) επιχειρηματικές συναλλαγές. Στη συνέχεια παρατίθενται οι άλλες πηγές κεφαλαίο κινήσεως και οι χρήσεις αυτού. Στο τέλος της κατάστασης αυτής παρατίθεται η διαφορά μεταξύ του συνόλου των πηγών και των χρήσεων Κεφαλαίου Κινήσεως.
5. Υποστηρίζεται η άποψη ότι στην κατάσταση των μεταβολών πρέπει να περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες και όταν ακόμη αυτές δεν μεταβάλλουν το κεφαλαίο κινήσεως.

2.6 Ανάλυση της καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσης με βάση:

Το ταμείο

2.6.1 Κεφάλαιο κινήσεως και Ταμείο

Στα προηγούμενα εξετάσαμε την έννοια και την κατάσταση των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το Κεφάλαιο Κινήσεως.

Είναι γνωστό ότι η κατάσταση αυτή απεικονίζει τις πηγές και τις χρήσεις του Κεφαλαίου Κινήσεως μιας επιχειρήσεως μέσα σε μια χρονική περίοδο, που συμπίπτει συνήθως, με τη διαχειριστική χρήση. Όπως είδαμε στην ευρεία έννοια των "κεφαλαίων" περιλαμβάνεται και το κεφάλαιο κινήσεως.

Το Ταμείο, δηλαδή οι εισπράξεις και οι πληρωμές μιας επιχειρήσεως μέσα σε μια χρονική περίοδο (χρήση) αποτελεί και αυτό μία έκφανση της ευρύτερης έννοιας των "κεφαλαίων". Και με την έννοια αυτή εξετάζεται στο παρόν κεφάλαιο.

Αν επιχειρήσουμε να εξετάσουμε την έννοια "Ταμείο" δεν πρέπει να περιοριστούμε στα στενά όρια ενός μικρού ή μεγάλου ταμείου μιας επιχειρήσεως. Μπορούμε συγκεκριμένα να πούμε ότι περιλαμβάνει γενικότερα όλα τα διαθέσιμα χρηματικά μέσα, όλη τη διαθέσιμη αγοραστική δύναμη μιας επιχειρήσεως. Συνεπώς, η έννοια "Ταμείο" στην παρούσα εργασία ταυτίζεται με την έννοια των διαθεσίμων, όπως αυτά καθορίζονται από το Ε. Γ. Λ. Σ. και απεικονίζονται στο υπόδειγμα του Ισολογισμού (ενεργητικό) με το στοιχείο ΔΙΥ. Έτσι, το περιεχόμενο του "Ταμείου" συμπίπτει με αυτό των "Διαθεσίμων" και περιλαμβάνει εκτός του ταμείου, τα ληγμένα τοκομερίδια και τις καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

Υποστηρίζεται στο εξωτερικό ότι η έννοια "Ταμείο" (cash) περιλαμβάνει και τα ισοδύναμα προς τα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία (cash equivalents). Είναι δεκτό ότι ορισμένα στοιχεία από το κυκλοφορούν ενεργητικό και κυρίως από την κατηγορία (Δ. ΙΙΙ) των χρεογράφων του Ε Γ Λ Σ, όπως έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου, ομολογίες κρατικών δανείων και ορισμένα άλλα χρεόγραφα μπορεί να χαρακτηριστούν ως υψηλής ρευστότητας στοιχεία και να συνοπολογίζονται μεταξύ των διαθεσίμων, ως ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία.

Τα διαθέσιμα αποτελούν ένα μέρος των λογαριασμών που συγκροτούν το κεφάλαιο κινήσεως. Συνεπώς, υπάρχει σαφής διαχωρισμός και διάκριση μεταξύ κεφαλαίου κινήσεως και Ταμείου, με την έννοια των διαθεσίμων, όπως προαναφέρθηκε.

Η Ταμειακή βάση της καταστάσεως των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για την επάρκεια ή μη των διαθεσίμων προκειμένου να ανταποκριθεί η επιχείρηση στις υποχρεώσεις της με συνέπεια. Οι πληροφορίες αυτές είναι χρήσιμες όχι μόνο στους διοικούντες την

επιχείρηση, αλλά και στους πιστωτές αυτής, καθόσον παρέχουν την εικόνα της ρευστότητας και της δυναμικότητας που έχει η επιχείρηση για να προχωρήσει σε επέκταση και ανάπτυξη των εργασιών της.

Η κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το Ταμείο παρουσιάζει μια διαφορά από την αντίστοιχη με βάση το κεφάλαιο κινήσεως. Η διαφορά αυτή συνίσταται στο γεγονός ότι κάθε αύξηση ή μείωση των κεφαλαίων αντιστοιχεί σε αύξηση ή μείωση του Ταμείου (διαθεσίμων) και όχι του κεφαλαίου κινήσεως.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η κατάσταση των Ταμειακών Ροών, αποτελεί μια άλλη σύγχρονη μορφή της καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το Ταμείο, αλλά καταρτισμένη, σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Διεθνούς Λογιστικού Πρότυπου αρ. 7 της I. A. S. C. , που ισχύει από 1.1.1994

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

3.1 Καταστάσεις Ταμειακών Ροών κατά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο

Όπως σημειώσαμε και στα προηγούμενα, η κατάσταση των Ταμειακών Ροών [Cash flows statement] αποτελεί την εξελιγμένη μορφή της Καταστάσεως των πηγών και χρήσεως κεφαλαίων.

Υπάρχει μια σειρά ερωτημάτων, στα οποία οι οικονομικές καταστάσεις του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης δεν είναι σε θέση να δώσουν απαντήσεις. Τα ερωτήματα αυτά μπορεί να είναι τα εξής:

(α) Παρά το γεγονός ότι η επιχείρηση έχει ζημιές, κατά τη διάρκεια μιας χρήσεως, θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της με τα ταμειακά διαθέσιμα που έχει δημιουργήσει;

(β) Παρατηρήθηκε μείωση των υποχρεώσεων μιας επιχειρήσεως σε κάποια χρήση. Πώς έγινε η μείωση αυτή;

(γ) ποιές είναι οι νέες επενδύσεις της επιχειρήσεως σε μια χρονική περίοδο (χρήση);

(δ) Η επιχείρηση αύξησε το κεφάλαιό της ή τις υποχρεώσεις της σε κάποια χρήση. Πού επενδύθηκαν οι αυξήσεις αυτές, κατά τη χρήση αυτή;

(ε) Ποιές νέες χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανέπτυξε η επιχείρηση σε μια χρήση;

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ισολογισμού και του λογαριασμού των αποτελεσμάτων της χρήσεως δεν επαρκούν για να απαντηθούν τα προαναφερόμενα ερωτήματα κυρίως για τους εξής λόγους :

(α) Η κατάσταση του λογαριασμού των αποτελεσμάτων καταρτίζεται με βάση την αρχή της πραγματοποίησεως (accrual basis principle) και δεν παρουσιάζει το αποτέλεσμα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων πάνω στα ταμειακά διαθέσιμα ή στη ρευστότητα της επιχειρήσεως.

(β) Ο Ισολογισμός είναι μια στατικής μορφής οικονομική κατάσταση και δεν παρουσιάζει τις χρηματοοικονομικές και τις επενδυτικές δραστηριότητες που προκαλούν αλλαγές από τη μία χρήση στην άλλη.

Για να υπάρξουν απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά χρειάζεται η κατάρτιση μιας άλλης οικονομικής καταστάσεως. Η κατάσταση αυτή καταρτιζόμενη με βάση το κεφάλαιο κίνησης ήταν γνωστή με τον τίτλο κατάσταση πηγών και χρήσεως κεφαλαίου. Η κατάρτιση όμως της κατάστασης αυτής με βάση τα ταμειακά διαθέσιμα γρήγορα αντικατέστησε την προαναφερόμενη κατάσταση πηγών και χρήσεως κεφαλαίων. Σήμερα καταρτίζεται από τις περισσότερες επιχειρήσεις η κατάσταση των Ταμειακών Ροών (δηλαδή, η κατάσταση

πηγών και χρήσεως ταμειακών κεφαλαίων ή ταμειακών διαθεσίμων).

Σκοπός της καταστάσεως αυτής είναι να παρέχει πληροφορίες για τις ταμειακές εισπράξεις και ταμειακές πληρωμές μιας επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια μιας περιόδου παραδείγματος χάρη χρήσεως. Στο σκοπό αυτής περιλαμβάνεται, αλλά δευτερευόντως, η παροχή πληροφοριών για τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου - χρήσεως.

Κατά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο, σκοπός της καταστάσεως των Ταμειακών Ροών είναι να παράσχει πληροφορίες για τις ιστορικές αλλαγές στα ταμειακά διαθέσιμα και στα ισοδύναμα με αυτά στοιχεία μιας επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια μιας περιόδου (χρήσεως). Στην κατάσταση αυτή πρέπει να γίνεται απεικόνιση των Ταμειακών Ροών της περιόδου κατά τομέα δραστηριότητας [επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως].

Από τα ανωτέρω προκύπτει και η σημασία της καταστάσεως των Ταμειακών Ροών, που είναι διττή, δηλαδή αφορά εσωτερικά τη διοίκηση της επιχειρήσεως και εξωτερικά τους επενδυτές και τους πιστωτές.

Η Διοίκηση της επιχειρήσεως προκειμένου να λάβει αποφάσεις όπως για νέες επενδύσεις και τη χρηματοδότηση αυτών, είναι ανάγκη να γνωρίζει τη ρευστότητα των κεφαλαίων της και μάλιστα την ταμειακή ρευστότητα. Έτσι, η διοίκηση μπορεί να προσανατολιστεί ανάλογα στην επιδίωξη λήψεως ή όχι βραχυπροθέσμων πιστώσεων ή δανείων, ή στην αύξηση ή μείωση του μερίσματος, όπως επίσης και στη λήψη παρόμοιας φύσεως σημαντικών αποφάσεων.

Κατά τον ίδιο βαθμό ενδιαφέρονται και οι επενδυτές ή οι πιστωτές για τις πληροφορίες που παρέχει η κατάσταση των Ταμειακών Ροών. Με βάση τις πληροφορίες αυτές μπορεί να εκτιμήσουν:

- (α) Την ικανότητα της επιχειρήσεως να δημιουργήσει θετικές μελλοντικές Ταμειακές Ροές.
- (β) Την ικανότητα αυτής να πληρώσει τις υποχρεώσεις της.
- (γ) Την ικανότητα της να πληρώσει μερίσματα.
- (δ) Την ανάγκη αυτής για πρόσθετο δανεισμό.
- (ε) Τους λόγους των διαφορών, μεταξύ καθαρών κερδών και των σχετικών ταμειακών εισπράξεων και πληρωμών.
- (στ) Τις επιδράσεις στην οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεως των ταμειακών και μη ταμειακών επενδυτικών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

3.2 Εννοιολογικός προσδιορισμός

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών αποτελεί την ιστορική εξέλιξη, ως προς τη χρήση, της Καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως ή της προηγηθείσης Καταστάσεως πηγών και χρήσεως

κεφαλαίων, σύμφωνα με όσα έχουμε εκθέσει.

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι η σύγχρονη έκφραση της Καταστάσεως μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το Ταμείο. Το σχέδιο του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου όριζε ότι η Κατάσταση Ταμειακών Ροών [cash flows statement] θα αντικαταστούσε την Κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως (statement of changes financial position).

Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι αυτή που δείχνει τις επιδράσεις (αυξήσεις και μειώσεις) πάνω στα ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα, όπως και στα προς αυτά ισοδύναμα στοιχεία, από τις συνήθεις επιχειρηματικές συναλλαγές, αλλά και τις επενδυτικές και τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες [δραστηριότητες της χρηματοδοτικής λειτουργίας] μιας επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου. Η Κατάσταση αυτή παρέχει τις πληροφορίες ή εξηγήσεις για την αύξηση ή μείωση των ταμειακών ή χρηματικών διαθεσίμων, όπως και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων, κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

Η Κατάσταση των Ταμειακών Ροών αφορά και τα πιστωτικά ιδρύματα.

3.2.1 Υποχρέωση καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο όπως αναθεωρήθηκε και ισχύει από 1.1.94 ορίζει ότι μια επιχείρηση έχει υποχρέωση να καταρτίζει Κατάσταση Ταμειακών Ροών [cash flows statement], σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προαναφερομένου προτύπου και να παρουσιάζει αυτή, ως αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεών της, για κάθε χρονική περίοδο που συντάσσονται τέτοιες καταστάσεις.

Είναι λοιπόν σαφής η υποχρέωση καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο.

Αντίθετα, η Ελληνική και η Εμπορική νομοθεσία δεν ορίζουν τέτοια υποχρέωση. Γενικότερα δεν περιλαμβάνουν διατάξεις υποχρεωτικής ή έστω και προαιρετικής καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών. Η Κατάσταση αυτή αγνοείται παντελώς.

Πρέπει να προσθέσουμε ακόμη ότι και στα Κλαδικά Λογιστικά Σχέδια των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και των Τραπεζών δεν γίνεται αναφορά στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Επισημαίνεται ότι η κατά το Δ.Α.Π. υποχρεωτική κατάρτιση της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών αφορά και τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα πιστωτικά ιδρύματα (π.χ. Τράπεζες).

3.2.2 Διάκριση μεταξύ Κεφαλαιακών και Ταμειακών Ροών

Είναι γνωστό ότι μια μεγάλη ποικιλία τύπων ή μορφών Κεφαλαίου παρουσιάζεται στην πράξη. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα καθαρά ρευστά κεφάλαια (net liquid funds) τα καθαρά δανειακά κεφάλαια (net borrowing funds) τα κεφάλαια του εξωτερικού δανεισμού (total external financing funds) και το κεφάλαιο κινήσεως (working capital).

Είναι λοιπόν γεγονός ότι το "κεφάλαιο κινήσεως" δεν καλύπτει εννοιολογικά όλους τους οικονομικούς πόρους ή τις μορφές κεφαλαίων της επιχειρήσεως. Έτσι, συναλλαγές ανταλλαγών που δεν επηρεάζουν το "κεφάλαιο κινήσεως" απεικονίζονται στην κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως με βάση το κεφάλαιο κινήσεως, λόγω της σπουδαιότητάς τους και κυρίως χάριν της ορθής πληροφόρησης για τις εισροές και τις εκροές κεφαλαίων γενικότερα. Πέραν της ανωτέρω αδυναμίας του "κεφαλαίου κινήσεως" να καλύψει το σύνολο των κεφαλαίων, οι ροές αυτού δεν αποκαλύπτουν τη ρευστότητα και τη βιωσιμότητα της επιχειρήσεως. Ο προσδιορισμός του κεφαλαίου κινήσεως είναι μια λογιστική τεχνική, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα αποτελούν την ίδια τη ζωή της επιχειρήσεως και τη βάση εκτιμήσεως αυτής. Έτσι, κατά τις τελευταίες δεκαετίες υπήρξε έντονη, η ανάγκη της πληροφόρησης για το ρόλο που έπαιζαν τα χρηματικά διαθέσιμα στην επιχειρηματική δραστηριότητα. Στην οικονομική ανάλυση, οι ταμειακές εισροές και εκροές σε μια επιχείρηση είναι τα πλέον θεμελιώδη γεγονότα πάνω στα οποία πρέπει να βασίζονται οι λογιστικές μετρήσεις, αλλά και οι αποφάσεις των επενδυτών και των πιστωτών. Η ανάγκη μιας τέτοιας πληροφόρησης είχε ως αποτέλεσμα να στραφεί το ενδιαφέρον από τις καταστάσεις των κεφαλαιακών ροών, οποιασδήποτε μορφής κεφαλαίων, στις καταστάσεις των Ταμειακών Ροών.

Στην κατάσταση Ταμειακών Ροών παρουσιάζονται οι εισροές και οι εκροές των χρηματικών διαθεσίμων ή και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων (όπως π.χ. έντοκα γραμμάτια δημοσίου).

Από τα ανωτέρω καθίσταται σαφής η διάκριση μεταξύ κεφαλαιακών και Ταμειακών Ροών. Είναι χρήσιμο να σημειώσουμε εδώ ότι τα καθαρά προς διανομή κέρδη προσδιορίζονται με βάση την αρχή της πραγματοποιήσεως (accrual basis principle). Τα πραγματοποιούμενα κέρδη αποτελούν και προσδιορίζουν το ύψος αυτών. Όμως, είναι δυνατό να μην δημιουργήθηκαν χρηματικά διαθέσιμα αρκετά για να καλύψουν το διανεμόμενο μέρος. Την πληροφορία αυτή θα μας παράσχει η Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

3.3 Σκοπός, χρησιμότητα και τύπος της Καταστάσεως Ταμειακών ροών

3.3.1 Σκοπός και επιδιώξεις της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών

Ο πρωταρχικός σκοπός της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών είναι να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές εισροές και εκροές της επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου. Δευτερευόντως, αποβλέπει στο να παρέχει πληροφορίες για τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια της ίδιας λογιστικής περιόδου

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθ. 7, όπως αναθεωρήθηκε και ισχύει από 1.1.1994, δεν αναφέρεται ιδιαίτερος στο σκοπό της καταστάσεως αυτής, αλλά από τη μελέτη των προηγούμενων παραγράφων αυτού, συνάγονται έμμεσα ο σκοπός και οι επιδιώξεις της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών. Ειδικότερα σημειώνουμε εδώ τα εξής:

Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων ενδιαφέρονται να πληροφορηθούν πως η επιχείρηση δημιουργεί και χρησιμοποιεί τα χρηματικά διαθέσιμα και τα προς αυτά ισοδύναμα στοιχεία. Η πληροφόρηση αυτή δεν έχει σχέση με το είδος της επιχειρήσεως και πρέπει να παρέχεται ακόμη και για τις επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο το εμπόριο του χρήματος, όπως οι Τράπεζες.

Τα χρηματικά διαθέσιμα που δημιουργούνται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι απαραίτητα για τη διεκπεραίωση αυτών των δραστηριοτήτων, για την πληρωμή των υποχρεώσεων και την απόδοση των ωφελειών στους επενδυτές.

Από τα ανωτέρω γίνονται εμφανείς ο σκοπός και οι επιδιώξεις της Καταστάσεως των Ταμειακών Ροών.

3.3.2 Χρησιμότητα της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών

Η παρεχόμενη από την κατάσταση Ταμειακών Ροών πληροφόρηση, σε συνδυασμό με τις πληροφορίες των άλλων οικονομικών καταστάσεων, θα βοηθήσει τους επενδυτές, τους πιστωτές και τους τρίτους να εκτιμήσουν:

(α) Την ικανότητα της επιχειρήσεως να δημιουργήσει θετικές Ταμειακές Ροές (να αυξήσει τη θετική διαφορά μεταξύ ταμειακών εισροών και εκροών).

(β) Την ικανότητα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, να καταβάλλει το μέρισμα και να προσδιορίσει τις ανάγκες χρηματοδοτήσεώς της.

(γ) Τους λόγους των διαφορών μεταξύ καθαρών κερδών και των ταμειακών εισροών και εκροών.

(δ) Τα αποτελέσματα ή τις επιδράσεις στη χρηματοοικονομική θέση της επιχειρήσεως, τόσο από τις ταμειακές όσο και από τις μη ταμειακές επενδυτικές και χρηματοδοτικές συναλλαγές αυτής κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου.

Αλλά και το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθ. 7, περιγράφει τη χρησιμότητα της Κατάστασης των Ταμειακών Ροών. Ειδικότερα:

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών, όταν συνδυάζεται με τις άλλες οικονομικές καταστάσεις, παρέχει πληροφορίες που καθιστούν ικανούς τους χρήστες να εκτιμήσουν τις μεταβολές στην καθαρή θέση της επιχειρήσεως, στη χρηματοοικονομική δομή της (συμπεριλαμβανομένης της ρευστότητας και φερεγγυότητας αυτής) και στην ικανότητά της να επηρεάζει τα κονδύλια και το χρόνο των Ταμειακών Ροών, ώστε να ανταποκρίνεται στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών.

Η πληροφόρηση για τις Ταμειακές Ροές είναι χρήσιμη για να εκτιμηθεί η ικανότητα της επιχειρήσεως να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία και να καθιστά ικανούς τους χρήστες στην εκτίμηση και σύγκριση της παρούσης αξίας των μελλοντικών Ταμειακών Ροών διαφορετικών επιχειρήσεων.

3.3.3 Τύπος της Κατάστασης Ταμειακών Ροών

Για να επιτύχει το σκοπό της η Κατάσταση Ταμειακών Ροών, δηλαδή να παρέχει τις πληροφορίες που χρειάζονται οι επενδυτές και οι πιστωτές, αλλά και τρίτοι ενδιαφερόμενοι, πρέπει να παρουσιάζει όλες τις επιδράσεις που ασκούν στα ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα και στα ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία, οι δραστηριότητες της επιχειρήσεως από:

- (α) Τις συνήθεις συναλλαγές αυτής [operating transactions]
- (β) Τις επενδυτικές συναλλαγές [Investing transactions] και
- (γ) Τις χρηματοδοτικές συναλλαγές [Financing transactions]

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο που ισχύει από 1.1.1994, ορίζει ότι η Κατάσταση Ταμειακών Ροών πρέπει να αναφέρει τις Ταμειακές Ροές μιας περιόδου ταξινομημένες κατά κατηγορία δραστηριοτήτων, ως εξής:

- (α) Συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες
- (β) Επενδυτικές δραστηριότητες, και
- (γ) χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Επισημαίνεται ότι η ταξινόμηση κατά δραστηριότητα παρέχει πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των καταστάσεων αυτών να εκτιμήσουν τις επιδράσεις που ασκούν οι δραστηριότητες αυτές στη

χρηματοοικονομική θέση της επιχειρήσεως και οπωσδήποτε στη διαμόρφωση των κονδυλίων των ταμειακών ή χρηματικών [και των ισοδυνάμων προς αυτά] διαθεσίμων.

3.4 ταξινόμηση των Ταμειακών Ροών

3.4.1 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία

3.4.1.1 Ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα

Αναφερόμενοι στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, εννοούμε την Κατάσταση ροών των ταμειακών ή χρηματικών διαθεσίμων, όπως και των ισοδυνάμων προς αυτά στοιχείων.

Ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα είναι, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο, τα διαθέσιμα στο Ταμείο της Επιχειρήσεως [Cash in hand] και στους λογαριασμούς καταθέσεων [στις Τράπεζες και στα άλλα πιστωτικά ιδρύματα], που μπορεί να αναληφθούν αμέσως, όταν ζητηθούν.

Τα Λογιστικά Πρότυπα του Α.Ι.Σ.Ρ.Α. αναφερόμενα στην έννοια των ταμειακών ή χρηματικών διαθεσίμων ορίζουν ότι σε αυτά περιλαμβάνονται όχι μόνο τα διαθέσιμα στο Ταμείο [cash in hand], αλλά και τα διαθέσιμα στους λογαριασμούς καταθέσεων σε Τράπεζες ή σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα, εφόσον μπορεί να αναληφθούν αμέσως, όταν ζητηθούν. Στα χρηματικά διαθέσιμα εντάσσονται και άλλοι λογαριασμοί, που έχουν τα χαρακτηριστικά λογαριασμών καταθέσεων, στους οποίους μπορεί να κατατίθενται κεφάλαια οποτεδήποτε και να αποσύρονται αυτά οποτεδήποτε, χωρίς προειδοποίηση ή ποινή. Ως παράδειγμα αναφέρεται η χορήγηση δανείου από την Τράπεζα με πίστωση ειδικού λογαριασμού του πελάτη, από τον οποίο λογαριασμό μπορεί να αναλαμβάνει διάφορα ποσά οποτεδήποτε.

Αν αναφερθούμε στην έννοια των (ταμειακών ή χρηματικών) διαθεσίμων, όπως αυτή οριοθετείται από το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο μπορούμε να πούμε ότι Διαθέσιμα (ταμειακά ή χρηματικά) είναι:

(α) Ταμείο 9 (Λογαριασμός 38.00)

(β) Ληγμένα τοκομερίδια για είσπραξη (Λογαριασμός 38.02) και

(γ) Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε ΕΥΡΩ και Ξ.Ν. (38.03, 38.04, 38.05 και 38.06)

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε ότι οι καταθέσεις προθεσμίας μπορεί να αναληφθούν οποτεδήποτε, αλλά υπάρχει επιβάρυνση με τόκους λόγω πρόωρης αναλήψεως. Αν λοιπόν παραβλέψουμε αυτή την επιβάρυνση λόγω πρόωρης αναλήψεως, τότε η έννοια των διαθεσίμων του Ε Γ Λ Σ ταυτίζεται με αυτήν του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου.

Κατά συνέπεια, για την κατάρτιση της καταστάσεως των Ταμειακών Ροών μπορεί να λαμβάνονται, ως ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα, τα απεικονιζόμενα στους προαναφερόμενους λογαριασμούς του Ε Γ Λ Σ.

3.4.1.2. Ισοδύναμα προς τα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία

Πέραν του όρου ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα χρησιμοποιείται και ο όρος των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων .

Ισοδύναμα προς τα ταμειακά ή χρηματικά διαθέσιμα στοιχεία είναι σύμφωνα με το ΔΛΠ βραχυπρόθεσμες υψηλού βαθμού ρευστοποιήσεως επενδύσεις που είναι σε κάθε στιγμή μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων και υπόκεινται σε ασήμαντους κινδύνους αλλαγών στην αξία, λόγω της μετατροπής.

Το Δ.Λ.Π παρέχει και τις ακόλουθες συμπληρωματικές με τον προαναφερόμενο ορισμό επεξηγήσεις.

Τα ισοδύναμα αυτά στοιχεία κατέχουν οι επιχειρήσεις για να αντιμετωπίσουν τις ταμειακές ή χρηματικές ανάγκες τους βραχυχρόνως και όχι για (επενδυτικούς ή άλλους σκοπούς. Κατά συνέπεια, για να θεωρηθεί μια επένδυση ως ταμειακό ή χρηματικό ισοδύναμο πρέπει να λήγει σύντομα, δηλαδή σε τρεις μήνες ή λιγότερο από την ημερομηνία της αποκτήσεώς της.

Ο τραπεζικός δανεισμός θεωρείται, γενικά, ότι ανήκει στην κατηγορία των χρηματοληπτικών δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως. Όμως πολλές φορές συμβαίνει οι Τράπεζες να χορηγούν ορισμένες προκαταβολές (overdrafts) που είναι επιστρεπτές, όταν ζητηθούν και θεωρούνται ως ένα αναπόσπαστο τμήμα του ταμειακού προγράμματος της επιχειρήσεως. Οι προκαταβολές (overdrafts) αυτές πρέπει να λαμβάνονται ως αρνητικά ισοδύναμα προς τα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία.

Τα Λογιστικά πρότυπα του A I C P A δέχονται, ως ισοδύναμα προς τα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία, βραχυπρόθεσμες, υψηλού βαθμού ρευστοποιήσεως επενδύσεις, εφόσον:

(α) Είναι σε κάθε στιγμή μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα κονδύλια χρηματικών διαθεσίμων.

(β) Είναι πλησίον της λήξεώς τους και έτσι παρουσιάζουν ασήμαντους κινδύνους αλλαγών στην αξία, λόγω μεταβολής των επιτοκίων.

Γενικότερα, μόνο επενδύσεις με λήξη τριών μηνών ή λιγότερο μπορεί να θεωρηθούν ως ισοδύναμα ταμειακά Στοιχεία. Επισημαίνεται όμως ότι είναι πολύ πιθανόν μια επιχείρηση να θεωρεί τις αγορές ή πωλήσεις τέτοιων επενδύσεων όχι ως ισοδύναμα ταμειακά στοιχεία, αλλά ως επενδυτικές δραστηριότητες.

Για τα Ελληνικά δεδομένα, ως ισοδύναμα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία μπορεί να θεωρηθούν από τους λογαριασμούς του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού μόνο ο λογαριασμός 'Έντοκα γραμμάτια' Ελληνικού

Δημοσίου [34.08]. Μπορεί να υπάρχουν και άλλοι λογαριασμοί βραχυπροθέσμων επενδύσεων υψηλού βαθμού ρευστοποιήσεως, αλλά δεν είναι εύκολο να θεωρηθούν ως ισοδύναμα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία, καθόσον η ακολουθούμενη από την επιχείρηση πρακτική τα εντάσσει στην κατηγορία των επενδυτικών δραστηριοτήτων της.

Ιδιαίτερα επισημαίνουμε ότι για μια Τράπεζα ή ένα πιστωτικό ίδρυμα τα ισοδύναμα με τα ταμειακά διαθέσιμα στοιχεία πρέπει να προσδιορίζονται προσεκτικά, γιατί υπάρχουν κάποιες ιδιαίτερες δεσμεύσεις όπως παραδείγματος χάρη υποχρεωτικές επενδύσεις σε έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου.

3.4.2 Μικτές και καθαρές Ταμιακές Ροές

Γενικά, η παροχή πληροφοριών για τα μικτά κονδύλια των ταμειακών εισροών και εκροών, κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου, θεωρείται περισσότερο σημαντική από ότι η παροχή πληροφοριών για τα καθαρά κονδύλια των ταμειακών εισροών και εκροών. Παρά το γεγονός, ότι μια μεγαλύτερη και ουσιαστικότερη εκτίμηση των ταμειακών ροών μπορεί να προκύψει από την καταχώρηση στην Κατάσταση των μικτών κονδυλίων παρά των καθαρών κονδυλίων, εν τούτοις δεν αποκλείεται η καταχώρηση των καθαρών για ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο όπως αναθεωρήθηκε και ισχύει από 1.1.1994, προβλέπει σχετικά τα εξής:

Οι ταμειακές εισροές και εκροές καταχωρούνται με τα μικτά κονδύλια αυτών, εκτός από τις ακόλουθες συγκεκριμένες περιπτώσεις, που αναφέρονται τα καθαρά κονδύλια αυτών. Αναλυτικότερα, οι εξαιρέσεις καταχώρησης των καθαρών κονδυλίων έχουν ως εξής:

(α) Ταμειακές εισροές και εκροές για λογαριασμό των πελατών, όταν οι ταμειακές ροές αντανακλούν περισσότερο τις δραστηριότητες του πελάτη παρά της επιχείρησης. Ως παραδείγματα αναφέρονται:

1. Αποδοχή και επιστροφή καταθέσεων μιας Τράπεζας
2. Κεφάλαια που κρατούνται για πελάτες από μια επιχείρηση επενδύσεων
3. Μισθώματα εισπραχθέντα για λογαριασμό των ιδιοκτητών και αποδοθέντα σε αυτούς.

(β) Ταμειακές εισροές και εκροές για στοιχεία των οποίων η ταχύτητα κυκλοφορίας είναι μεγάλη, τα ποσά μεγάλα και οι λήξεις αυτών σύντομες. Ως παραδείγματα αυτών των περιπτώσεων αναφέρονται προκαταβολές και αποδόσεις:

1. Ποσών κεφαλαίου και αφορούν πιστωτικές κάρτες πελατών
2. Αγορών και πωλήσεων επενδύσεων

3. Λοιπών βραχυπροθέσμων δανεισμών Π.χ. τριμήνου λήξεως ή λιγότερα

Επίσης, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο καθιερώνει ειδικώς για τα πιστωτικά ιδρύματα ορισμένες εξαιρέσεις αναφοράς των Ταμειακών Ροών με τα καθαρά κονδύλια. Ειδικότερα, πρέπει να αναφέρονται με τα καθαρά κονδύλια οι ακόλουθες δραστηριότητες:

(α) Ταμειακές εισροές και εκροές για την αποδοχή και επιστροφή καταθέσεων με ορισμένη ημερομηνία λήξεως.

(β) Η τοποθέτηση και η απόσυρση καταθέσεων σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα

(γ) Προκαταβολές και δάνεια προς τους πελάτες και η επιστροφή των προκαταβολών και των δανείων αυτών.

Σημειώνεται ότι τις ανωτέρω εξαιρέσεις, που καθιερώνει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο για τα πιστωτικά ιδρύματα, αποδέχονται και τα Λογιστικά Πρότυπα του AICPA.

3.4.3 Κατηγορίες Ταμειακών Ροών

Η Κατάσταση Ταμειακών Ροών μιας λογιστικής περιόδου πρέπει να περιλαμβάνει τις Ταμειακές Ροές της περιόδου αυτής ταξινομημένες κατά κατηγορία δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως. Οι κατηγορίες αυτές, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο έχουν ως εξής:

(α) Συνήθειες επιχειρηματικές δραστηριότητες [operating activities]

(β) Επενδυτικές δραστηριότητες [Investing activities]

(γ) Χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Financing activities)

Πριν προχωρήσουμε στη λεπτομερή εξέταση κάθε κατηγορίας δραστηριοτήτων, είναι χρήσιμο να παραθέσουμε ένα παραστατικό διάγραμμα.

Ταμιακές εισροές

Εισπράξεις από πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών
 Εισπράξεις από πελάτες ή συναλλαγματικές εισπρακτέες
 Εισπράξεις από άλλες συναλλαγές που δεν είναι επενδυτικής ή χρηματοδοτικής φύσεως.

Εισπράξεις χορηγήσεων δανείων
 Εισπράξεις πωλήσεως συμμετοχών και χρεογράφων.
 Εισπράξεις πωλήσεως παγίων

Εισπράξεις από έκδοση μετοχών (μετοχικό κεφάλαιο)
 Εισπράξεις από ομολογιακά δάνεια.
 Εισπράξεις από ενυπόθηκα δάνεια
 Εισπράξεις από άλλα βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα δάνεια.

Συνήθειες
 επιχειρηματικές
 δραστηριότητες

Επενδυτικές
 δραστηριότητες

Χρηματοδοτικές
 δραστηριότητες

Ταμιακές εκροές

Πληρωμές αγοράς υλών ή αγαθών προς μεταπώληση
 Πληρωμές σε προμηθευτές και σε εξόφληση γραμματίων πληρωτέων
 Πληρωμές σε άλλους προμηθευτές
 Πληρωμές μισθών-ημερομισθίων και συναφών εξόδων.
 Πληρωμές για φόρους, δικαιώματα κλπ.
 Πληρωμές για άλλες συναλλαγές που δεν είναι επενδυτικής ή χρηματοδοτικής φύσεως.

Πληρωμές για χορηγήσεις δανείων
 Πληρωμές για αγορά συμμετοχών και χρεογράφων
 Πληρωμές για αγορές παγίων

Πληρωμές μερισμάτων
 Πληρωμές για εξαγορά ιδίων μετοχών
 Πληρωμές για εξόφληση πάσης φύσεως δανείων
 Πληρωμές σε πιστωτές για μακροπρόθεσμες πιστώσεις

3.4.3.1 Συνήθειες επιχειρηματικές δραστηριότητες (operating activities)

Οι Ταμειακές Ροές από τις συνήθειες επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι οι ταμειακές επιδράσεις των συναλλαγών και των άλλων πράξεων που υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της επιχειρήσεως.

Τα ποσά των Ταμειακών Ροών, που προέρχονται από τις συνήθειες επιχειρηματικές δραστηριότητες μαρτυρούν κατά πόσο οι συνήθειες αυτές επιχειρηματικές δραστηριότητες έχουν δημιουργήσει επαρκείς ταμειακές εισροές για την πληρωμή των δανείων, τη διατήρηση της επιχειρησιακής ικανότητας της επιχειρήσεως, την πληρωμή μερίσματος και την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων, χωρίς προσφυγή σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησεως.

Ως Ταμειακές Ροές από τις συνήθειες επιχειρηματικές δραστηριότητες αναφέρονται, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο οι εξής:

- (α) Ταμειακές εισροές από πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών
- (β) Ταμειακές εισροές από δικαιώματα (royalties), αμοιβές, προμήθειες κλπ.
- (γ) Ταμειακές εκροές προς προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών
- (δ) Ταμειακές εκροές προς τους εργαζομένους (μισθοί, ημερομίσθια, ασφάλιση)
- (ε) Ταμειακές εισροές και εκροές μιας ασφαλιστικής επιχειρήσεως για ασφάλιστρα, αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές
- (στ) Ταμειακές εκροές για φόρους
- (ζ) Ταμειακές εισροές και εκροές από άλλες εμπορικές συμβάσεις

Πρέπει στο σημείο αυτό να αναφερθούν και τα ακόλουθα:

- (α) Ορισμένες συναλλαγές όπως π.χ. πώληση παγίων, μπορεί να δημιουργήσουν κέρδος ή ζημία που έχει συμπεριληφθεί στο συνολικό της επιχειρήσεως αποτέλεσμα, αλλά ως ταμειακές εισροές πρέπει να συμπεριληφθούν στις επενδυτικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως.
- (β) Επίσης, η αγορά ή πώληση χρεογράφων, όταν γίνεται κατά σύστημα, ως μια συνήθης επιχειρηματική πράξη, όπως παραδείγματος χάρη αγοράζονται και πωλούνται εμπορεύματα, μπορεί να θεωρηθεί ως συνήθης επιχειρηματική δραστηριότητα και η αντίστοιχη ταμειακή εισροή ή εκροή να ενταχθεί στην κατηγορία αυτή.
- (γ) Μια απλή συναλλαγή, όπως η πληρωμή ενός τοκοχρεολυσίου, ενδέχεται να αφορά κατά τους τόκους τη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα και κατά το κεφάλαιο (χρεολύσιο) τη χρηματοδοτική δραστηριότητα.
- (δ) Τέλος, ορισμένες τραπεζικές δανειακής φύσεως προκαταβολές (advances/overdrafts), όπως και ορισμένα τραπεζικά δάνεια ενδέχεται να εντάσσονται στις συνήθειες δραστηριότητες, όταν μάλιστα σχετίζονται άμεσα με

τις δραστηριότητες αυτές και συμμετέχουν στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων (π.χ. προκαταβολές χρηματοδοτήσεως εξαγωγών).

3.4.3.2 Επενδυτικές δραστηριότητες (Investing activities)

Στις επενδυτικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται η χορήγηση δανείων και η είσπραξη αυτών, η απόκτηση και η διάθεση πάσης φύσεως χρεογράφων (μετοχών, ομολογιών κλπ.) η αγορά και η πώληση παγίων και άλλων μέσων παραγωγής αγαθών ή υπηρεσιών.

Η ξεχωριστή αποκάλυψη των Ταμειακών Ροών από τις επενδυτικές δραστηριότητες έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί οι Ταμειακές αυτές Ροές που αφορούν επενδύσεις πραγματοποιούνται για να δημιουργήσουν τις πηγές των μελλοντικών εσόδων και Ταμειακών Ροών της επιχειρήσεως.

Στην κατηγορία αυτή των επενδυτικών δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται οι ακόλουθες Ταμειακές Ροές, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο

- (α) Ταμειακές εκροές για την απόκτηση πάγιων στοιχείων, υλικών και αύλων, όπως και άλλων μακροπρόθεσμης φύσεως στοιχείων. Στις εκροές αυτές περιλαμβάνονται επίσης εκείνες, που αφορούν σε έξοδα ιδρύσεως, οργανώσεως και πρώτης εγκαταστάσεως, όπως και σε ιδιοκατασκευές πάγιων στοιχείων.
- (β) Ταμειακές εισροές από την πώληση των προαναφερόμενων στοιχείων.
- (γ) Ταμειακές εκροές για την απόκτηση πάσης φύσεως συμμετοχών και χρεογράφων. [Δεν περιλαμβάνονται φυσικά τα χρεόγραφα που θεωρούνται ως ισοδύναμα προς τα ταμειακά στοιχεία ή αγοράζονται με σκοπό να πωληθούν σύντομα].
- (δ) Ταμειακές εισροές από την πώληση των προαναφερόμενων συμμετοχών και χρεογράφων.
- (ε) Ταμειακές εκροές για χορήγηση προκαταβολών και δανείων σε τρίτους.
- (στ) Ταμειακές εισροές από την είσπραξη των προαναφερόμενων προκαταβολών και δανείων.
- (ζ) Ταμειακές εκροές για την απόκτηση "νέων χρηματοοικονομικών εργαλείων"
- (η) Ταμειακές εισροές από την πώληση "νέων χρηματοοικονομικών εργαλείων".

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι ανωτέρω ταμειακές εκροές αφορούν σε επενδύσεις, δηλαδή σε μακροχρόνια τοποθέτηση και όχι σε σύντομη μεταπώληση των αποκτημένων περιουσιακών στοιχείων.

3.4.3.3 Χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Financing activities)

Στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση αυτής από

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

τους κεφαλαιούχους-ιδιοκτήτες αυτής [μετόχους ή εταίρους], αλλά και η επιστροφή σε αυτή των επενδυθέντων και των ωφελειών. Επίσης, περιλαμβάνεται η ανάληψη οποιουδήποτε δανείου ή πιστώσεως και η επιστροφή του.

Η αποκάλυψη των Ταμειακών Ροών που αφορούν τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες είναι ιδιαίτερα σημαντική, γιατί προσδιορίζει τις μελλοντικές ροές κεφαλαίων [εισροές και εκροές].

Στην κατηγορία των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων αναφέρονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο οι ακόλουθες ταμιακές ροές:

- (α) Ταμειακές εισροές από την είσπραξη του κεφαλαίου (αρχικού και κάθε αυξήσεως).
- (β) Ταμειακές εκροές για την εξαγορά των ιδίων μετοχών ή την επιστροφή των εταιρικών κεφαλαίων στους δικαιούχους.
- (γ) Ταμειακές εισροές από τη σύναψη δανείων και πιστώσεων κάθε κατηγορίας.
- (δ) Ταμειακές εκροές για την επιστροφή των ανωτέρω δανείων και πιστώσεων.
- (ε) Ταμειακές εκροές του μισθωτή για τη μείωση της απομένουσας υποχρεώσεως από τη χρηματοδοτική μίσθωση .

3.4.4 Τόκοι και μερίσματα

Όπως έχει διαπιστωθεί στις προαναφερόμενες κατηγορίες Ταμειακών Ροών της παραγράφου δεν περιλαμβάνονται Ταμειακές Ροές (εισροές και εκροές) για τόκους και μερίσματα, που εισπράττονται και πληρώνονται από την επιχείρηση.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο επιβάλλει να αποκαλύπτονται οι Ταμειακές Ροές για τόκους και μερίσματα ξεχωριστά ανεξάρτητα από το γεγονός ότι κάθε επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ταξινομή τις ροές αυτές, κατά πάγιο τρόπο, σε μια από τις τρεις προαναφερόμενες κατηγορίες Ταμειακών Ροών [συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες, επενδυτικές, δραστηριότητες και χρηματοδοτικές δραστηριότητες].

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο επισημαίνει ιδιαίτερος ότι στην κατάσταση Ταμειακών Ροών πρέπει να αποκαλύπτεται το συνολικό ποσό των τόκων που πληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου, για την οποία η κατάσταση των Ταμειακών Ροών, ανεξάρτητα αν απεικονίζονται οι τόκοι αυτοί ως δαπάνη στην ανάλυση του λογαριασμού αποτελεσμάτων ή αν έχουν κεφαλαιοποιηθεί, και συνεπώς απεικονίζονται στα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

Παρά το γεγονός ότι για κάθε επιχείρηση η ταξινόμηση των τόκων που πληρώθηκαν και των τόκων και των μερισμάτων που εισπράχθηκαν είναι ελεύθερη, όπως προαναφέρθηκε, αυτό δεν ισχύει για τα πιστωτικά

ιδρύματα. Το Δ.Λ.Π. απαιτεί οι τόκοι που πληρώθηκαν και οι τόκοι και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν να ταξινομούνται ως Ταμειακές Ροές στην κατηγορία των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (operating activities), όταν πρόκειται για πιστωτικό ίδρυμα. Η ταξινόμηση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι οι τόκοι που πληρώθηκαν και οι τόκοι και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν συνέβαλαν στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών) του πιστωτικού ιδρύματος. Διαφορετικά, η ταξινόμηση αυτών στις χρηματοδοτικές [τόκοι πληρωθέντες] και επενδυτικές δραστηριότητες [τόκοι και μερίσματα εισπραχθέντα] αποκαλύπτει ότι αποτελούν κόστος των πηγών χρηματοδοτήσεως ή ωφέλειες των επενδύσεων αντίστοιχα.

Τέλος, ως προς τα μερίσματα που πληρώνονται από την επιχείρηση μπορεί να ταξινομηθούν στην κατηγορία των Ταμειακών Ροών των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων, με την έννοια ότι αποτελούν κόστος των (ιδίων) κεφαλαίων. Η ταξινόμηση αυτών στις Ταμειακές Ροές των συνήθων επιχειρηματικών συναλλαγών σκοπό έχει να καταδείξει ότι η πληρωμή του μερίσματος είναι δυνατή από τις Ταμειακές Ροές των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

3.4.5 Φόρος Εισοδήματος

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ορίζει ότι ο φόρος εισοδήματος πρέπει να απεικονίζεται ξεχωριστά στη κατηγορία των Ταμειακών Ροών, που αφορούν τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες (operating activities). Βέβαια, δεν παραλείπει το πρότυπο να επισημάνει ότι ένας φόρος που πληρώθηκε μπορεί να ταξινομηθεί σε μια άλλη κατηγορία Ταμειακών Ροών, όπως των επενδυτικών και χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης, αν πράγματι αφορά και έχει σχέση με τις δραστηριότητες αυτές. Δεδομένου ότι στην πράξη είναι πολύ δύσκολο να συνδέσει κανείς τους φόρους που πληρώνονται με κάποιες συγκεκριμένες συναλλαγές, ταξινομούνται συνήθως στην κατηγορία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Αν για οποιοδήποτε λόγο, οι φόροι εισοδήματος που πληρώθηκαν αφορούν περισσότερες κατηγορίες Ταμειακών Ροών και έχουν ταξινομηθεί αναλόγως, επιβάλλεται να αποκαλύπτεται το συνολικό ποσό των φόρων που πληρώθηκαν.

3.4.6 Συμμετοχές σε εξαρτημένες, συγγενείς επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αναφερόμενο στο θέμα των συμμετοχών σε εξαρτημένη ή σε συγγενή επιχείρηση οι οποίες συμμετοχές μπορεί να απεικονίζονται λογιστικώς με τη μέθοδο του κόστους κτήσεως ή με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως, επισημαίνει ότι η επιχείρηση που έχει τις συμμετοχές, δηλαδή ο επενδυτής,

περιορίζει την αναφορά του στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών μόνο στις Ταμειακές Ροές που αφορούν αυτόν και την εταιρία στην οποία συμμετέχει, όπως παραδείγματος χάρη είναι τα μερίσματα και οι προκαταβολές. Τονίζεται ότι δεν περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών της μητρικής επιχειρήσεως (επενδυτής) οι Ταμειακές Ροές αυτής της εξαρτημένης ή της συγγενούς επιχειρήσεως.

Περαιτέρω, το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ορίζει ότι η επιχείρηση που συμμετέχει σε μια Κοινοπραξία και απεικονίζει τα δικαιώματά της στην Κοινοπραξία αυτή χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενσωματώσεως [proportionate consolidation], θα συμπεριλαμβάνει στην ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών το αναλογικό της μερίδιο στο σύνολο των Ταμειακών Ροών της από κοινού ελεγχόμενης επιχειρήσεως (κοινοπραξίας).

Όταν όμως η επιχείρηση που συμμετέχει σε μια Κοινοπραξία απεικονίζει τη συμμετοχή της αυτή με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως, τότε στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών πρέπει να περιλαμβάνει τις Ταμειακές Ροές που έχουν σχέση με τη συμμετοχή της στην Κοινοπραξία, δηλαδή, εισπράξεις και πληρωμές μεταξύ της επιχειρήσεως που συμμετέχει και της Κοινοπραξίας.

Διευκρινίζεται ότι ο λογιστικός τρόπος απεικόνισης της συμμετοχής στην Κοινοπραξία προσδιορίζει ποιες Ταμειακές Ροές θα συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών της επιχειρήσεως που συμμετέχει. Η αναλογική ενσωμάτωση της συμμετοχής στην Κοινοπραξία επιτρέπει αναλογική απεικόνιση και του συνόλου των Ταμειακών Ροών της Κοινοπραξίας στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών της επιχειρήσεως που συμμετέχει στην Κοινοπραξία. Αντίθετα η απεικόνιση της συμμετοχής με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως, δεν επιτρέπει την απεικόνιση στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών παρά μόνο των μεταξύ της επιχειρήσεως και της Κοινοπραξίας ροών.

3.4.7 Αγορές και πωλήσεις εξαρτημένων και άλλων επιχειρήσεων

Το σύνολο των Ταμειακών Ροών που αφορούν τις αγορές (αποκτήσεις) ή τις πωλήσεις των εξαρτημένων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων πρέπει να απεικονίζονται ξεχωριστά και να ταξινομούνται μεταξύ των επενδυτικών δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως.

Το Δ.Λ.Π. ορίζει περαιτέρω και τα εξής:

Κάθε επιχείρηση πρέπει να αποκαλύπτει, στο σύνολο, τόσο τις αγορές όσο και τις πωλήσεις εξαρτημένων ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής περιόδου και ειδικότερα:

(α) Τη συνολική αξία αγοράς ή πωλήσεως.

(β) Την αναλογία της αξίας αγοράς ή πωλήσεως που αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και τα προς αυτά

ισοδύναμα στοιχεία.

(γ) Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα προς αυτά ισοδύναμα που υπάρχουν στις εξαρτημένες ή άλλες επιχειρηματικές μονάδες που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν.

(δ) Τα κονδύλια των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, εκτός των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων, που υπάρχουν στις εξαρτημένες ή άλλες επιχειρηματικές μονάδες, που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν.

Επισημαίνεται ότι οι Ταμειακές Ροές των πωλήσεων δεν πρέπει να εκπίπτονται από εκείνες των αγορών.

Η κατά τα προαναφερόμενα ξεχωριστή παρουσίαση των Ταμειακών Ροών των αγορών και πωλήσεων των εξαρτημένων και άλλων επιχειρηματικών μονάδων, μαζί με την ξεχωριστή αποκάλυψη των ποσών των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που υπάρχουν στις αγορασθείσες εξαρτημένες ή άλλες επιχειρηματικές μονάδες μας βοηθάει να ξεχωρίσουμε αυτές τις Ταμειακές Ροές από εκείνες που προέρχονται από τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Πάντως, το συνολικό ποσό των ταμειακών ροών που εισπράχθηκε και πληρώθηκε, λόγω πώλησεως ή αγοράς αναφέρεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών καθαρό, δηλαδή αφού έχουν αφαιρεθεί τα κονδύλια των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων που υπάρχουν στις αγορασθείσες ή πωληθείσες επιχειρήσεις.

3.4.8 Έκτακτα, ανόργανα και κονδύλια προηγούμενης χρήσεως

Οι Ταμειακές Ροές που αφορούν έκτακτα, ανόργανα ή και κονδύλια προηγούμενης χρήσεως πρέπει να αποκαλύπτονται ξεχωριστά, πάντοτε όμως στην κατηγορία των δραστηριοτήτων που κρίνεται ως πλέον αρμόζουσα σε αυτά, ώστε οι χρήστες των Καταστάσεων των Ταμειακών Ροών να μπορεί να αντιληφθούν τη φύση και τον επηρεασμό που ασκούν τα ποσά αυτών στις παρούσες και μελλοντικές Ταμειακές Ροές της επιχειρήσεως.

Σημασία έχει στις περιπτώσεις αυτές να εξακριβώνεται η φύση των Ταμειακών Ροών και όχι η φύση αυτών τούτων των κονδυλίων. Παραδείγματος χάρη έχουμε μία Ταμειακή Ροή από την πώληση ενός πάγιου στοιχείου, που πρέπει να απεικονιστεί ιδιαιτέρως στην κατηγορία των επενδυτικών δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως ανεξάρτητα, αν υπήρξε κέρδος ή ζημία από την πώληση αυτή και ανεξάρτητα, αν το αποτέλεσμα της πώλησεως απεικονίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων μεταξύ των εκτάκτων ή ανόργανων κονδυλίων. Βέβαια, έχουμε και τις περιπτώσεις που δεν δημιουργούν Ταμειακές Ροές ορισμένες τέτοιες

έκτακτες συναλλαγές, όπως η διαγραφή ενός πάγιου στοιχείου. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνει κάποια προσαρμογή του λογαριασμού των αποτελεσμάτων, στον οποίο έχει μεταφερθεί ένα αποτέλεσμα από τη διαγραφή, για να προσδιορισθούν οι Ταμειακές Ροές από τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Γενικά δεν εξακριβώνεται πάντοτε εύκολα η φύση των ταμειακών επιπτώσεων των εκτάκτων και ανόργανων κονδυλίων, γι αυτό πρέπει να επιδεικνύεται ιδιαίτερη προσοχή. Μια πρόβλεψη που καταχωρείται σε δεδομένη λογιστική περίοδο σε βάρος των αποτελεσμάτων της περιόδου αυτής μπορεί να παρουσιάσει μελλοντικά Ταμειακές Ροές σε περισσότερες χρήσεις ή αυτές να αφορούν περισσότερες κατηγορίες δραστηριοτήτων.

— Έχουμε προαναφέρει ότι ο φόρος εισοδήματος απεικονίζεται μεταξύ των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ο φόρος αυτός περιλαμβάνει και το φόρο που αντιστοιχεί στα έκτακτα και ανόργανα κονδύλια και δεν διαχωρίζεται. Συνεπώς, οι Ταμειακές Ροές των εκτάκτων και ανόργανων κονδυλίων δεν περιλαμβάνουν τους φόρους που αναλογούν στα έκτακτα και ανόργανα κονδύλια.

3.5 Ειδικά θέματα της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών

Για να έχουμε μια πληρέστερη εικόνα της Καταστάσεως των Ταμειακών Ροών είναι απαραίτητο να αναφερθούμε και σε ορισμένα ειδικά θέματα ή προβλήματα, τα οποία άλλωστε καλύπτει και το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθμός 7, Τα ειδικά αυτά θέματα έχουν ως εξής:

3.5.1 Μη ταμειακές συναλλαγές

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθμός 7 στην παράγραφο 43 αυτού ορίζει ρητά ότι επενδυτικές και χρηματοδοτικές συναλλαγές, που δεν απαιτούν τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων ή ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων πρέπει να αποκλείονται από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, δηλαδή να μην απεικονίζονται σε αυτή, αλλά να αποκαλύπτονται αλλού στις οικονομικές καταστάσεις, κατά τρόπο βέβαια, που να παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες για τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές καταστάσεις.

Πολλές επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες δεν έχουν μια άμεση επίπτωση στις τρέχουσες Ταμειακές Ροές, αν και επηρεάζουν την κεφαλαιακή και περιουσιακή συγκρότηση μιας επιχειρήσεως. Ο αποκλεισμός των μη ταμειακών συναλλαγών από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών είναι συνεπής με το αντικείμενο αυτής, καθόσον αφορά σε Ταμειακές Ροές και όχι σε άλλης φύσεως ροές Π.χ. κεφαλαιακές. Ως παραδείγματα τέτοιων μη ταμειακών συναλλαγών αναφέρονται :

- (α) Απόκτηση περιουσιακών στοιχείων είτε με την ανάληψη υποχρεώσεων είτε μέσω χρηματοδοτικής μισθώσεως.
- (β) Απόκτηση μιας επιχειρήσεως με έκδοση νέων μετοχών (αύξηση κεφαλαίου).
- (γ) Μετατροπή υποχρεώσεων σε Κεφάλαια.

3.5.2 Αποκάλυψη της σύνθεσης των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων και η συσχέτιση αυτών με τα στοιχεία του ισολογισμού.

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ορίζει ότι μια επιχείρηση πρέπει να αποκαλύπτει τη σύνθεση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων και να παρουσιάζει τη συσχέτιση (reconciliation) των ποσών της Καταστάσεως των Ταμειακών Ροών με τα σχετικά προς αυτά κονδύλια του Ισολογισμού.

Πέραν της συσχέτισεως (reconciliation), που αναφέρεται στα κονδύλια των Ταμειακών Ροών από τις συνήθεις επιχειρηματικές συναλλαγές με τα κονδύλια των λογαριασμών των αποτελεσμάτων, πρέπει να υπάρξει και συσχέτιση μεταξύ των απεικονιζόμενων Ταμειακών Ροών στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες με τα σχετικά κονδύλια του Ισολογισμού ενάρξεως και λήξεως της αντίστοιχης λογιστικής περιόδου. Για τις συσχέτισεις αυτές θα αναφερθούμε ιδιαίτερος στα επόμενα, που αφορούν την τεχνική της κατάρτισεως της Καταστάσεως των Ταμειακών Ροών.

Κάθε επιχείρηση, σύμφωνα με το Δ.Α.Π. είναι υποχρεωμένη να αποκαλύπτει τη λογιστική πολιτική που εφαρμόζει για τον προσδιορισμό της συνθέσεως των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχεία

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο σε ιδιαίτερες παραγράφους αυτού ορίζει και άλλες αποκαλύψεις, που πρέπει να γίνονται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Οι αποκαλύψεις αυτές έχουν ως εξής:

1. Μια επιχείρηση πρέπει να αποκαλύπτει, μαζί με κάποιο σχόλιο της διοικήσεως της, τα ποσά των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδύναμων προς αυτά στοιχείων, που κρατούνται από αυτή και δεν είναι διαθέσιμα προς χρήση από τον όμιλο των επιχειρήσεων. Πρόκειται δηλαδή, για ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Δημιουργούνται μερικές φορές διάφορες συνθήκες κατά τις οποίες ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία κρατούνται από μια επιχείρηση και δεν είναι διαθέσιμα προς χρήση από το όμιλο των επιχειρήσεων. Ένα σύνθητες παράδειγμα αποτελεί η εξαρτημένη επιχείρηση που λειτουργεί σε άλλη χώρα, αλλά κάτω από αυστηρό συναλλαγματικό έλεγχο αυστηρούς περιορισμούς ως προς εξαγωγή κεφαλαίων. Στην

περίπτωση αυτή τα διαθέσιμα αυτής και τα ισοδύναμα προς αυτά στοιχεία δεν μπορεί να χρησιμοποιηθούν από τη μητρική ή τις άλλες εξαρτημένες.

2. Ενθαρρύνεται η παροχή ορισμένων πρόσθετων πληροφοριών μαζί με σχόλια της διοικήσεως. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται προς τους χρήστες των καταστάσεων για να κατανοήσουν καλύτερα την οικονομική κατάσταση και ρευστότητα της επιχειρήσεως. Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να είναι οι εξής:

(α) Τα μη αναληφθέντα ποσά από εγκεκριμένα δάνεια και τα οποία μπορεί να διατεθούν σε μελλοντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και να τακτοποιήσουν κεφαλαιακής φύσεως υποχρεώσεις. Βέβαια, πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για τυχόν περιορισμούς ή όρους, ως προς την ανάληψη των ποσών αυτών.

(β) Τα συνοπτικά κονδύλια των Ταμειακών Ροών από τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες, τις επενδυτικές και τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες που αφορούν σε συμμετοχές Κοινοπραξιών οι οποίες έχουν ενοποιηθεί με την αναλογική μέθοδο (proportionate consolidation).

(γ) Τα συνοπτικά κονδύλια των Ταμειακών Ροών, που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική ικανότητα, αλλά ξεχωριστά από τα αντίστοιχα κονδύλια των Ταμειακών Ροών που χρειάζονται για να διατηρηθεί η επιχειρηματική ικανότητα.

(δ) Τα ποσά των Ταμειακών Ροών από τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες, τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες κάθε βιομηχανίας και γεωγραφικής περιοχής.

Η σημασία των τελευταίων αυτών αποκαλύψεων (γ και δ) για το χρήστη των καταστάσεων των Ταμειακών Ροών είναι προφανής, γιατί συνδέεται άμεσα με τη μελλοντική ικανότητα κερδών της επιχειρήσεως και την κατά τμήμα ή περιοχή κατάσταση των Ταμειακών Ροών.

3.6 Ταμειακές Ροές σε ξένο νόμισμα

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο ορίζει ότι Ταμειακές Ροές που προέρχονται από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα πρέπει να καταχωρούνται στο νόμισμα που η επιχείρηση χρησιμοποιεί για την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της (reporting currency) με βάση την ισοτιμία (exchange rate) του ξένου νομίσματος και αυτού που χρησιμοποιεί η επιχείρηση, κατά την ημερομηνία της Ταμειακής Ροής.

Το Πρότυπο αυτό επιτρέπει τη χρησιμοποίηση μιας ισοτιμίας που προσεγγίζει την πραγματική. Για παράδειγμα, μια σταθμισμένη ισοτιμία μιας περιόδου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταχώρηση των σε ξένο νόμισμα συναλλαγών ή των Ταμειακών Ροών μιας εξαρτημένης του Εξωτερικού. όμως, το Πρότυπο δεν επιτρέπει να χρησιμοποιηθεί η ισοτιμία κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού για την μετατροπή των Ταμειακών Ροών μιας εξαρτημένης του εξωτερικού.

Οι Ταμειακές Ροές μιας εξαρτημένης του εξωτερικού πρέπει να μεταφέρονται με βάση την ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για να παρουσιάσει τις οικονομικές καταστάσεις της (reporting currency) και του ξένου νομίσματος κατά τις ημερομηνίες των Ταμειακών Ροών.

Κέρδη ή ζημιές, που δεν έχουν πραγματοποιηθεί και προκύπτουν από τις μεταβολές της ισοτιμίας του ξένου νομίσματος, δεν αποτελούν Ταμειακές Ροές. Όμως, το αποτέλεσμα των μεταβολών της ισοτιμίας, που αντιστοιχεί στα ταμειακά διαθέσιμα και στα προς αυτά ισοδύναμα στοιχεία, τα οποία τηρεί ή οφείλει σε ξένο νόμισμα η επιχείρηση, καταχωρείται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών ούτως ώστε να συσχετισθεί με τα ταμειακά διαθέσιμα και τα προς αυτά ισοδύναμα στοιχεία κατά την αρχή και το τέλος της περιόδου. Αυτό το ποσό παρουσιάζεται ξεχωριστά από τις Ταμειακές Ροές των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, επενδυτικών και χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και περιλαμβάνει επίσης και τις τυχόν συναλλαγματικές διαφορές των ταμειακών αυτών ροών στο τέλος της περιόδου.

Στις παρακάτω παραγράφους θα αναλύσουμε τις Ταμειακές Ροές εκτενέστερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Πρακτικός Οδηγός Κατάρτισης Καταστάσεως Ταμειακών Ροών για Εμποροβιομηχανικές επιχειρήσεις [Ε. Γ. Λ. Σ.]

Στη συνέχεια παρατίθεται υπόδειγμα και οδηγός κατάρτισης Καταστάσεων Ταμειακών Ροών για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν το Ε. Γ. Λ. Σ. Το υπόδειγμα, όπως και ο σχετικός λεπτομερής οδηγός, έχουν καταρτιστεί με βάση τις απαιτήσεις της Ελληνικής νομοθεσίας και των εποπτικών οργάνων της κεφαλαιαγοράς γενικότερα έχοντας υπόψη την προβλεπόμενη από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αριθ. 7 δομή της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών και τους σχετικούς κανόνες.

Το υπόδειγμα και ο οδηγός είναι αναλυτικά συντεταγμένα και παρέχουν διαφάνεια, αλλά και την πραγματική απεικόνιση των Ταμειακών Ροών μιας επιχειρήσεως χωρίς αμφισβητήσεις, αμφιβολίες, ερωτηματικά και άλλες συναφείς αδυναμίες.

Το Υπόδειγμα της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών για τις εμποροβιομηχανικές επιχειρήσεις [Ε. Γ. Λ. Σ.], όπως και ο σχετικός οδηγός, έχουν ως εξής:

- (α) Υπόδειγμα Καταστάσεως Ταμειακών Ροών Εμποροβιομηχανικών Επιχειρήσεων
- (β) Οδηγός Κατάρτισης Καταστάσεως Ταμειακών Ροών Εμποροβιομηχανικών επιχειρήσεων.

Υπόδειγμα καταστάσεως Ταμειακών Ροών.

ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ

Μ.Α.Ε.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών

της χρήσεως: από.....μέχρι

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Α/Α	Ανάλυση	Ποσά σε ευρο.	
		Χρήση	Προηγούμενη Χρήση
	Ταμειακές Ροές από συνήθειες (λειτουργικές) δραστηριότητες		
A 100	Ταμειακές εισροές		
101	Πωλήσεις		
102	Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως		
103	Εκτακτα και Ανόργανα έσοδα		
104	Έσοδα προηγούμενων χρήσεων		
105	Πιστωτικοί τόκοι [Καταθέσεων κλπ.]		
106	Έσοδα χρεογράφων		
107	Πώληση χρεογράφων		
108	Μείωση Απαιτήσεων		
	Αφαιρούνται:		
109	Αγορά χρεογράφων		
110	Αύξηση απαιτήσεων		
	Σύνολο Ταμιακών Εισροών		
A 200	Ταμειακές εκροές		
201	Κόστος πωληθέντων (μείον Αποσβέσεις και προβλέψεις)		
202	Έξοδα Λειτουργίας Διοικήσεως		
203	Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών - Αναπτύξεως		
204	Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως		
205	Έξοδα Υποαπασχολήσεως /Αδράνειας		
206	Άλλα έξοδα		
207	Αύξηση αποθεμάτων		
208	Αύξηση μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού		

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

209	Μείωση μεταβατικών λογαριασμών παθητικού		
210	Μείωση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην Τραπεζών) Αφαιρούνται:		
211	Μείωση Αποθεμάτων		

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Α/Α	Ανάλυση	Ποσά σε ευρώ	
		χρήση	προηγούμενη χρήση
212	Μείωση μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού		
213	Αύξηση μεταβατικών λογαριασμών παθητικού		
214	Αύξηση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		
	Σύνολο ταμειακών εκροών		
300	Ταμειακές εκροές φόρων		
301	Φόροι εισοδήματος		
302	Μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι		
303	Διαφορές φόρου φορολογικού ελέγχου		
304	Μείωση υποχρεώσεων από φόρους τέλη Αφαιρείται Αύξηση υποχρεώσεων από φόρους τέλη		
305			
	Σύνολο ταμειακών εκροών φόρων		
	Ταμειακές Ροές από συνήθεις (λειτουργικές) δραστηριότητες		
B	Ταμειακές Ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

	100	Ταμειακές εισροές		
	101	Πώληση ασώματων ακινητοποιήσεων		
	102	Πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων		
	103	Πώληση συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων		
	104	Μείωση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		
	105	Έσοδα συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων		
	106	Πιστωτικοί τόκοι (μακροπρόθεσμων κ.λ.π. απαιτήσεων)		
		Σύνολο ταμειακών εισροών		
B	200	Ταμειακές εκροές		
	201	Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων		
	202	Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων		
	203	Αγορά συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων		
	204	Αύξηση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		
	205	Αύξηση εξόδων εγκαταστάσεως		
		Σύνολο Ταμειακών εκροών		
		Ταμειακές Ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

/Α	Ανάλυση	Ποσά σε euro.	
		Χρήση	Προηγούμενη Χρήση
	Ταμειακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
100	Ταμειακές εισροές		
101	Είσπραξη αύξησης Μετοχικού κεφαλαίου και διαφοράς υπέρ άρτι		
102	Είσπραξη Επιχορηγήσεων Παγίων		
103	Αύξηση Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		
104	Αύξηση Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων (λογαριασμοί Τραπεζών)		
	Σύνολο ταμιακών εισροών (Γ 100)		
200	Ταμειακές εκροές		
201	Μείωση (επιστροφή) Μετοχικού Κεφαλαίου		
202	Επιστροφή Επιχορηγήσεων Παγίων		
203	Μείωση Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		
204	Μείωση Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων (λογαριασμοί Τραπεζών)		
205	Τόκοι πληρωθέντες		
206	Μερίσματα πληρωθέντα		
207	Διανομή κερδών στο προσωπικό		
208	Αμοιβές Δ.Σ. από κέρδη χρήσεως		
	Σύνολο Ταμιακών εκροών (Γ 200)		
11	Ταμειακές Ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Γ1 00-Γ200) =Γ		
	ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ (αλγεβρικό άθροισμα Α+Β+Γ)		
	ΠΑΕΟΝ: ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΕΝΑΡΞΗ ΧΡΗΣΕΩΣ		
	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΕΛΟΣ ΧΡΗΣΕΩΣ.....		

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

της χρήσεως: από..... μέχρι

Πρακτικός Οδηγός Καταρτίσεως

αλυτικές Οδηγίες

Ταμειακές Ροές από συνήθειες (λειτουργικές) δραστηριότητες

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ

Πωλήσεις

λαμβάνεται το κονδύλιο Κύκλος Εργασιών (πωλήσεις) του Λ / Αποτελέσματα Χρήσεως [Λογαριασμοί 71,72 και 73J. Τεκμαρτά έσοδα δεν λαμβάνονται υπόψη.

Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως

λαμβάνονται τα αντίστοιχα κονδύλια από το Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λογαριασμοί 74 και 75]. Δεν λαμβάνεται υπόψη λογαριασμός 78.05. Χρησιμοποιημένες προβλέψεις για κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως, γιατί είναι τεκμαρτό (υπολογιστικό) έσοδο. Τα έξοδα που πληρώνονται, αλλά καλύπτονται από πρόβλεψη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στις ταμειακές εκροές.

Εκτακτα και ανόργανα έσοδα

αν υπάρχουν έσοδα αυτής της κατηγορίας που αφορούν επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες πρέπει να διαχωρίζονται και να απεικονίζονται στις κατηγορίες αυτές. Λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λογαριασμός 81.01]. Διευκρινίζεται ότι ο λογαριασμός 81.01.05 που αφορά σε αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων ορθώς περιλαμβάνεται στις εισροές, εφόσον το σύνολο των αποσβέσεων του παγίου μειώνει τις εκροές.

Ός προς τις πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές (Λογαριασμός 81.01.04) ορθώς και αυτές συμπεριλαμβάνονται στις εισροές ως πραγματοποιηθείσες. Όμως και οι απεικονιζόμενες σε λογαριασμό προβλέψεως πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις εισροές, γιατί αντισταθμίζονται από το γεγονός ότι έχουν ενσωματωθεί στις αυξομειώσεις των απαιτήσεων ή και υποχρεώσεων, οι οποίες αυξομειώσεις συμπεριλαμβάνονται στις Ταμειακές Ροές.

καίτερη προσοχή αν οι συναλλαγματικές διαφορές αφορούν συμμετοχές και Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (οπότε αφορούν τις επενδυτικές δραστηριότητες), ή Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (οπότε αφορούν τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες). Βέβαια η αρχή της σπουδαιότητας λαμβάνεται υπόψη πριν προχωρήσουμε σε τέτοιους λεπτομερείς διαχωρισμούς.

Έσοδα προηγούμενων χρήσεων

ξετάζεται αν μεταξύ των εσόδων αυτών περιλαμβάνονται έσοδα που αφορούν τις επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες, οπότε διαχωρίζονται και απεικονίζονται στις αντίστοιχες δραστηριότητες που αφορούν.

λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λογαριασμός 82.01]

Πιστωτικοί τόκοι [Καταθέσεων κλπ.]

λαμβάνονται από το κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λογαριασμοί 76.02 μέχρι 76.98 πλην 76.04] μόνο τα έσοδα από τόκους καταθέσεων, δηλαδή οι λογαριασμοί 76.03 (πλην τον 76.03.03 τόκοι χορηγημένων δανείων) και 76.02 μόνο σε ότι αφορά δουλευμένους τόκους γραμματίων εισπρακτέων που προέρχονται από τις συνήθεις δραστηριότητες της επιχειρήσεως

Έσοδα χρεογράφων

Οι τοποθετήσεις της επιχειρήσεως σε χρεόγραφα (Λ/34) θεωρούνται κατά τεκμήριο ότι ανήκουν στις συνήθεις λειτουργικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως. Κατά συνέπεια, λαμβάνεται το κονδύλιο του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσεως [Λ/76.01] με την επιφύλαξη ότι δεν περιλαμβάνονται έσοδα από χρεόγραφα, που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς "τίτλων ακινητοποιήσεων" [Λογαριασμοί Ενεργητικού Γ III, οπότε πρέπει να διαχωρίζονται και να απεικονίζονται στις επενδυτικές δραστηριότητες

Πώληση χρεογράφων

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, οι τοποθετήσεις σε χρεόγραφα (Λ/34) [θέση Ισολογισμού Δ III Ενεργητικό] αποτελούν πράξεις των συνήθων (λειτουργικών) δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως.

Η θέση Δ III του ενεργητικού περιλαμβάνει το λογαριασμό 34 [34.00-34.99 και το πιστωτικό υπόλοιπο του Λ/53.07 οφειλόμενες δόσεις.]

Η πώληση χρεογράφων εντάσσεται με την αξία πώλησεως στις ταμειακές εισροές [πώληση μετοχών, ομολογιών, λοιπών χρεογράφων]

Μείωση Απαιτήσεων

τις ταμειακές εισροές εντάσσεται και η μείωση των λογαριασμών των απαιτήσεων της κρινόμενης χρήσεως σε σχέση με την προηγούμενη. Πρόκειται για τους λογαριασμούς που εντάσσονται κάτω από τον τίτλο του ενεργητικού Δ ΙΙ Απαιτήσεις.

Σε προς ορισμένους λογαριασμούς της κατηγορίας αυτής επισημαίνονται τα εξής:

α) Λογαριασμός Δ ΙΙ 4 Κεφάλαιο Εισπρακτέο στην επόμενη χρήση αφορά τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως. Η μείωση αυτού του λογαριασμού Δ ΙΙ 4 [Λογαριασμοί 33.04-33.05] σημαίνει είσπραξη αύξησεως μετοχικού κεφαλαίου. Έτσι, αυτός ο λογαριασμός διαχωρίζεται και εξετάζεται στην κατηγορία των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων.

β) Λογαριασμός Δ ΙΙ 9 Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις εισπρακτέες επόμενη χρήση. Και ο λογαριασμός αυτός [Λογαριασμοί 33.19 και 33.20] πρέπει να συνεξετάζεται και συνυπολογίζεται με τους άλλους λογαριασμούς που είναι με τον τίτλο Γ ΙΙΙ στο ενεργητικό, γιατί αφορά επενδυτικές δραστηριότητες.

γ) Από το σύνολο των λογαριασμών Δ ΙΙ Απαιτήσεις αφαιρείται η σωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις [Λογαριασμοί 44.11]. Όπως είναι γνωστό, η πρόβλεψη υπολογιστική δαπάνη δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των Ταμειακών Ροών.

δ) Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε ότι ενδέχεται στις προβλέψεις να απεικονίζονται πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές [Λογαριασμοί 44.14 και 44.15] ως προερχόμενες από την αποτίμηση απαιτήσεων και υποχρεώσεων (βραχυπρόθεσμων / μακροπρόθεσμων) και ως μη πραγματοποιηθείσες δεν έχουν καταχωρηθεί στα έσοδα, ενώ έχουν καταχωρηθεί στις αντίστοιχες απαιτήσεις ή και υποχρεώσεις που αφορούν. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αυξομειώσεις των Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων περιλαμβάνονται στη διαμόρφωση των Ταμειακών Ροών είναι σκόπιμο και οι απεικονιζόμενες πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές να απεικονίζονται στις ταμειακές εισροές, όπως προαναφέρθηκε (Α 103), παρότι συνιστούν ένα υπολογιστικό έσοδο.

ε) Ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις οι απαιτήσεις να αφορούν επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες, οπότε πρέπει να γίνεται ο κατάλληλος διαχωρισμός.

Αγορά χρεογράφων

Η αγορά χρεογράφων [θέση ενεργητικού Δ ΙΙΙ- Λογαριασμοί 34.00-34.99 και 53.07] αποτελεί ταμειακή εκροή του, στο στοιχείο Α 107, εμπίπτει στις συνήθειες (λειτουργικές) δραστηριότητες. Η αγορά τοις μετρητοίς αποτελεί αναμφισβήτητα ταμειακή εκροή. Όμως και η επί πίστωση αγορά χρεογράφων μπορεί να θεωρηθεί ως εκροή, καθόσον συμψηφίζεται από την αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων, η οποία θα συμπεριληφθεί ως

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

αρνητικό στοιχείο των ταμειακών εισροών (βλ κατωτέρω στοιχείο Α 210).

Η παρατήρηση αυτή ισχύει και σε κάθε άλλη περίπτωση αγοράς ή και πώλησης περιουσιακών στοιχείων επί πιστώσει Βέβαια στην πώληση έχουμε αύξηση των απαιτήσεων (βλ κατωτέρω στοιχείο Α 11 Ο).

Αυτό που αφορά το λογαριασμό 53.07 που απεικονίζει με το πιστωτικό του υπόλοιπο τις οφειλόμενες δόσεις, σημειώνεται ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως εκροή το ποσό της μείωσης του λογαριασμού αυτού κατά την κρινόμενη χρήση σε σχέση με την προηγούμενη. Βέβαια η αύξηση του λογαριασμού 53.07 κατά την εξεταζόμενη χρήση περιορίζει αντίστοιχα την αξία των αποκτηθέντων χρεογράφων που καταχωρήθηκαν με την αξία εκδόσεώς τους.

Οι προβλέψεις για υποτιμήσεις (Λογαριασμός 34.99) δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των ταμειακών Ροών. [βλ και αντίστοιχο λογαριασμό 68.01 στα κατ' είδος έξοδα].

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι μεταξύ των λογαριασμών του τίτλου Δ ΙΙΙ Χρεόγραφα περιλαμβάνεται και ο λογαριασμός 34.25 Ίδιες Μετοχές. Η επιχείρηση μπορεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία να αγοράσει μετοχές της μετοχής και να τις εκποιήσει το δυνατό συντομότερο. Οι πράξεις αυτές θα μπορούσαν να κριθούν ως αγορές και πωλήσεις χρεογράφων και να αντιμετωπιστούν ανάλογα στις Ταμειακές Ροές. Όμως, όταν στο τέλος της χρήσεως κατέχονται ίδιες μετοχές, τότε σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία πρέπει να σχηματιστεί τόποσο αποθεματικό από τα κέρδη της χρήσεως ή σε περίπτωση ανεπάρκειας των κερδών να απεικονιστεί η αξία των ιδίων μετοχών αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια.

Επομένως, αν αγοραστούν ίδιες μετοχές και υφίστανται στο τέλος της χρήσεως, το κονδύλιο της αγοράς των ιδίων μετοχών αποτελεί εκροή που εντάσσεται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Αν αυτό συμβεί και την επόμενη χρήση εκποιηθούν οι ίδιες μετοχές, τότε η πώληση αυτή πρέπει να ενταχθεί ως εισροή στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Αύξηση απαιτήσεων

Η αύξηση των απαιτήσεων αποτελεί αρνητικό στοιχείο των ταμειακών εισροών. Τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω στο στοιχείο Α 108 ισχύουν κατ' αναλογία και για την αύξηση των Απαιτήσεων [ιδιαίτερη προσοχή για τους λογαριασμούς Δ ΙΙ 4, Δ ΙΙ 9, 44.11 και 44. 15].

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΚΡΟΕΣ

Κόστος Πωληθέντων

Λαμβάνεται το κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως "Κόστος πωλήσεων" [Λογαριασμοί 70 μέχρι και 73]

[86.00.00] [80.01].

Από το κονδύλιο του κόστους αφαιρείται το τυχόν συμπεριλαμβανόμενο ποσό των αποσβέσεων (Λ/66), όπως και το τυχόν ποσό των προβλέψεων (Λ/68). Το προκύπτον μετά την αφαίρεση αποσβέσεων και προβλέψεων κονδύλιο του κόστους αποτελεί τη βασική ταμειακή εκροή.

Έξοδα Λειτουργίας Διοικήσεως

Λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [86.00.02] [92.01], αφού βέβαια αφαιρεθούν τυχόν συμπεριλαμβανόμενες αποσβέσεις και προβλέψεις.

Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών Αναπτύξεως

Λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο του Ν Αποτελέσματα Χρήσεως [N86.00.03] [92.02], αφού βέβαια αφαιρεθούν τυχόν συμπεριλαμβανόμενες αποσβέσεις και προβλέψεις.

Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως

Λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λ/86.00.04] [92.03], αφού βέβαια αφαιρεθούν τυχόν συμπεριλαμβανόμενες αποσβέσεις και προβλέψεις.

Έξοδα Υποαπασχολήσεως / Αδράνειας

Λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο του Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λ/86.00.05] [92.00], αφού βέβαια αφαιρέσουμε συμπεριλαμβανόμενες αποσβέσεις και προβλέψεις.

Επισημαίνεται ότι οι αποκλίσεις από το πρότυπο κόστος και οι διαφορές ενσωματώσεως και καταλογισμού πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άλλα έσοδα ή έξοδα εκμεταλλεύσεως, αναλόγως, αφού προηγουμένως αφαιρέσουμε συμπεριλαμβανόμενες αποσβέσεις και προβλέψεις.

Άλλα Έξοδα

Λαμβάνεται τα αντίστοιχα κονδύλια του Λ /Αποτελέσματα Χρήσεως. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα (Λ/81.00)

Έξοδα προηγούμενων χρήσεων (Λ/82.00)

Διευκρινίζεται ότι οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές (Λ/81.00.04) ορθώς συμπεριλαμβάνονται είτε έχουν πραγματοποιηθεί είτε προέρχονται από την αποτίμηση. Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές αποτιμήσεως αντισταθμίζονται από την αύξηση των υποχρεώσεων, που συμπεριλαμβάνεται στις Ταμειακές Ροές.

αιότερη προσοχή χρειάζεται αν οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές αφορούν π.χ. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ή βραχυπρόθεσμο Τραπεζικό δανεισμό, οπότε πρέπει να ενταχθούν στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες:

Αύξηση Αποθεμάτων

λαμβάνεται υπόψη η κατ' αξία αύξηση των λογαριασμών του ενεργητικού με τον τίτλο ΔΙ Αποθέματα κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί, 20,21,22,23,24,25,26,28, 32.01,32.03 και χρεωστικά υπόλοιπα λογαριασμού 50 πλην 50.08.

Αύξηση Μεταβατικών Λογαριασμού Ενεργητικού

λαμβάνεται υπόψη η κατ' αξία συνολική αύξηση των μεταβατικών λογαριασμών του ενεργητικού με τον τίτλο κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση [Λ/36]

Μείωση μεταβατικών λογαριασμών παθητικού

λαμβάνεται υπόψη η κατ' αξία συνολική μείωση των μεταβατικών λογαριασμών του παθητικού με τον τίτλο Δ κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση [Λ/56].

Μείωση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

λαμβάνεται η μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη. Στην έννοια των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί κάτω από τον τίτλο Γ ΙΙ Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εξαιρουμένων των λογαριασμών Γ ΙΙ 3 Τράπεζες / βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, Γ ΙΙ 5 υποχρεώσεις από φόρους τέλη, Γ Ι 7 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση και Γ Ι/10 Μερίσματα πληρωτέα. Για τους εξαιρούμενους λογαριασμούς αναφερόμαστε στο παραρτήμα τον χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων (Γ ΙΙ 3, Γ ΙΙ 7, Γ ΙΙ 10), ενώ για το λογαριασμό Γ ΙΙ 5 αναφερόμαστε κατωτέρω στις συνθήκες (λειτουργικές) δραστηριότητες με τίτλο ταμειακές εκροές Φόρων (Α300)

Επί Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί 50,51,53 και 55, πλην φυσικά των λογαριασμών εκείνων που εξετάζονται σε άλλα σημεία όπως Π.χ. χρεωστικά υπόλοιπα λογαριασμού 50 (πλην 50.08) περιλαμβάνονται στα Αποθέματα (Δ Ι) 53.07 Οφειλόμενες δόσεις χρεογράφων (χρεόγραφα Δ ΙΙΙ), 54.08 Λογαριασμός εκκαθαρίσεως φόρων-τελών ετήσιας δηλώσεως (ΧΡεώστες Διάφοροι-Απαιτήσεις Δ ΙΙ).

Μείωση αποθεμάτων

λαμβάνεται υπόψη η μείωση αποθεμάτων της τρέχουσας χρήσεως σε σχέση με την προηγούμενη χρήση (ΔΙ αποθέματα). Για το περιεχόμενο του λογαριασμού αναφερθήκαμε ανωτέρω στο στοιχείο B207.

Μείωση μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού

λαμβάνεται υπόψη η μείωση των μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού της τρέχουσας χρήσεως σε σχέση με την προηγούμενη [Λογαριασμός Ε ενεργητικού] (Λ/36).

Αύξηση μεταβατικών λογαριασμών παθητικού

λαμβάνονται υπόψη η αύξηση των μεταβατικών λογαριασμών παθητικού της τρέχουσας χρήσεως σε σχέση με την προηγούμενη [Λογαριασμός Δ παθητικού] (Λ/56).

Αύξηση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)

λαμβάνεται υπόψη η αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη. Ως προς τη συγκρότηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αναφερόμαστε ανωτέρω με στοιχείο B210.

Ταμειακές εκροές Φόρων

Φόρος εισοδήματος

Μη ενσωματωμένοι φόροι

Διαφορές φορολογικού ελέγχου (φόροι)

λαμβάνονται τα κονδύλια που απεικονίζονται στον πίνακα διανομής ως φόρος εισοδήματος (Λ/88.08), πλέον των λοιπών μη ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος φόρων (Λ/88.09) (Λ/63.00). Επίσης, στα κονδύλια αυτά προστίθεται και το κονδύλιο Διαφορές φόρου φορολογικού ελέγχου (Λ/88.06) (Λ/42.04). Στη τελευταία αυτή περίπτωση δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι διαφορές φορολογικού ελέγχου που καταχωρήθηκαν στα βιβλία ή στις απαιτήσεις (π.χ. ποσά προσθηκών και βελτιώσεων που είχαν καταχωρηθεί στα έξοδα της χρήσεως, αποσβέσεις με μεγαλύτερους συντελεστές, προβλέψεις πέραν των ορίων του φορολογικού νόμου), γιατί δεν συνιστούν Ταμειακές Ροές.

Η έκπτωση φόρου λόγω εφάπαξ πληρωμής φόρων και τελών (Α/76.98.00) αποτελεί τεκμαρτό έσοδο, που δεν

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

την πράξη το "Ταμείο" καθόσον έχει καταχωρηθεί ως πληρωμή το καταβληθέν ποσό φόρου.

Τα κονδύλια αυτά προστίθενται:

Μείωση Υποχρεώσεων από φόρους τέλη (N παθητικού Γ 11 5) (N54), δηλαδή μείωση κατά την παρούσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη ή αφαιρείται:

Αύξηση υποχρεώσεων από φόρους τέλη (N παθητικού Γ 11 5) (N54), δηλαδή αύξηση κατά την παρούσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη.

Ταμειακές Ροές από επενδυτικές δραστηριότητες

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ

Πώληση ασώματων ακινητοποιήσεων

Αξία πωλήσεως ασωμάτων ακινητοποιήσεων [Λ/ Γ I Ενεργητικού]

Πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων

Αξία πωλήσεως ενσωμάτων ακινητοποιήσεων [Λ/ Γ II Ενεργητικού]

Πώληση συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων

Αξία πωλήσεως συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων [Λ/ Γ II 1,2 και 6 Ενεργητικού]

Μείωση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων

Περιλαμβάνεται:

α) Η μείωση της αξίας των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη, η οποία οφείλεται προφανώς σε είσπραξη [Λ/Γ III 3 και 4 Ενεργητικού]. Πρέπει να συνεξετάζεται και συνυπολογίζεται και ο λογαριασμός Δ II 9 μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες την επόμενη χρήση.

Η μείωση της αξίας των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων μπορεί να οφείλεται και σε μεταφορά σε άλλο λογαριασμό όπως Π.χ. Δ II 9 ή Γ II 5 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξεως. Οπότε, η μείωση αυτή αντισταθμίζεται από την αύξηση του λογαριασμού που μεταφέρεται.

β) Η μείωση της αξίας των Γραμματίων Εισπρακτέων μακροπρόθεσμου λήξεως κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη, η οποία οφείλεται προφανώς σε είσπραξη [Λ/Γ II 5]. Μπορεί βέβαια η μείωση να οφείλεται και σε μεταφορά σε άλλο λογαριασμό, οπότε η μείωση αυτή αντισταθμίζεται από την αύξηση του

αλου λογαριασμού .

) Η μείωση των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων [Λ/Γ III 7]

Έσοδα συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων

λαμβάνονται τα κονδύλια που απεικονίζονται στο Λ/ Αποτελέσματα Χρήσεως [Λ/86.01.00] [Λ/76.00]. Πρέπει να επισημάνουμε όμως ότι ενδέχεται ορισμένα έσοδα τίτλων ακινητοποιήσεων να είναι καταχωρημένα μεταξύ των εσόδων από χρεόγραφα [76.01]. Στην τελευταία αυτή περίπτωση πρέπει να διαχωρίζονται και να απεικονίζονται στις ταμειακές εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες.

Πιστωτικοί τόκοι [μακροπρόθεσμων απαιτήσεων]

λαμβάνονται από το λογαριασμό Αποτελεσμάτων Χρήσεως [Λ/86.01.03] [Λ/76.02 μέχρι 76.98 πλην 76.04] τα έσοδα από τόκους (πιστωτικοί τόκοι) που αφορούν μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις [Λ/ Γ III, ήτοι Λ/76. 03. 03 Τόκοι χορηγούμενων δανείων, Λ/76.02 Δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμης λήξεως και Λ/76.03.99 Λοιποί πιστωτικοί τόκοι, αν και κατά πόσο αφορούν τόκους μακροπρόθεσμων απαιτήσεων.

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΚΡΟΕΣ

Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων

Το κόστος κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων [Λ/Γ I Ενεργητικού]

Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων

Το κόστος κτήσεως ενσώματων ακινητοποιήσεων [Λ/Γ II Ενεργητικού]

Αγορά συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων

Το κόστος κτήσεως συμμετοχών και τίτλων ακινητοποιήσεων [Λ/Γ III 1,2 και 6 Ενεργητικού]. Επισημαίνεται ότι η εξαγορά μιας επιχειρήσεως στο σύνολό της με σκοπό την απορρόφηση από την αγοράστρια, όχι αγορά του συνόλου των μετοχών με διατήρηση της εξαγοραζόμενης επιχειρήσεως, δηλαδή απόκτηση όλων των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων πρέπει να λαμβάνεται στις ταμειακές εκροές με βάση το κόστος κτήσεως, αλλά μειωμένο κατά το ποσό των ταμειακών διαθέσιμων της εξαγοραζόμενης, δεδομένου ότι τα εξαγοραζόμενα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις ενσωματώνονται στα αντίστοιχα της αγοράστριας επιχειρήσεως.

Αύξηση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων

Η αύξηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων περιλαμβάνεται:

α) Η αύξηση της αξίας των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων κατά την τρέχουσα χρήση σε σχέση με την προηγούμενη, η οποία οφείλεται προφανώς στη χορήγηση πιστώσεων ή δανείων, δηλαδή σε εκροή ταμειακών διαθεσίμων [Λ/Γ III 3 και 4]. Πρέπει να συνυπολογίζεται και ο λογαριασμός Δ II 9 [βλ. και ανωτέρω στο τοιχείο A104].

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι η αύξηση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων, όπως και η αύξηση των γραμματίων Εισπρακτέων μακροπρόθεσμης λήξεως και των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων μπορεί να συνδυάζεται. Π.χ. με μια πώληση ενός ενσώματου ή ασώματου περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή να μην αφορά ποσολογικά σε εκροή ταμειακών διαθεσίμων, αλλά να παρέχεται μια μακρόχρονη πίστωση, που ισοδυναμεί με μια επενδυτική τοποθέτηση της επιχείρησης.

Εφόσον πρόκειται για συμψηφιστικές συναλλαγές που δεν θίγουν τα ταμειακά διαθέσιμα, θεωρούμε σκόπιμο να απεικονίζονται αυτές ως διπλές συναλλαγές στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών για λόγους πληροφόρησης, αλλά και για τη διασφάλιση της πληρότητας της Κατάστασης των Ταμειακών Ροών.

β) Η αύξηση της αξίας των Γραμματίων Εισπρακτέων Μακροπρόθεσμης λήξεως οφείλεται προφανώς στη χορήγηση πιστώσεων με τη μορφή αποδοχής γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμου λήξεως, δηλαδή πρόκειται για επενδυτικές δραστηριότητες της επιχείρησης.

Τα αναφερόμενα ανωτέρω για τις συμψηφιστικές συναλλαγές ισχύουν και εδώ.

γ) Η αύξηση των λογαριασμών των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων [Λ/Γ III 7].

Αύξηση εξόδων εγκαταστάσεως

Τα έξοδα εγκαταστάσεως απεικονίζονται στο ενεργητικό με τον τίτλο Β' έξοδα εγκαταστάσεως και περιλαμβάνουν:

α. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως [Λ/16.10]

β. Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων [Λ/16.15]

γ. Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου [Λ/16.18]

δ. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως [Λ/16. 13-16. 14, 16.16-16.17, 16.19 και 16.90]

Η αύξηση των εξόδων εγκαταστάσεως αποτελεί μια επενδυτική δραστηριότητα της επιχείρησης με την έννοια ότι πραγματοποιούνται ταμειακές εκροές με σκοπό την ωφέλεια της επιχείρησης για περισσότερες χρήσεις. Εξάρα, η αύξηση των εξόδων εγκαταστάσεως ενδέχεται να γίνεται συμψηφιστικά με παράλληλη αύξηση των υποχρεώσεων για τους τόκους.

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

εωρούμε αναγκαίο η αύξηση των εξόδων εγκαταστάσεως να απεικονίζεται ως ταμειακή εκροή, που αντισταθμίζεται από την αύξηση των υποχρεώσεων αν είναι συμψηφιστική ή τη μείωση των διαθεσίμων, όταν είναι πραγματική εκροή διαθεσίμων.

Οι ίδιοι λόγοι πληροφόρησης και πληρότητας της Καταστάσεως των Ταμειακών Ροών επιβάλλουν την απεικόνιση αυτή.

Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ

Εισπραξη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και διαφοράς υπέρ το άρτιο

Κατά τη χρήση εισπραχθείσα αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου και το εισπραχθέν ποσό της υπέρ το άρτιο διαφοράς [Σχετικοί λογαριασμοί Α' Ίδια Κεφάλαια Παθητικού, Α' Οφειλόμενο Κεφάλαιο Ενεργητικού και Δ Π Κεφάλαιο Εισπρακτέο την επόμενη χρήση].

Εισπραξη επιχορηγήσεων παγίων

Εισπραχθείσα κατά τη χρήση επιχορήγηση για πάγια [Λ/ Α ΙΙΙ 3][Λ/41.10].

Αύξηση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η αύξηση κατά τη χρήση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, προφανώς από την εισπραξη νέων δανείων [Λογαριασμοί Γ Ι 1-8], αλλά και από τη λήψη νέων μακροπρόθεσμων πιστώσεων από συμψηφιστικές συναλλαγές Π.χ. αγορά παγίων στοιχείων ή αποδοχή γραμματίων μακροπρόθεσμου λήξεως για απόκτηση ακινήτων ακινητοποιήσεων.

Οι συναλλαγές αυτές είτε ταμειακές είτε συμψηφιστικές πρέπει να απεικονίζονται ως εισροές στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών για λόγους πληροφόρησης και πληρότητας της Καταστάσεως, δεδομένου άλλωστε ότι θα αντισταθμίζονται από τις αυξήσεις Π.χ. των παγίων, που θα απεικονίζονται ως εκροές. Μαζί με τους λογαριασμούς των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων πρέπει να συνεξετάζεται και συνυπολογίζεται και ο λογαριασμός των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων Γ ΙΙ 7 Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση [Λ/53. 17-53.18]. Ο τελευταίος λογαριασμός ενδέχεται να περιλαμβάνει και τους αντιστοιχούμενους τόκους της χρήσεως, για τους οποίους ισχύουν τα όσα σημειώνουμε κατωτέρω στα στοιχεία Γ104 και Γ105.

Σημειώνεται ότι οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αποτελούν μαζί με τα ίδια κεφάλαια τις βασικές πηγές χρηματοδότησεως της επιχειρήσεως.

Αύξηση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Μόνο Τραπεζικών Δανείων)

Η αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (μόνο Τραπεζικών δανείων) [Λογαριασμοί Γ Π 3] [Λ/52] προφανώς προέρχεται από την εισπραξη νέων δανείων ή και την καταχώρηση τόκων που δεν πληρώθηκαν. Ως προς τους τόκους παραπέμπουμε κατωτέρω στο στοιχείο Γ 105.

Αν δεν εφαρμοστούν για τους τόκους τα όσα αναφέρονται στο στοιχείο Γ105 κατωτέρω, η αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων λόγω της καταχώρησης των τόκων (δηλαδή εισροή) αντισταθμίζεται από το κονδύλιο των χρεωστικών τόκων (δηλαδή εκροή) που είναι καταχωρημένο στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων.

ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΕΚΡΟΕΣ

Μείωση (επιστροφή) μετοχικού κεφαλαίου

Κατά νόμο επιστροφή του μετοχικού κεφαλαίου στους Μετόχους.

Επιστροφή επιχορηγήσεων

Κατά νόμο ταμειακή επιστροφή της ληφθείσας επιχορηγήσεως παγίων [Λ/41.10].

Μείωση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η μείωση των Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων προφανώς οφείλεται σε εξόφληση των υποχρεώσεων αυτών ταμειακώς ή συμψηφιστικώς [Λογαρ. Γ Ι 1-8], αλλά και σε μεταφορά κονδυλίων στο λογαριασμό Γ Π 7 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση [Λ/53.17-53.18]. Ο τελευταίος αυτός λογαριασμός πρέπει να συνεξετάζεται και συνυπολογίζεται μαζί με τους άλλους λογαριασμούς των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Μείωση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Μόνο Τραπεζικών Δανείων)

Η μείωση των Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (μόνο Τραπεζικών δανείων) [Λ/ Γ Π 3] [Λ/52] αποτελεί ταμειακή εκροή λόγω, προφανώς, εξοφλήσεως υποχρεώσεως από δάνεια. Η μείωση αυτή μπορεί να προκύπτει και από συμψηφιστική συναλλαγή.

Τόκοι πληρωθέντες

Στις ταμειακές εκροές λαμβάνεται υπόψη και το κονδύλιο των χρεωστικών τόκων [Λ/86.01.09] [Λ/65 και

2.04], όπως απεικονίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, αλλά προσαυξάνεται κατά το ποσό της μείωσης των οφειλόμενων τόκων ή μειώνεται κατά το ποσό της αύξησης των οφειλόμενων τόκων.

Τα στοιχεία των οφειλόμενων τόκων κατά την παρούσα χρήση και τα αντίστοιχα της προηγούμενης χρήσεως λαμβάνονται από την ανάλυση των λογαριασμών υποχρεώσεων (εντόκων) σε οφειλόμενο κεφάλαιο και οφειλόμενους τόκους.

Αν δεν γίνεται αυτός διαχωρισμός των οφειλόμενων τόκων, τότε το σύνολο των καταχωρημένων στα αποτελέσματα χρεωστικών τόκων λαμβάνεται ως εκροή ταμειακών διαθεσίμων, ενώ η αύξηση των υποχρεώσεων που προκαλείται από την καταχώρηση των τόκων λαμβάνεται ως εισροή. Χωρίς βέβαια να αλλοιώνεται το τελικό αποτέλεσμα των Ταμειακών Ροών, δεν έχουμε ακριβή εικόνα των πραγματικά ενοφληθέντων μέσα στη χρήση τόκων.

Επίσης οι χρεωστικοί τόκοι από άλλες αιτίες παραδείγματος χάρη προμηθευτές, γραμμάτια πληρωτέα βραχυπρόθεσμοι λήξεως μπορεί να διαχωρίζονται και να περιλαμβάνονται στις Ταμειακές Ροές από συνήθεις λειτουργικές) δραστηριότητες, εφόσον τα κονδύλια αυτά είναι σημαντικά.

Μερίσματα πληρωθέντα

Τα κονδύλια των μερισμάτων (πρώτο και συμπληρωματικό) λαμβάνονται από τον πίνακα διανομής, αλλά προσαυξάνονται κατά τη μείωση που παρουσιάζει ο λογαριασμός Γ Π 10 Μερίσματα πληρωτέα (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) ή μειώνονται κατά την αύξηση που παρουσιάζει ο λογαριασμός Γ Π 10.

Η αύξηση και η μείωση του λογαριασμού Γ Π 10 κρίνεται κατά την παρούσα χρήση με βάση το ύψος αυτού κατά την προηγούμενη χρήση. Τα μερίσματα που διατίθενται για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αποτελούν συγχρόνως και εισροή, γιατί η υποχρέωση προς τους μετόχους έχει μηδενιστεί λόγω της μεταφοράς των μερισμάτων στα Ίδια Κεφάλαια.

Διανομή κερδών στο προσωπικό

Λαμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο από την ανάλυση του πίνακα της Διανομής των Κερδών. Φυσικά, το κονδύλιο αυτό έχει πιστωθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και μάλιστα στο λογαριασμό πιστωτές διάφοροι. Επομένως, η απεικόνιση της διανομής των κερδών στο προσωπικό ως εκροή έχει σχετική πληροφοριακή αξία, καθόσον η αυξομείωση της αντίστοιχης υποχρεώσεως συμπεριλαμβάνεται στις συνήθεις δραστηριότητες της επιχειρήσεως.

Βέβαια, ορθότερο είναι να διαχωρίζεται η αυξομείωση της αντίστοιχης υποχρεώσεως από τις συνήθεις δραστηριότητες και να περιλαμβάνεται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως.

Αμοιβές Δ.Σ. από κέρδη χρήσεως

αμβάνεται το αντίστοιχο κονδύλιο από την ανάλυση του πίνακα της Διανομής των Κερδών. Τα αναφερόμενα
πιο κάτω στο στοιχείο 207 ισχύουν κατ' αναλογία και για τις αμοιβές Δ. Σ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Οδηγός για τον έλεγχο της Ταμειακής Ροής σε μια επιχείρηση

Από τον έλεγχο της Ταμειακής Ροής εξαρτάται άμεσα η βιωσιμότητα της επιχείρησης. Η αποδοτική διαχείριση της Ταμειακής Ροής οδηγεί στη σωστή λειτουργία της. Με αυτό τον τρόπο το κόστος είναι υπό έλεγχο, υπάρχει συνδυασμός των προσπαθειών πωλήσεων και εισπράξεων, τα περιθώρια προστατεύονται, το ριζικό της αγοράς αυξάνεται όπως επίσης και τα κέρδη.

Αντιθέτως μια κακή διαχείριση της Ταμειακής Ροής μπορεί να είναι επιβλαβής για την επιχείρηση καθώς αν ακολουθείται είτε από μια ανοδική πορεία του πάγιου κόστους, είτε από απώλεια ελέγχου του μεταβλητού κόστους είτε από καθυστέρηση στη ρευστοποίηση των πωλήσεων είτε από υπερβολική διόγκωση αποθεμάτων.

Παρακάτω παραθέτουμε μια σειρά κινήσεων οι οποίες αν ακολουθηθούν μπορούν να βελτιώσουν μια επιχείρηση Ταμειακή Ροή.

1 Προσδιορισμός των αναγκών χρηματοδότησης της επιχείρησής μας

Κάποια στιγμή, ανεξάρτητα με το βαθμό παρακολούθησης της Ταμειακής Ροής, είναι πιθανό να κριθεί αναγκαίος ο δανεισμός με σκοπό να καλύψει ένα άνοιγμα στην Ταμειακή Ροή, ενδεχομένως για να μεταλλευτεί κάποια ευκαιρία ή για να αποκτηθεί το απαραίτητο κεφάλαιο κίνησης το οποίο θα επιτρέψει την ανάπτυξη της επιχείρησης χωρίς να μεταβληθούν το ίδιο κεφάλαιό της.

Ένα γραπτό σχέδιο χρηματοδότησης - είτε για τραπεζική είτε για δική μας χρήση - είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση για το επιθυμητό αποτέλεσμα. Οι ακριβείς προβλέψεις της Ταμειακής Ροής αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του χρηματοδοτικού μας σχεδίου. Μας βοηθούν στην αποφυγή προβλημάτων Ταμειακής Ροής, στην πρόβλεψη των αναγκών χρηματοδότησης (για επέκταση ή για επιβίωση) καθώς επίσης και στη διατήρηση των εξόδων δανεισμού στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα.

Η πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής αποσαφηνίζει ουσιαστικές απαντήσεις σε ερωτήματα όπως τα εξής:

- Ποιες είναι οι δανειοληπτικές ανάγκες της επιχείρησης.
- Γιατί δεν μπορούν αυτές να ικανοποιηθούν από παρακρατημένα κέρδη.
- Κατά πόσο είναι αρκετά τα λειτουργικά κέρδη για να καλύψουν τις ανάγκες αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων.

Ένα νέο δάνειο είναι αναγκαίο ή χρειάζεται νέα επένδυση του ίδιου κεφαλαίου.

Στη περίπτωση πραγματοποίησης του δανείου αυτού, πώς θα γίνει η αποπληρωμή του. (ή αλλιώς, από την ενδυτική σκοπιά, πώς η επένδυση αυτή θα αποδειχτεί κερδοφόρος).

Εάν η απάντηση σε δανειοληπτικές ανάγκες είναι ένα νέο ή αυξημένο τραπεζικό δάνειο, θα πρέπει η επιχείρηση να είναι σε θέση να δείξει ότι μπορεί να εξυπηρετήσει το δάνειο αυτό από τα λειτουργικά της έσοδα. Θα μπορούσε να λεχθεί ότι ένας λανθασμένος χειρισμός των μικροεπιχειρήσεων είναι ότι χρησιμοποιούν την τρέχουσα χρηματοδότηση για να πληρώσουν τα δάνεια και τις λειτουργικές απώλειες του επόμενου έτους. Αυτό μπορεί να αποβεί καταστροφικό. Δημιουργεί ένα τεράστιο χρέος, που μπορεί να ερκαλύψει τη δυνατότητα κερδοφορίας και να φέρει την επιχείρηση σε δύσκολη θέση.

1.1 Κατάρτιση σχεδίου χρηματοδότησης

Αν επιχειρήσουμε να διακρίνουμε τις διάφορες ανάγκες χρηματοδότησης θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι μερικές από τις ανάγκες αυτές μπορούν να καλυφθούν από τις λειτουργίες της επιχείρησης. Αυτές που δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν έτσι (ή δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν χωρίς να καταλήξουμε σε απώλεια ρευστότητας) θα πρέπει να μελετηθούν προσεκτικά ώστε να γίνει βέβαιο ότι είναι απολύτως απαραίτητες. Εάν όντως είναι, τότε θα πρέπει να εξετάσουμε κατά πόσο θα πρέπει να προβούμε σε δανεισμό ή όχι - ή εάν η ανάγκη αυτή μπορεί να καλυφθεί με κάποιον άλλο τρόπο.

Είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε ότι, εάν ο δανεισμός είναι απαραίτητος για την κάλυψη ενός προβλήματος στην Ταμειακή Ροή, που προκλήθηκε από ανεπάρκεια λειτουργικών κερδών, θα πρέπει να προσομοιωθεί και να αντιμετωπιστεί η βασική αιτία πριν η χρηματοδότηση μπορέσει να επιφέρει αποτελέσματα. Ο δανεισμός για την απλή κάλυψη ενός λειτουργικού προβλήματος οδηγεί πάντα σε επιδείνωση της κατάστασης, που δελεαστική και εάν φαίνεται τη στιγμή εκείνη η λύση αυτή.

Παραδείγματος χάρη, εάν υποθέσουμε ότι οι πωλήσεις έχουν μειωθεί, τα κόστη έχουν αυξηθεί και είναι ξεκάθαρο ότι σύντομα θα προκύψει πρόβλημα ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης. Το ιδανικότερο θα ήταν να γίνει δυνατή η διόρθωση ή καθυστέρηση των πωλήσεων χωρίς δανεισμό. Είναι σχεδόν πάντα δυνατή η πραγματοποίηση κάποιων περικοπών στα έξοδα. Εάν εξακολουθείται να αντιμετωπίζεται πρόβλημα Ταμειακής Ροής, τότε γίνεται βέβαιο ότι ο δανεισμός δεν θα το επιδεινώσει. Εάν δεν μπορεί να λυθεί το πρόβλημα των πωλήσεων, τότε αργά ή γρήγορα η τράπεζα είναι η λύση για επιπλέον δάνειο, μεγαλώνοντας έτσι το κόστος. Καθώς αυξάνονται τα πάγια κόστη, αυξάνονται οι λειτουργικές απώλειες και γίνεται ακόμη πιο επείγουσα η ανάγκη για πιστωτικό χρήμα.

οι ούτω καθεξής.

Επομένως γίνεται απαραίτητη η καλή γνώση των αναγκών πριν την αναζήτηση βοήθειας από την τράπεζα, καθώς εκεί θα θελήσουν να μάθουν τι οφέλη θα επιφέρει το νέο δάνειο.

Αν δεν έχει γίνει σωστή εξέταση της δραστηριότητας και των κερδών ως μορφή απόκτησης μετρητών, είναι βεβαίως βέβαιο ότι θα μειωθεί η αξιοπιστία μας.

1.2 Πέντε ερωτήματα που θα πρέπει να τίγονται στο χρηματοδοτικό σχέδιο

(Η πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής θα παρέχει τις περισσότερες απαραίτητες πληροφορίες.)

1. Ο λόγος για τον οποίο είναι απαραίτητο το δάνειο. Για κεφάλαιο κίνησης, για νέο εξοπλισμό ή για επέκταση της εταιρίας.
2. Το ποσό που χρειάζεται.
3. Ο τρόπος που θα αποπληρωθεί το δάνειο. Τεκμηριώνεται με προβλέψεις Ταμειακής Ροής και εσόδων, με ισολογισμούς και με σχέδια marketing και πωλήσεων.
4. Ο χρόνος χρησιμοποίησης των χρημάτων. Ο εντοπισμός της κατάλληλης χρονικής στιγμής έχει πολύ μεγάλη σημασία. Ένας αναπρογραμματισμός μπορεί συχνά να μειώσει τις ανάγκες δανεισμού. Η επεξεργασία ορισμένων δανείων είναι χρονοβόρα υπόθεση (όπως για παράδειγμα των δανείων για ακίνητα, για κύριο εξοπλισμό ή για κάθε μεγάλο ποσό που πρέπει να περάσει από επιτροπή εγκρίσεως).
5. Το είδος Χρηματοδότησης που ταιριάζει καλύτερα στην επιχείρησή. Και για ποιο λόγο.

Η χρήση βραχυπρόθεσμων δανείων για τη χρηματοδότηση μακροχρόνιων αναγκών παραλύει πολλές επιχειρήσεις. Είναι πολύ ριψοκίνδυνο να χρησιμοποιούμε, για παράδειγμα, δάνειο 90 ημερών αντί για μόνιμη και διαρκή χρηματοδότηση. Όχι μόνο υπάρχει ο διαρκής κίνδυνος να μην ανανεωθεί το δάνειο (αφού κάθε φορά θα γίνεται εκ νέου έλεγχος από την τράπεζα), αλλά υπάρχει και το επιπλέον μειονέκτημα ότι ο οικονομικός μας σχεδιασμός δεν μπορεί να καλύπτει διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών.

1.3 Πέντε μορφές χρηματοδότησης

Οι γνήσιες ανάγκες χρηματοδότησης χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες. Μία επιχείρηση που αποκτάει ένα νέο κλάδο έχει ανάγκες σαν κι αυτές που είχε στο ξεκίνημά της - ανάγκες κεφαλαίου κινήσεως και απαιτήσεις για επιπλέον εξοπλισμό.

λύση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

1. Εταιρίες στα πρώτα τους βήματα. Μία νέα επιχείρηση χρειάζεται έναν συνδυασμό επενδεδυμένου κεφαλαίου και μακροπρόθεσμου δανείου. Οι ανάγκες κεφαλαιοποίησης περιγράφονται λεπτομερώς στις προβλέψεις εσόδων και τις προβλέψεις Ταμειακής Ροής και εσόδων. Στοιχεία για το συγκεκριμένο κλάδο δραστηριοποίησης (μπορούμε να τα βρούμε από την τράπεζά μας) βοηθούν στην απόκτηση μια ιδέα για τις ανάγκες κεφαλαιοποίησης, για τον αρχικό εξοπλισμό που θα χρειαστεί και για άλλα πάγια έξοδα του ενεργητικού. Πολύ σημαντική είναι η ισορροπία των οφειλών έναντι των ιδίων κεφαλαίων - μεγάλη οφειλή από πολύ νωρίς λιγοστεύει τις πιθανότητες μελλοντικής χρηματοδότησης.
2. Ελλείψεις στο κεφάλαιο κίνησης. Μετά την αρχική κεφαλαιοποίηση, το κεφάλαιο κίνησης δημιουργείται από τα λειτουργικά κέρδη μιας μακράς χρονικής περιόδου. Εάν παρουσιάζονται χρόνιες ελλείψεις στο κεφάλαιο κίνησης λόγω ανεπάρκειας κεφαλαίων, αλλά πραγματοποιούνται κάποια λειτουργικά κέρδη, τότε η λύση μπορεί να είναι ένα προθεσμιακό δάνειο. Ωστόσο, θα πρέπει να αποδειχθεί ότι τα επιπρόσθετα λειτουργικά κέρδη θα υπερκαλύψουν το ποσό του δανείου. Αρκετά συχνά, ένα μέτριο δάνειο κεφαλαίου κίνησης βοηθάει την επιχείρηση να ξεπεράσει το εμπόδιο και της παρέχει αρκετές δυνατότητες ώστε να επιτύχει πολύ υψηλότερα λειτουργικά κέρδη. Η επίδραση του δανείου θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στις προβλέψεις της Ταμειακής Ροής. Όμως πρέπει να σημειωθεί ότι ένα δάνειο κεφαλαίου κίνησης, που αποπληρώνεται σε μηνιαία βάση για μία χρονική περίοδο τριών έως επτά ετών, συμβάλλει σημαντικά στα γενικά έξοδα. Εάν η επιχείρησή δεν καταφέρει να συγκεντρώσει αρκετά πρόσθετα λειτουργικά κέρδη για να καλύψουν τις πληρωμές του δανείου συν 50% έως 100%, τότε δεν χρειάζεται νέο δάνειο αλλά επιπρόσθετο ίδιο κεφάλαιο
3. Εξοπλισμός και άλλα πάγια στοιχεία του ενεργητικού. Τα δάνεια για εξοπλισμό και για άλλα πάγια στοιχεία του ενεργητικού αποτελούν χαρακτηριστικές περιπτώσεις όπου ισχύει ο βασικός κανόνας χρηματοδότησης. Καθώς ο εξοπλισμός αποτελεί την εγγύηση για την αποπληρωμή των δανείων αυτών η προβλεπόμενη χρονική διάρκεια ζωής του εξοπλισμού γίνεται σημαντικός παράγοντας στην απόφαση χρηματοδότησης. Σύμφωνα με κάποιες γενικές κατευθυντήριες γραμμές, μπορεί να αναζητηθεί χρηματοδότηση για τον εξοπλισμό για το 90% της αξίας του, εάν ο προβλεπόμενος ωφέλιμος χρόνος του εξοπλισμού είναι δέκα χρόνια που αποτελούν το 70% της ζωής του. Οι κατασκευαστές συνήθως ακολουθούν σχετικά γενναϊόδωρες πολιτικές πιστώσεων - παρ' όλα αυτά όμως, θα πρέπει να ακολουθηθούν οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές οι οποίες μας εξασφαλίζουν
4. Δάνεια επ' ενέχυρο αποθεμάτων. Τα δάνεια αυτά είναι βραχυπρόθεσμα και συνήθως συνδέονται με μια καθορισμένη πηγή εξόφλησης, όπως μια περίοδο κυκλοφορίας του αποθέματος, την εκπλήρωση ενός συμβολαίου ή την πώληση κάποιου στοιχείου του ενεργητικού. Βραχυπρόθεσμα γραμμάτια εξοφλούνται από βραχυπρόθεσμες πηγές, σαφώς καθορισμένες πριν χορηγηθεί η πίστωση. Απ' την

Αύξηση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

άλλη, μέσο-μακροπρόθεσμες οφειλές εξοφλούνται από λιγότερο καθορισμένες πηγές. Η τράπεζα ψάχνει για αποδεδειγμένες διοικητικές ικανότητες στην αποπληρωμή οφειλών (που συνήθως διαφαίνονται από ένα ιστορικό κερδοφορίας και από τη σαφή κατανόηση των επιχειρηματικών σχεδίων). Καθώς δεν υπάρχει καμία πηγή ταχείας αποπληρωμής, ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος και η απόφαση δυσκολότερη. Εδώ πρόκειται για έναν κρίσιμο διαχωρισμό. Μια επιχείρηση μπορεί να έχει πολύ καλή βραχυπρόθεσμη πίστωση, για τη λήψη όμως μακροχρόνιας πίστωσης θα πρέπει να επιδεικνύει μία ικανότητα να παρουσιάζει συνεχώς κέρδη. αξίζει να σημειωθεί ότι τα προθεσμιακά δάνεια πρέπει να εξοφλούνται κάθε μήνα ή τρίμηνο, αυξάνοντας έτσι τα πάγια κόστη. Καθώς αυξάνονται τα γενικά έξοδα, το ίδιο συμβαίνει και με τον κίνδυνο και έτσι υπάρχει η ανάγκη για προσεκτικότερη διαχείριση. Αυτό το αναγνωρίζει και η τράπεζα. Το ίδιο θα πρέπει να κάνουμε και η επιχείρηση.

5. Συνεχής ανάπτυξη. Η τελευταία κύρια κατηγορία τραπεζικών δανείων αφορά στην ανάπτυξη που μπορεί να υπερτερεί του κεφαλαίου κίνησης. Μια επιχείρηση που προβλέπει ταχεία ανάπτυξη θα πρέπει επίσης να αναμένει και υψηλούς κινδύνους. Καθώς αυξάνονται οι πωλήσεις, η ρευστότητα μειώνεται. Οι πωλήσεις δεν προλαβαίνουν να γίνουν μετρητά αρκετά γρήγορα ώστε να πληρωθούν οι προμηθευτές. Όσο αυξάνετε το προσωπικό, η παραγωγικότητα πέφτει. Χρειάζονται νέοι, μεγαλύτεροι χώροι, με περισσότερο διοικητικό φόρτο και αυξημένα πάγια κόστη. Η συνήθης λύση είναι ένας συνδυασμός νέου ενδεδυμένου κεφαλαίου, πιστωτικών ορίων συνδεδεμένων με τους εισπρακτέους λογαριασμούς και τα αποθέματα και μακροχρόνιων δανείων κεφαλαίου κινήσεως. Εάν ο κύριος σκοπός είναι η επέκταση, τότε πρέπει να πραγματοποιούνται συνεχώς κέρδη και συγχρόνως να διατηρείται αρκετό ρευστό για την αντιμετώπιση των τρεχουσών υποχρεώσεων.

2 Προετοιμασία προβλέψεων πωλήσεων και εξόδων

Ο έλεγχος της Ταμειακής Ροής ξεκινάει από τις προβλέψεις των πωλήσεων και των εξόδων, που παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για να γίνουν οι προβλέψεις της Ταμειακής Ροής και των εσόδων, οι οποίες αποτελούν σημαντικά εργαλεία για τον προϋπολογισμό.

Ο απλούστερος τρόπος είναι ο υπολογισμός του ύψους των τρεχουσών πωλήσεων, χρησιμοποιώντας ως οδηγό χρηματοοικονομικά στοιχεία προηγούμενων ετών. Το πρόβλημα με τη μέθοδο αυτή είναι ότι δεν αμβάνει υπόψη τις αλλαγές που πραγματοποιούνται και το μόνο σίγουρο είναι ότι το επιχειρηματικό έργο αλλάζει διαρκώς.

Μία καλύτερη μέθοδος αφορά στο διαχωρισμό των αγαθών και υπηρεσιών σε κάποιες ομάδες προϊόντων και εν συνεχεία στην κατάληξη ενός "πιθανότερου" ποσού.

Αρχικά καταγράφονται οι χειρότερες προβλέψεις. Στη στήλη με τίτλο "χαμηλότερο" σημειώνονται οι πωλήσεις που αναμένονται εάν ληφθεί υπόψη η χειρίστη περίπτωση, όπως κακός καιρός, απώλεια μεριδίου της αγοράς από κάποιον καινούργιο ανταγωνιστή, ο καλύτερός μας πωλητής εγκαταλείπει την επιχείρηση (παρασύροντας μαζί του και τους πελάτες του), νέος ανταγωνισμός ο οποίος δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί και λοιπά.

Στη συνέχεια με δεδομένες ευνοϊκές συνθήκες, σημειώνουμε τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις στη στήλη με τίτλο "υψηλότερο". Όλες οι προσπάθειες προώθησης του παραγόμενου προϊόντος θα πετύχουν, θα υπάρξει σημαντική ανάπτυξη των αγορών, οι ανταγωνιστές μας θα χαθούν από την αγορά και οι προμηθευτές μας θα λυφθούν στη στιγμή τις ελλείψεις των αποθεμάτων.

Στην πραγματικότητα οι πωλήσεις θα κινηθούν τελικά κάπου ανάμεσα στις υψηλότερες και τις χαμηλότερες προβλέψεις. Τα ποσά αυτά θα είναι (τις περισσότερες φορές) πιο ακριβή απ' ό,τι μια απλή εκτίμηση, καθώς θα έχει γίνει καλύτερη και πιο μελετημένη προετοιμασία.

2.1 Προβλέψεις εξόδων

Είναι δυνατή η χρησιμοποίηση της ίδιας μεθόδου με τις τρεις στήλες για την πρόβλεψη των εξόδων. Τα περισσότερα έξοδα είναι σχετικά σταθερά μέχρι ένα συγκεκριμένο ύψος πωλήσεων. Ωστόσο υπάρχει μία καλύτερη προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη κάποιες πιο λεπτές διαφορές. Τα έξοδα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: πάγια και μεταβλητά.

Τα πάγια έξοδα είναι ανεξάρτητα του επιπέδου των πωλήσεων (μέχρι κάποιων ορίων). Εάν αυξηθούν σημαντικά οι πωλήσεις, μερικά από τα έξοδα αυτά θα φτάσουν στα ύψη. Κάτι το οποίο όμως δεν συνηθίζεται. Εάν αναμένονται μεγάλες αυξήσεις των πωλήσεων, η τράπεζα θα δώσει τη λύση για την πρόβλεψη των εξόδων.

Τα έξοδα, και σε απόλυτο χρήμα και σε χρόνο διαχείρισης, τείνουν να αυξάνονται σταδιακά, όχι ομαλά, με το ποσοστό των πωλήσεων. Μία μέτρια αύξηση των πωλήσεων μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλη αύξηση των εξόδων γιατί δεν θα επηρεάσει τα πάγια έξοδα. Μία, όμως, μεγάλη αύξηση των πωλήσεων μπορεί να καταλήξει σε χαμηλότερα κέρδη - και σοβαρά αρνητική Ταμειακή Ροή (εάν είναι προσωρινή) - εάν τα πάγια έξοδα κινηθούν ανοδικά.

Το μεταβλητό κόστος αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με τα επίπεδα των πωλήσεων και συνήθως μπορεί να προβλεφθεί ως ποσοστό των πωλήσεων. Τα αρχεία της επιχείρησης, καθώς επίσης και στοιχεία του ίδιου εμπορικού κλάδου, θα παρουσιάσουν ένα ρεαλιστικό ποσοστό για καθένα από τα μεταβλητά έξοδα.

3 προβλέψεις εσόδων

Οι προβλέψεις εσόδων εμφανίζουν τις αναμενόμενες αποδόσεις, έξοδα και κέρδη. Περιλαμβάνουν επίσης έξοδα μη ρευστής μορφής, όπως χρεολυσίες και αποσβέσεις και σ' αυτές εμφανίζονται μόνο οι πληρωθέντες τόκοι των οφειλών. ταυτόχρονα, στις προβλέψεις της Ταμειακής Ροής εμφανίζονται εισπράξεις και πληρωμές μετρητών και περιλαμβάνεται η αποπληρωμή του αρχικού κεφαλαίου συν οι πληρωθέντες τόκοι των οφειλών.

Για τις περισσότερες επιχειρήσεις (και τις περισσότερες τράπεζες), προβλέψεις εσόδων που καλύπτουν μια περίοδο τριών ετών είναι υπεραρκετές. Σε μερικές περιπτώσεις, όπως συγκεκριμένα στην αίτηση για μακροπρόθεσμο δάνειο, ίσως ζητηθεί μια πιο μακροχρόνια πρόβλεψη. Γενικά, όμως, όσο πιο μακροχρόνια είναι μια πρόβλεψη, τόσο λιγότερο ακριβής και λιγότερο χρήσιμη ως οδηγός είναι.

Παρόλο που οι προβλέψεις δεν είναι ποτέ 100% ακριβείς, η εμπειρία και η πρακτική τις κάνει όλο και πιο σωστές. Ακόμη και οι πρόχειρες προβλέψεις παρέχουν τα σημεία αναφοράς για να μετρηθεί η πρόοδος ως προς τους βραχυπρόθεσμους στόχους. Όπως ακριβώς ένα πρόχειρο σχεδιάγραμμα, έτσι και οι πρόχειρες προβλέψεις είναι καλύτερες από την πλήρη έλλειψη καθοδήγησης.

Εάν οι προβλέψεις είναι λανθασμένες, τότε επιχειρείται διόρθωση. Συνήθως, εάν η πρόβλεψη κάποιου τμήματος των αποδόσεων ή των εξόδων αποκλίνει πάνω από 20% το τρίμηνο, αναθεωρείται. Εάν είναι λιγότερο από 20%, αναμένεται ακόμη ένα τρίμηνο. Θα πρέπει να αποφευχθεί αλλαγή των προβλέψεων συχνότερη από μία φορά το τρίμηνο. Σε μια μικρή χρονική περίοδο, πολλές τάσεις παραμορφώνονται ή εγερθύνονται. Οι παραμορφώσεις αυτές θα εξομαλυνθούν μετά από κάποιο μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Είναι αυτονόητο ότι, εάν διαπιστωθεί παράλειψη κάποιου μεγάλου εξόδου ή εάν ανακαλυφθεί κάποια σημαντική νέα πηγή εισοδήματος, πρέπει να γίνουν αμέσως οι απαραίτητες διορθώσεις.

4 προβλέψεις Ταμειακής Ροής

Εάν είναι αναγκαία η επιλογή μίας μόνο χρηματοοικονομικής κατάστασης, η καλύτερη επιλογή, θα ήταν η πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής. Για μία καινούργια ή αναπτυσσόμενη επιχείρηση μπορεί να σημαίνει τη διαφορά μεταξύ επιτυχίας και αποτυχίας. Για μια εν ενεργεία επιχείρηση, μπορεί να σημαίνει τη διαφορά μεταξύ ανάπτυξης και στασιμότητας.

Η πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής είναι το σημαντικότερο εργαλείο για τον έλεγχο της Ταμειακής Ροής καθώς:

Είναι ο προϋπολογισμός της Ταμειακής Ροής

Εντοπίζει τις ανάγκες χρηματοδότησης της επιχείρησής .

Ενημερώνει για το αν και το πότε πρέπει να αναζητηθούν νέα ίδια κεφάλαια, για το αν είναι αναγκαίος ο δανεισμός, για την βελτίωση της λειτουργικής διαδικασίας ή για την αναζήτηση συμβουλών για την πώληση στοιχείων του ενεργητικού.

Η "Ταμειακή Ροή." είναι όρος άκρως περιγραφικός. Τα μετρητά που αποτελούν ρευστό στοιχείο του ενεργητικού - εισρέουν στην επιχείρηση από περιορισμένο αριθμό πηγών, ενώ εκρέουν μέσω ενός πολύ μεγαλύτερου αριθμού εξόδων. Μπορεί κυριολεκτικά να ζημιωθεί μια επιχείρηση όταν αποσπώνται πολλά μετρητά τη λάθος στιγμή ή αφήνοντας μικρά έξοδα να την αφαιμάξουν. Ενώ μπορεί να βελτιωθεί με νέο κεφάλαιο ή με αύξηση του χρέους. Η υποχρέωση του ιδιοκτήτη ή του διευθυντή, είναι να προστατεύει την Ταμειακή Ροή, καθώς η θετική Ταμειακή Ροή (εισέρχονται περισσότερα μετρητά απ' όσα εξέρχονται) σημαίνει βιωσιμότητα, ενώ η αρνητική (εισέρχονται λιγότερα μετρητά απ' όσα εξέρχονται) θα οδηγήσει την επιχείρηση σε χρεωκοπία.

Η πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής, εξαρτάται από το χρονικό διάστημα υπολογισμού των στοιχείων περισσότερο απ' ό,τι οι εισοδηματικές προβλέψεις. Αφορά μόνο μετρητά. Για παράδειγμα, εάν αναλάβουμε την πληρωμή των εξόδων για ασφάλισή σε τέσσερις ισόποσες δόσεις, θα προκύψουν τέσσερις πληρωμές (επιπλήρωση επιταγής, αποστολή και εξαργύρωση) στην Ταμειακή Ροή, ενώ στην εισοδηματική πρόβλεψη θα εμφανιστούν 12 ισόποσα έξοδα και αυτό διότι στην εισοδηματική πρόβλεψη περιλαμβάνονται και έξοδα μη ρευστής μορφής, όπως αποσβέσεις και χρεολυσίες. Η Ταμειακή Ροή δεν διαπραγματεύεται κάτι τέτοιο, περιλαμβάνει όμως τις αποπληρωμές των αρχικών κεφαλαίων των δανείων που δεν εμφανίζονται ως έξοδα στην κατάσταση εσόδων. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η Ταμειακή Ροή εμφανίζει την κίνηση των μετρητών από και προς την επιχείρηση, ενώ η πρόβλεψη εσόδων εμφανίζει τα έξοδα και τις αποδόσεις όπως ακριβώς επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό, ανεξάρτητα από το εάν τα μετρητά δεν υπάρχουν ποια στην επιχείρηση.

Το Σχέδιο διαχείρισης της Ταμειακής Ροής δείχνει πώς τα μετρητά εισρέουν και εκρέουν από την επιχείρηση σε μία ορισμένη χρονική περίοδο. Μετρητά εισρέουν από πωλήσεις τοις μετρητοίς, από εισπράξεις οφειλών κ. λ. π. και εκρέουν μόνο μέσω πληρωμών τοις μετρητοίς.

Η Ταμειακή Ροή τονίζει τα σημεία αυτά στο ημερολόγιο όπου υπάρχει κίνηση μετρητών. Το βασικό σημείο του να είναι γνωστό εκ των προτέρων πότε θα χρειαστούν περισσότερα μετρητά παρέχει τη δυνατότητα να περιληφθούν οι δαπάνες αυτές στα σχέδιά της επιχείρησης και να μην γίνουν αναγκαίοι έκτακτοι και απρόσμενοι δανεισμοί για την αντιμετώπιση προβλημάτων μετρητών.

Η έλλειψη κερδών δεν καταστρέφει αμέσως μία επιχείρηση. Ενώ μακροχρόνια χρειάζεται να εμφανίζετε κάποιο κέρδος για τη συνέχιση της δραστηριότητας, βραχυπρόθεσμα, δαπάνες μη ρευστής μορφής (ποσβέσεις παραδείγματος χάρη) μπορούν να εμφανίσουν απώλεια για την επιχείρηση, ενώ η Ταμειακή Ροή μπορεί να είναι θετική. Η έλλειψη μετρητών για την ικανοποίηση των πληρωτέων υποχρεώσεων μπορεί να φανίσει πολύ γρήγορα την επιχείρησή, εκτός εάν βρεθούν νέα μετρητά.

Στην Ταμειακή Ροή είναι πολύ πιο εύκολο να προβλεφθεί η επίδραση ενός νέου δανείου απ' ό,τι στην οικονομική πρόβλεψη. Εάν υπάρχει αρκετό χρονικό περιθώριο, μπορεί να βρεθούν άλλοι τρόποι χρηματοδότησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή ελαχιστοποίησης των πιστωτικών ανάγκες. Η σωστή εκμετάλλευση του χρόνου προσφέρει μεγάλο μέρος των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τη μελέτη των Ταμειακών Ροών, μας παρέχονται δηλαδή περισσότερες επιλογές με μικρότερο κόστος.

Μετρητά συγκεντρώνονται κυρίως από πωλήσεις. Μπορεί η επιχείρησή να δουλεύει τοις μετρητοίς - εάν όμως προσφέρεται οποιαδήποτε μορφή πίστωσης στους πελάτες (προσωπικούς λογαριασμούς, προθεσμιακές πληρωμές, ανοιχτή πίστωση), θα πρέπει να υπάρχει ένας τρόπος για να παρέχεται γνώση του χρόνου που οι πωλήσεις αυτές θα μετατραπούν σε μετρητά στο ταμείο. Η επίδραση της πιστωτικής πολιτικής είναι κάπως ασαφής στην πρόβλεψη εσόδων, αλλά απόλυτα ξεκάθαρη στην πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής.

Εάν η επιχείρησή έχει εποχιακό χαρακτήρα, η πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής είναι ζωτικής σημασίας. Ο σχεδιασμός της ρευστότητας βασίζεται στην Ταμειακή Ροή - στο εμπόριο ρούχων, για παράδειγμα, συγκεντρώνονται τεράστιες ποσότητες αποθεμάτων για να διατεθούν σε μια μικρή, έντονη περίοδο πωλήσεων. Η σωστή εκμετάλλευση του χρόνου στον έλεγχο της Ταμειακής Ροής διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο.

4.1 Ετοιμασία των προβλέψεων των Ταμειακών Ροών

Οι προβλέψεις των Ταμειακών Ροών οφείλεται να πραγματοποιούνται ανά μήνα τουλάχιστον για τον αρχόμενο χρόνο ή μέχρι να εμφανίζεται θετική Ταμειακή Ροή για τρεις συνεχόμενους μήνες. Για το δεύτερο και τρίτο χρόνο αρκούν τριμηνιαίες προβλέψεις. Σε μια πρόταση χρηματοδότησης εμφανίζεται συχνά και μία ρευστής περιληπτική κατάσταση, η οποία χρησιμεύει, και ως οδηγός για τον επιχειρηματικό σχεδιασμό.

Οι προβλέψεις των Ταμειακών Ροών προσφέρονται και για επεξεργασία από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Τα προγράμματα επεξεργασίας πινάκων γίνονται ακόμη πιο χρήσιμα με τις γραφικές παραστάσεις, οι οποίες μετατρέπουν τους αριθμούς σε πιο ευκολονόητα διαγράμματα και παραστάσεις. Έτσι γίνονται δυνατές οι αλλαγές με μεγαλύτερη ταχύτητα και ακρίβεια απ' ό,τι με μολύβι και χαρτί.

Με τη χρήση του σχεδίου διαχείρισης της Ταμειακής Ροής γίνεται βέβαιο ότι δεν θα παραλειφθεί κανένα

οιχείο της Ταμειακής Ροής. Εν συνεχεία πρέπει να αναφερθούν όλα τα ιδιαίτερα στοιχεία Ταμειακής Ροής της επιχείρησής. Όλες οι πληρωμές πρέπει να αναφέρονται στην ταμειακή ροή όπως και όλα τα έξοδα τοις τμητοίς. Οι αποσβεσμένες απαιτήσεις, οι αναλήψεις, οι αγορές κεφαλαίου, οτιδήποτε προκαλεί εκροή τμητών. Το βιβλιάριο των επιταγών καθώς επίσης και το ημερολόγιο του ταμείου(εάν υφίσταται) βοηθάει στην υπενθύμιση ποσών και ημερομηνιών.

Εάν στοχεύεται επέκταση της επιχείρησης, νέου εξοπλισμού ή αντικατάστασής του, συμπεριλαμβάνονται και τα κόστη και οι ημερομηνίες τους. Έτσι προκύπτει μία ακόμη ευκαιρία για μία ακόμη ανασκόπηση των αναγκών της επιχείρησης. Ίσως χρειαστεί να εφαρμοστεί πάλι η προσέγγιση της πρότερης/ καλύτερης και πιθανότερης περίπτωσης. Οι μικροεπιχειρηματίες κάνουν συνήθως μεγάλες αγορές χωρίς να υπολογίζουν αρκετά τις εναλλακτικές.

Το μέγεθος της λεπτομερής αναφοράς δεν προσδιορίζεται επακριβώς. Ίσως χρειαστεί να γίνει καταμερισμός της Ταμειακή Ροή σε μια σειρά Ταμειακών Ροών για κάθε πηγή εσόδων ή για κάθε μονάδα της επιχείρησης. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί πολύ βολικό εάν προκύψουν περισσότερα από ένα κύρια ρεύματα εσόδων. ή Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται από μερικές προβλέψεις μπορεί να είναι ένα πολύ αξιόλογο υλικό.

Καθώς ετοιμάζονται οι προβλέψεις της Ταμειακής Ροής, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα οκτώ αυτά σημεία:

Να ετοιμαστεί πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής γραμμή προς γραμμή, ανά μήνα για τον πρώτο χρόνο και ανά τρίμηνο για το δεύτερο και τρίτο χρόνο.

Να χωριστούν τα ποσά των πωλήσεων από την πρόβλεψη των εσόδων σε δύο κατηγορίες: πωλήσεις τοις τμητοίς και πωλήσεις επί πιστώσει. Να περιληφθεί στο σχεδιασμό το γεγονός ότι οι πωλήσεις επί πιστώσει μετατραπούν σε μετρητά σε κάποια μελλοντική ημερομηνία. Το πόσο μελλοντική θα είναι (και με τι κινδύνου απώλειες επισφαλών απαιτήσεων) μπορεί να προβλεφθεί βασισμένο στην εμπειρία. Οφείλεται να αντιμετωπιστεί συντηρητικά: εάν οι πελάτες συνήθως πληρώνουν μέσα σε 15 ημέρες, να υπολογίζεται ότι τα μετρητά θα ληφθούν σε 30 ημέρες. Εάν 30 ημέρες είναι το φυσιολογικό, πρέπει να υπολογίζονται για 45. Οι πωλήσεις τοις μετρητοίς εμφανίζονται στο μήνα που έγιναν. Ωστόσο, οι εισπράξεις μετρητών περιλαμβάνουν πωλήσεις επί πιστώσει του προηγούμενου μήνα, όχι όμως και του τρέχοντος.

Οι εισπράξεις μετρητών περιλαμβάνουν επίσης μετρητά που εισρέουν από νέες επενδύσεις, δάνεια, ανάκαμψη επισφαλών απαιτήσεων και διάφορες πηγές, συμπεριλαμβανομένων και των πωλήσεων πάγιων στοιχείων του ενεργητικού. Τα ποσά πρέπει να σημειώνονται στους σωστούς μήνες.

Μερικές από τις πληρωμές μετρητών θα είναι ίδιες κάθε μήνα. Δεν υπάρχει λόγος να καταγράφονται τα ίδια

σά σε 12 μηνιαίες στήλες για ενοίκιο, μισθούς, επιδόματα και συναφή στοιχεία που δεν αλλάζουν. .

Για όλα τα άλλα στοιχεία είναι προτιμότερο να παρουσιάζεται η πληρωμή στο μήνα που έλαβε χώρα η αλλαγή. Εάν πληρώνονται λογιστικές και νομικές αμοιβές ανά τρίμηνο, προτιμάται να σημειώνονται στο μήνα στον οποίο πληρώνεται ο λογαριασμός. Εάν αγοράζονται προμήθειες δύο φορές το χρόνο, ο χρόνος εξόφλησής τους. Εάν πρόκειται να αγοραστεί εξοπλισμός, ο χρόνος εξόφλησης της αγοράς και η προέλευση των μετρητών. Κάποιοι λογαριασμοί κυμαίνονται κατά τη διάρκεια του χρόνου - ΔΕΗ, διαφήμιση κ. λ. π. είναι απαραίτητο να σημειωθεί τι αναμένετε να πληρωθεί τους αντίστοιχούς μήνες.

Όταν ολοκληρωθεί η εισαγωγή στοιχείων γίνεται υπολογισμός του συνόλου των μετρητών που παράχθηκαν, το σύνολο των πληρωμών και την Ταμειακή Ροή. Σε μια θετική Ταμειακή Ροή υπάρχουν περισσότερες εισροές από εκροές. Σε μια αρνητική Ταμειακή Ροή συμβαίνει το αντίθετο.

Χρησιμοποιείται η ίδια προσέγγιση για τον χειρισμό των προβλέψεων του ενός τετάρτου της Ταμειακής Ροής για τα έτη δύο και τρία . Οι προβλέψεις για την Ταμειακή Ροή είναι ένα λειτουργικό πρότυπο της διαχείρισης και θα πρέπει να αντανακλά τις πραγματικές διαστάσεις της χρήσης του ρευστού της.

5 Χρήση του προϋπολογισμού Ταμειακής Ροής και της ανάλυσης αποκλίσεων

Οι προβλέψεις εσόδων και οι προβλέψεις των Ταμειακών Ροών είναι προϋπολογισμοί που βοηθούν την διαχείρησή να οδεύει προς το στόχο της. Σημαντικότερος των δύο είναι ο προϋπολογισμός της Ταμειακής Ροής. Εάν επαληθευθούν οι προβλέψεις του, επιτυγχάνονται οι στόχοι κερδοφορίας που συνεπάγονται από την πρόβλεψη εσόδων και συγχρόνως περισσεύουν μετρητά για την ανάπτυξη της επιχείρησής.

Ο προϋπολογισμός δημιουργείται κάτω από βέλτιστες συνθήκες. Όλες οι πληροφορίες που απαιτούν, με τον απαραίτητο χρόνο να μελετηθούν και βελτιωμένες από αναθεωρήσεις και από την εμπειρία, θα κάνουν δυνατή τη δημιουργία ενός σταθερού προϋπολογισμού. Είναι γνωστό ότι οποιοσδήποτε μπορεί να καταρτίσει έναν προϋπολογισμό. Το σημαντικό όμως είναι να καταρτιστεί ένας προϋπολογισμός που θα αξίζει να ακολουθηθεί και η βήμα προς βήμα προσέγγιση θα πρέπει να μας έχει δείξει το πώς.

Σε τυχόν απόκλιση από τον προϋπολογισμό, κάτι πολύ πιθανό να συμβεί ειδικά κάτω από συνθήκες που θα είναι ιδανικές, όπως ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε τον πανικό, σύγχυση, διαρκείς παρενοχλήσεις ο. κ.

Ακολουθούμε την αποδοτική αυτή μέθοδο και εκτός των άλλων:

Θα αποκτηθεί μια άριστη πηγή τρεχουσών υπηρεσιών.

Θα δημιουργηθούν ακριβείς δοκιμές των προβλέψεων που ετοιμάσαμε.

Θα εντοπιστούν τις τάσεις, θετικές και αρνητικές, που επηρεάζουν την επιχείρησή.

Καθώς παρακολουθείται η πραγματική και η προβλεπόμενη απόδοση, είναι επιθυμητό να αποφευχθεί η γρήνη διόρθωση του προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός είναι ένας οδηγός που βοηθάει στη διατήρηση της επιχείρησή σε κάποια πορεία. Οφείλουμε όμως να γνωρίζουμε ότι δεν θα πρέπει ποτέ να μας περιορίζει. Εάν βιαία είναι αρκετοί οι λόγοι που είναι ικανοί να αλλάξουν τον προϋπολογισμό, τότε αυτή η αλλαγή μπορεί να πραγματοποιηθεί.

5.1 Δημιουργία μηνιαίων προϋπολογισμών

Είναι δυνατό να δημιουργούμε κάθε μήνα προϋπολογισμούς (προβλέψεις Ταμειακής Ροής), μόνο για ένα τρίμηνο τη φορά (ένα ακόμη επιχείρημα υπέρ της χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή). Κάθε μήνα δημιουργούνται προβλέψεις για τους επόμενους τρεις μήνες. Έτσι διευρύνεται η εμπειρία στη δημιουργία προϋπολογισμών και εμπλουτίζεται η γνώση πολύ πιο γρήγορα. Εάν γίνεται ενημέρωση σε μηνιαία βάση από τους παλαιούς προϋπολογισμούς, αποκτάται μεγαλύτερη διορατικότητα στην προϋπολογιστική διαδικασία.

Συγκρίνοντας κάθε μήνα τα πραγματικά με τα προϋπολογισμένα ποσά, δημιουργείται μεγαλύτερη επίγνωση των βραχυπρόθεσμων τάσεων και στην επιχείρησή και στην οικονομία γενικότερα. Για παράδειγμα, η σχέση προσληφθέντων και απερχομένων υπαλλήλων μπορεί να προκαλέσει μία αστάθεια στις προβλέψεις για μικρής επιχείρησης. Καθώς το νέο προσωπικό μαθαίνει τη δουλειά και δεν έχει πλέον ανάγκη την καθοδήγηση του πεπειραμένου προσωπικού, η παραγωγικότητα θα επανέλθει και η επιχείρηση θα επιστρέψει στην πορεία που είχε προβλεφθεί.

Κάνοντας μία αναθεώρηση των επιτευγμάτων και των προϋπολογισμών σε μηνιαία βάση, χωρίς να απαιτείται αναγκαία αλλαγή του προϋπολογισμού, εκτός εάν διαπιστωθούν πολύ λανθασμένες προβλέψεις. Ο προϋπολογισμός βοηθάει στις φυσιολογικές συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησής, όχι σε απρόβλεπτες ανακαμπώσεις που γίνονται. αισθητές μόνο για μια εβδομάδα ή ένα μήνα. Είναι ορθή η ύπαρξη ενός ημερολογίου με τα έκτακτα αυτά γεγονότα, γιατί μακροπρόθεσμα μπορεί να φανούν χρήσιμα.

Στην περίπτωση που όλες οι εκροές μετρητών είναι δικαιολογημένες και έγκαιρες, ενώ παρ' όλα αυτά οι εισροές είναι ανεπαρκείς, οι λύσεις είναι περιορισμένες. Πρέπει να βρεθεί ο τρόπος για την απόκτηση επιπλέον μετρητών. Με την πρόβλεψη της Ταμειακής Ροής το σοβαρό αυτό πρόβλημα δεν είναι ανυπερέβλητο. Μπορεί να γίνει ένας σχεδιασμός για θετική Ταμειακή Ροή, βασισμένος σε γεγονότα.

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

1. Γίνεται προσεκτική μελέτη των πληρωμών στην Ταμειακή Ροή, αναζητώντας τα στοιχεία εκείνα που μπορούσαν να επαναπρογραμματιστούν για να ελαφρύνουν κάπως την Ταμειακή Ροή. Ίσως να είναι δυνατόν να επαναδιαπραγματευτούν κάποιες πληρωτέες υποχρεώσεις με τους προμηθευτές. Είναι φθηνότερο αυτούς να βοηθήσουν όταν η επιχείρηση βρίσκεται σε δύσκολη θέση από το να αναζητήσουν νέους πελάτες. Η πληρωμή των ασφαλιστρών, για παράδειγμα, θα μπορούσε να διασπαστεί από τριμηνιαία σε μηνιαία.

2. Δημιουργείται ένας κατάλογος με τις πληρωμές που δεν μπορούν να μεταφερθούν σε άλλες περιοδικές Μισθοί και φόροι για παράδειγμα. Ίσως χρειαστεί να μειωθεί ελαφρά η δραστηριότητά ή να μειωθεί το προσωπικό. Παρόλο που αυτές είναι έσχατες λύσεις, πρέπει να ληφθούν υπόψη.

3. Κατασκευάζεται ένας κατάλογος με τις αναμενόμενες εισροές, αφήνοντας ένα περιθώριο ασφάλειας. Ίσως επιτευχθεί οι πελάτες να πληρώσουν στις 30 αντί για τις 45 ημέρες. Ή να πειστεί ένας μεγάλος πελάτης προεξοφλήσει το λογαριασμό του με αντάλλαγμα κάποια έκπτωση.

4. Γίνεται επιστροφή των στοιχείων που μπορούν να επαναπρογραμματιστούν. Επιβάλλεται η μετάλλευση στο έπακρο της εμπορικής πίστωσης, χωρίς όμως να αγγίζει τα όρια της κατάχρησης. Ίσως κάποιες από τις πληρωμές αυτές να μπορούν να αναβληθούν ή να ακυρωθούν, ακολουθώντας μία σφικτότερη πολιτική και αρκούμενοι σε άλλα στοιχεία του ενεργητικού.

Αν υπάρξει ανεπάρκεια, η ανεπάρκεια αυτή φανερώνει την ύπαρξη ανάγκης χρηματοδότησης. Η Ταμειακή Ροή ενημερώνει για το κεφάλαιο που χρειάζεται, το χρόνο τον οποίο απαιτείται και την αντίστοιχη ανεπάρκεια.

Καθώς είναι γνωστά πόσα, πότε και για πόσο τα χρειαζόμαστε, υπάρχουν τα βασικά για μια ισχυρή πρόταση χρηματοδότησης.

Η καρδιά της πρότασης χρηματοδότησης είναι ο τεκμηριωμένος προϋπολογισμός της Ταμειακής Ροής. Αναμένεται ότι πραγματοποιούνται συνειδητοποιημένες κινήσεις για το παρόν αλλά και για το μέλλον λαμβάνοντας όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις. Τέτοιας μορφής προσεκτική διοίκηση αρέσει στις τράπεζες.

Η διαδικασία προϋπολογισμού της Ταμειακής Ροής δείχνει ότι υπάρχει ενδιαφέρον τόσο για το μέλλον της επιχείρησής ώστε να θέτονται στόχοι και να βρίσκονται τρόποι για να επιτευχθούν.

5.2 Ανάλυση αποκλίσεων

Χρησιμοποιούνται οι ετήσιες και μηνιαίες προβλέψεις εσόδων και προβλέψεις Ταμειακής Ροής ως προϋπολογισμοί, συγκρίνονται οι πραγματικές με τις προϋπολογισμένες μηνιαίες αποδόσεις και εντοπίζονται τυχόν αποκλίσεις από τον προϋπολογισμό. μια απόκλιση 20% σε εισροή μετρητών ή σε πληρωμή θα πρέπει σίγουρα να τραβά το ενδιαφέρον. Μερικοί μελετούν τους τρόπους αντιμετώπισης κάθε απόκλισης 5%. Η κάθε

επιχείρηση μπορεί να επιλέξει το δικό της ύψος απόκλισης, είτε σε χρήμα είτε σε ποσοστά.

Το μεγάλο πλεονέκτημα είναι ότι κάθε μήνα θα γίνεται αναθεώρηση της μηνιαίας απόδοσης σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό. Μπορεί να αναγνωριστούν έγκαιρα ευκαιρίες και προβλήματα και να στραφούν προς τον σκοπό της επιχείρησης.

5.6 Έλεγχος των εισπρακτέων οφειλών και των αποθεμάτων

Οι εισπρακτέες οφειλές και τα αποθέματα είναι δύο από τα σημαντικότερα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Αυτά πρέπει να μετατρέπονται το συντομότερο δυνατό σε μετρητά για να γίνεται σωστή διαχείριση της Ταμειακής Ροής. Ωστόσο, εάν η διαχείρισή τους δεν γίνει με γνώμονα την Ταμειακή Ροή, μπορεί να εξελιχθούν σε επικαλυμμένη πηγή απώλειας μετρητών.

Αν να γίνει σωστή διαχείριση των στοιχείων αυτών, θα πρέπει να είναι γνωστά :

Τη χρονική διάρκεια ύπαρξης των εισπρακτέων οφειλών και των αποθεμάτων.

Την ταχύτητα κυκλοφορίας των εισπρακτέων οφειλών και των αποθεμάτων.

Τη συγκέντρωση των εισπρακτέων οφειλών (πόσοι πελάτες, σε τι χρηματικό ποσό αντιστοιχούν, τι προϊόντα λύντουν) και

Τη συγκέντρωση των αποθεμάτων ανά ομάδες προϊόντων.

Πρέπει επίσης να είναι γνωστή η επίδραση που θα έχει η πιστωτική και εισπρακτική πολιτική που ακολουθείται στο κεφάλαιο κίνησης και την Ταμειακή Ροή. Είναι λάθος να συγχέονται συχνά οι πωλήσεις επί πιστώσει με τα κέρδη. Παρέχουν όλο και μεγαλύτερα περιθώρια πίστωσης, ακολουθούν χαλαρές εισπρακτικές πολιτικές και καταλήγουν να παρέχουν άτοκα δάνεια στους πελάτες τους στο όνομα της «αύξησης των πωλήσεων». Πολλοί επιχειρηματίες ανακάλυψαν ότι οι μεγαλύτεροι πελάτες τους στην πραγματικότητα τους κοιχίζουν χρήματα εξαιτίας των καθυστερήσεων στις πληρωμές.

Κανένας μικροεπιχειρηματίας δεν είναι σε θέση να παρέχει άτοκα δάνεια στους μεγαλύτερους πελάτες του. Αν δεν σημειωθεί η συμπεριφορά των πελατών αυτών που καθυστερούν στην εξόφληση των οφειλών τους, δεν θα μπορεί να γίνει γνωστό αυτό που δημιουργεί πρόβλημα στην Ταμειακή Ροή.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να αυξάνονται οι επί πιστώσει πωλήσεις. Ο στόχος είναι η κυκλοφορία και η θετική Ταμειακή Ροή, όχι η αύξηση των πωλήσεων. Εάν οι πωλήσεις δεν μεταφράζονται σε καθαρά κέρδη, όσο πραγματοποιούνται πωλήσεις, πραγματοποιούνται και προβλήματα.

5.1 Διαχείριση εισπρακτέων οφειλών

Μπορεί να ξεκινήσει εξετάζοντας κάθε εβδομάδα τη χρονική διάρκεια των εισπρακτέων. Αυτό βοηθάει

στον έγκαιρο εντοπισμό των πελατών που καθυστερούν τις πληρωμές ώστε να ξεκινήσουν οι προσπάθειες είσπραξης το συντομότερο δυνατό.

Ακολουθεί ένας διαχωρισμός των τιμολογίων σε τρέχοντα, 30 ημερών, 60 ημερών, 90 ημερών και πάνω. Αυτό ονομάζεται "διαχωρισμός των εισπρακτέων ανά ηλικία": Προσαρμόζεται δηλαδή το πρόγραμμα αυτό στους πιστωτικούς όρους που προσφέρονται - τρέχοντα, 10 ημερών και λοιπά. Η κεντρική ιδέα είναι να εντοπιστούν οι πελάτες εκείνοι που πληρώνουν μέσα στην προθεσμία τους (και να αναζητηθούν περισσότεροι) και αυτοί που δεν πληρώνουν στην προθεσμία (και να αναθεωρηθεί η σχέση της επιχείρησης με αυτούς ή να αποφευχθούν στο μέλλον).

Κατόπιν, υπολογίζεται το διάστημα από τη δημιουργία της οφειλής μέχρι την εξόφλησή της. Διαιρούνται οι ετήσιες πωλήσεις επί πιστώσει (αντλούμαι τα στοιχεία από τα αρχεία ή τις προβλέψεις) δια του 360 για να βρεθεί η μέση ημερήσια πώληση επί πιστώσει. Εν συνεχεία, διαιρούνται οι τρέχουσες εκκρεμείς εισπρακτέες οφειλές δια του αριθμού που αντιστοιχεί στη μέση ημερήσια πώληση επί πιστώσει. Αυτό θα δώσει το τρέχον διάστημα από τη δημιουργία μέχρι την εξόφληση μιας οφειλής.

Δε πρέπει να παραληφθεί η εποχικότητα. Εάν οι πωλήσεις τείνουν να συγκεντρώνονται, οι εισπρακτέοι λογαριασμοί θα φτάσουν στην αιχμή τους την εποχή των πωλήσεων και θα παραμορφώσουν την εικόνα των εισπράξεων. Τα πολυκαταστήματα, για παράδειγμα, έχουν τεράστιες εισπρακτέες στις αρχές του χρόνου και πολύ μικρότερες στα τέλη της άνοιξης.

Κανόνας της πρακτικής: Εάν το διάστημα από τη δημιουργία της οφειλής είναι περισσότερο από το ένα τρίτο μεγαλύτερο από αυτό που ορίζουν οι όροι της πίστωσης (για παράδειγμα, 40 ημέρες εάν οι όροι λένε 30), δημιουργείται ένα πρόβλημα μετρητών στο ταμείο που απαιτεί άμεση παρέμβασή. Στη διαχείριση των εισπρακτέων, ακολουθούνται τα πέντε αυτά βήματα:

1. Προσδιορισμός της χρονική διάρκεια των εισπρακτέων.
2. Υπολογισμός του διαστήματος εξόφλησης από τη δημιουργία της οφειλής, χρησιμοποιώντας τον κανόνα πρακτικής για τον έλεγχο τυχόν προβλημάτων.
3. Εντοπισμός και έντονη πίεση των πελατών με καθυστερημένες πληρωμές.
4. Εντοπισμός και προσπάθεια εύρεσης περισσότερων πελάτες που να πληρώνουν γρήγορα εμπρόθεσμα.
5. Μέτρηση της επίδρασης που οι πολιτικές πίστωσης και εισπράξεων έχουν στην Ταμειακή Ροή.

Ακολουθεί μία μέθοδος για τον προσδιορισμό της διάρκειας του διαστήματος εξόφλησης από τη δημιουργία της οφειλής: Τα στοιχεία προέρχονται από την πρόβλεψη εσόδων της εταιρίας "X"

Ετήσιες πωλήσεις:

Χονδρική:	22.500.000 Ε
Λιανική:	31.500.000 Ε.

Σύνολο Πωλήσεων: 54.000.000 Ε

Ο πρώτος αριθμός που πρέπει να προσδιοριστεί είναι η μέση ημερήσια πώληση επί πιστώσει. Αυτό επιτυγχάνεται διαιρώντας τις συνολικές ετήσιες πωλήσεις επί πιστώσει δια του 360. Στην περίπτωση της εταιρίας "X" οι πωλήσεις λιανικής γίνονται τοις μετρητοίς. Από τις πωλήσεις χονδρικής, ας υποθέσουμε ότι το 20% των συνολικών πωλήσεων είναι επί πιστώσει, ήτοι 10.800.000:

Η μέση ημερήσια πώληση επί πιστώσει είναι: $10.800.00/360 = 30.000$.

Αφού προσδιοριστεί το ποσό αυτό, διαιρούμε τις τρέχουσες εκκρεμείς οφειλές δια του ποσού αυτού για να βρούμε το διάστημα εξόφλησης. Ας υποθέσουμε ότι οι εισπρακτέοι λογαριασμοί της "X" είναι 1.250.000: $1.250.000/30.000 = 41,6$.

Το αποτέλεσμα είναι ότι η "X" διατηρεί ένα διάστημα είσπραξης 41,6 ημερών. Αυτό δεν θα ήταν άσχημο εάν οι όροι τους προέβλεπαν 30, όμως προβλέπουν 10, οπότε αυτό είναι πολύ πέρα από τα αποδεκτά όρια. Όσο αυξάνεται το διάστημα αυτό, τόσο η "X" θα μοιάζει με τράπεζα. Η διοίκηση της εταιρίας γνωρίζει περισσότερο για τη λειτουργία της επιχείρησης παρά για χρηματοδοτήσεις και θα πρέπει να κεφαλαιοποιεί πάνω στους τομείς στους οποίους ειδικεύεται.

5.6.2 Πίστωση και είσπραξη

Το κόστος της επέκτασης της πίστωσης αποτελεί ένα καλό παράδειγμα των κρυμμένων ειδών κόστους που καταστρέφουν το κεφάλαιο. Η πίστωση μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην Ταμειακή Ροή και στα κέρδη. Μερικές μικρές επιχειρήσεις έχουν σαφώς διατυπωμένες πιστωτικές και εισπρακτικές πολιτικές, οπότε είναι διπλά χαμένες: παρέχουν την πίστωση και εισπράττουν τα κεφάλαια αργότερα. Εάν εφαρμόσουμε πιστωτικές και εισπρακτικές πολιτικές κατάλληλες για την επιχείρησή θα αυξηθούν τα κέρδη, θα βελτιωθεί η ποιότητα του κυκλοφορούντος ενεργητικού και θα επιταχυνθεί η Ταμειακή Ροή. Μπορεί να τεθεί ερώτημα στην τράπεζα, το λογιστή ή κάποιον άλλο ειδικευμένο επαγγελματία, για να ληφθεί η αντίστοιχη βοήθεια..

Αξίζει να γίνει έρευνα για τη χρήση των πιστωτικών κυρτών. Αυτό γιατί στοιχίζουν πολύ λίγο σε σχέση με τα οφέλη που παρέχουν. Λαμβάνεται υπόψη το κόστος σε άμεσες απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις, καθώς επίσης και σε χρόνο, προσπάθεια και προσοχή που στοιχίζουν οι πελάτες που καθυστερούν τις

ηρωμές. Εν συνεχεία γίνεται πρόσθεση του κόστους του κεφαλαίου που είναι δεσμευμένο στις εισπρακτέες οφειλές στους τόκους που πληρώνονται για την παροχή πίστωσης στις οφειλές αυτές.

5.6.3 Διαχείριση αποθεμάτων

Το κόστος διατήρησης αποθεμάτων ανέρχεται στο 30% του μέσου αποθεματικού, σημαντική πηγή απώλειας κεφαλαίου κίνησης. Προστίθεται και το κόστος ασφάλισης, αποθήκευσης, φθοράς, μικροκλοπών, επισκευασίας και συντήρησης στο κόστος των δανείων επ'ενεχύρω των αποθεμάτων και το ποσό αυξάνεται πολύ γρήγορα.

Δύσκολα προσδιορίζεται η σωστή ποσότητα αποθεμάτων που πρέπει να διατηρείται. Η ισορροπία κρίνεται κάπου ανάμεσα στην πλήρη έλλειψη αποθεμάτων και στο σημείο όπου υπάρχουν περιττά έξοδα, αυξημένη από διανομές προμηθευτών και συχνότητα αναπαραγγελίας. Ακολουθούν κάποιοι παράγοντες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην πολιτική διαχείρισης των αποθεμάτων (εκτός από τους κυρίαρχους παράγοντες του marketing και των πωλήσεων):

1. Πόσο συχνά διαθέτουμε τα αποθέματά μας. Η σύγκρισή αυτού με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου.
Ο υπολογισμός της αναλογίας αποθεμάτων - αποδόσεων υπολογίζεται ακολουθώντας τις μεθόδους αυτές:
$$\text{Κόστος πωλούμενων αγαθών} / \text{μέσο απόθεμα (σε χρήμα)} = \text{Απόδοση αδιάθετων αποθεμάτων}$$
$$\text{Αριθμός ημερών στην περίοδο} * / \text{απόδοση αδιάθετων αποθεμάτων} = \text{χρονικό διάστημα απόδοσης αδιάθετων αποθεμάτων}$$
$$\text{Κόστος πωλούμενων αγαθών} / \text{μέση απόδοση} = \text{Ιδανικά αποθέματα}$$

* 360 ημέρες= 1 χρόνος, 180 ημέρες= 6 μήνες, 30 ημέρες= 1 μήνας
2. Ποια είναι η συχνότητα αναπαραγγελίας. Η διαφορά μεταξύ μιας αναπαραγγελίας εντός 10 ημερών και μιας εντός 210 ημερών είναι τεράστια και επηρεάζει το ύψος του αποθέματος που διατηρείται.
3. Ποιοι είναι οι προμηθευτές, Πού βρίσκονται, Οι ώρες διανομής είναι σημαντικές.
4. Τι όρους συναλλαγών μας; παρέχουν οι προμηθευτές, Μερικές φορές οι όροι αυτοί είναι πολύ πιο υβασταχτοι από το επιτόκιο που επιβάλλει η τράπεζα, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται και η πολιτική που ακολουθείται για τις παραγγελίες και τα αποθέματά.

Σε μερικές επιχειρήσεις μια πολιτική που θα προβλέπει ένα "αποθεματικό για αγορές" βοηθάει να διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα το κόστος των αποθεμάτων.

5.7 Διαχείριση θετικής Ταμειακής Ροής

Η θετική ταμειακή ροή - αύξηση των μετρητών της επιχείρησής σε μία χρονική περίοδο - μπορεί να προέλθει

από πολλές πηγές, οι οποίες δεν οφείλονται όλες στην καλή διαχείριση.

Υπάρχουν τρόποι να απολαμβάνεται μία άριστη Ταμειακή Ροή, ενώ στην ουσία η επιχείρηση να οδεύει στη βιωσιμότητα:

1. Διακοπή πληρωμής των λογαριασμών. Παρόλο που αυτό μοιάζει με πολύ καλή ιδέα από πλευράς Ταμειακής Ροής, κάτι τέτοιο θα καταστρέψει την επιχείρηση.

2. Αδυναμία πληρωμής των φόρων. Πολλές επιχειρήσεις διαπίστωσαν ότι ο δανεισμός από το κράτος είναι άκρως σημαντικός, στοιχίζει ακριβά και είναι παράνομο.

3. Λαμβάνεται ένα σημαντικό χρηματικό ποσό από έναν εύπιστο επενδυτή ο οποίος να μην έχει αντιληφθεί την πιθανή κατάρρευση της επιχείρησης.

Επομένως δεν είναι όλες οι πηγές θετικής Ταμειακής Ροής ωφέλιμες ή μακροπρόθεσμες.

Η θετική Ταμειακή Ροή μπορεί να επέλθει και από ουδέτερες πηγές:

1. Από την επιτυχία μίας πολύ μεγάλης συμφωνίας της οποίας προκαταβλήθηκε ολόκληρο το ποσό.

2. Η επιχείρησή είναι εποχιακή και αυτή είναι η εποχή που το χρήμα εισρέει.

3. Συσσώρευση κεφαλαίων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για να πραγματοποιηθεί μία εφάπαξ πληρωμή για ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα που πρέπει να πληρωθεί τον άλλο μήνα .Και ούτω καθεξής. Τις περισσότερες φορές, η θετική Ταμειακή Ροή επιτυγχάνεται από τις ουδέτερες αυτές πηγές σε συνδυασμό με κάποια λειτουργικά κέρδη.

Οι ιδανικές πηγές Ταμειακής Ροής είναι αυτές για τις οποίες όλοι αγωνιζόμαστε:

1. Πραγματικά βγάζουμε πολλά χρήματα.

2. Οι πωλήσεις ανεβαίνουν και το κόστος πέφτει.

3. Απόδοση επενδύσεων.

Στην πραγματικότητα, η θετική Ταμειακή Ροή προέρχεται από τέσσερις πηγές:

1. Νέα επένδυση

2. Νέο δάνειο

3. Πώληση στοιχείων ενεργητικού, περιλαμβανομένων των επιστροφών των χρηματοοικονομικά μισθωμένων στοιχείων.

4. Λειτουργικά κέρδη.

Οι τρεις πρώτες είναι σχετικά περιορισμένης αποδοτικότητας καθώς, εάν δεν συμβάλλει η τέταρτη σε μακροπρόθεσμα χρονικά διαστήματα, δε θα ενδιαφέρον από επενδυτές, θα παρατηρηθεί μείωση πιστώσεων και στέρηση στοιχείων ενεργητικού προς πώληση.

Γι' αυτό το λόγο προκύπτει η ανάγκη εξακρίβωσης της προέλευσης της θετικής Ταμειακής Ροής.

Αφού εντοπιστούν οι πηγές, είναι δυνατόν να σχηματιστούν οι στρατηγικές για τη χρήση των επιπρόσθετων μετρητών. Για παράδειγμα, εάν οι πηγές είναι ένα νέο συμβόλαιο, κάποια μεγαλύτερη αποδοτικότητα λόγω επενδύσεων σε νέο εξοπλισμό και λόγω των καλύτερων γνώσεων και μερικά δεδουλευμένα έξοδα, μπορεί να επιλεγεί μία επιθετική στρατηγική. Καθώς επίσης, εάν οι πηγές είναι απλήρωτοι λογαριασμοί, απλήρωτοι φόροι και πώληση του μόνου επικερδούς τμήματός, τότε χρειάζεται μια εντελώς διαφορετική στρατηγική.

Η στρατηγική θα πρέπει να αντικατοπτρίζει και τις αναμενόμενες Ταμειακές Ροές. Θα γίνει αντιληπτό ότι μέρος των αδρανών μετρητών μπορούν να κρατηθούν για μελλοντική χρήση, ενώ κάποιο άλλο μέρος πρέπει να παραμείνει ρευστό για τις τυχόν αναμενόμενες ελλείψεις μετρητών του επόμενου μήνα.

Τός θα γίνει διαχείριση του πλεονάσματος των μετρητών.

1. Ορίζονται οι προτεραιότητες. Η θετική Ταμειακή Ροή από τη λειτουργία της επιχείρησης δημιουργεί ευκαιρίες για κέρδος περισσότερων χρημάτων.

Μελετάται ο συντελεστής απόδοσης των δυνατών επιλογών. Τα στοιχεία με τη μεγαλύτερη πιθανή επίδραση στο καθαρό κέρδος είναι αυτά που είτε αυξάνουν τα έσοδα (χωρίς να ανεβάζουν τα πάγια κόστη) είτε μειώνουν τα έξοδα. Η απόκτηση νέου εξοπλισμού μπορεί να εξυπηρετήσει και τους δύο αυτούς σκοπούς. Η μείωση των οφειλών είναι πάντα μια επιλογή. Το ίδιο και η αύξηση της διαφήμισης και του marketing.

Η πρώτη προτεραιότητα είναι συνήθως η μείωση των βραχυπρόθεσμων οφειλών. Είναι ευκολότερο να κατατεθούν τα χρήματα για την εξόφληση κάποιας οφειλής παρά να επενδυθούν. Κάθε ποσό που δεν χρειάζεται για την κάλυψη άμεσων απαιτήσεων (εξόφληση γραμματίων, πληρωμή φόρων, μισθοδοσία) θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την εξόφληση βραχυπρόθεσμων δανείων, για δύο λόγους:

A. Για την αποφυγή σημαντικών ποσών από τόκους.

B. Η τράπεζα θα είναι πιο πρόθυμη να μεγαλώσει την πίστωσή, όταν δει περιόδους όπου το πιστωτικό όριο παρατείνεται μόνο μερικώς.

2. Γίνεται έρευνα των επενδυτικών στρατηγικών και ευκαιριών. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να επενδυθούν τα επιπρόσθετα μετρητά.

Μερικά από τα ερωτήματα που πρέπει να διερωτηθούν αφού ικανοποιηθούν οι άμεσες προτεραιότητες και εξοφληθούν τα βραχυπρόθεσμα δάνεια αφορούν στα εξής:

A. Ασφάλεια. Πόσο ασφαλή είναι τα χρήματά που επενδύθηκαν.

B. Ρευστότητα. Ενώ οι υψηλότοκες, μακροπρόθεσμες καταθέσεις έχουν τα πλεονεκτήματά τους, τι θα συμβεί εάν χρειαστούν τα χρήματα τον επόμενο μήνα και όχι σε δύο χρόνια.

Γ. Απόδοση. Μήπως τα χρήματά θα είχαν μεγαλύτερη απόδοση εάν επενδύονταν εκ νέου στην εταιρία από αυτή που θα είχαν σε ένα λογαριασμό περιθωρίου; Ή μήπως μία βραχυπρόθεσμη επένδυση θα παρείχε στην

εταιρία το σωστό συνδυασμό απόδοσης και ρευστότητας που χρειάζεται αυτή την εποχή.

Ξεκαθαρίζοντας τους στόχους που θέτονται, επιθυμείται ασφάλεια και ρευστότητα πρώτα και μετά αποδοτικότητα. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει τα επιπρόσθετα μετρητά να αδρανούν, αλλά ότι η επιχείρησή πρέπει να βγάζει τα κέρδη από τη λειτουργία της και όχι από τις επενδύσεις.

β. Γίνεται επιλογή και υλοποίηση της κατάλληλης στρατηγικής με βάση την ανάλυση των αναγκών Ταμειακής Ροής και χρηματοδότησης της επιχείρησής, ξεκινώντας έτσι τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων από τα επιπρόσθετα μετρητά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Συμπεράσματα

1.1 Σκοπός και Χρησιμότητα των καταστάσεων Ταμειακής Ροής

Βασικός σκοπός της καταστάσεως Ταμειακής Ροής είναι η παροχή πληροφοριών των ταμειακών εισπράξεων και πληρωμών κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, συνήθως της λογιστικής χρήσεως. Εκτός όμως από αυτό, παρέχει πληροφορίες για τις ταμειακές εισπράξεις και πληρωμές και τις καθαρές Ταμειακές Ροές που προκύπτουν είτε από τις καθημερινές εργασίες, είτε από τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες μιας επιχειρήσεως.

Ουσιαστικά τα κεφάλαια μιας επιχειρήσεως εντός μιας, χρήσεως προέρχονται από δύο πηγές:

α) εκείνες που συνδέονται με τις εργασίες της επιχειρήσεως και

β) εκείνες που συνδέονται με την απόκτηση κεφαλαίων, μέσω δανεισμού ή αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών ή ομολογιών.

Τα (αποκτηθέντα) κεφάλαια μπορούν να χρησιμοποιηθούν κυρίως για την κάλυψη των καθημερινών απαιτήσεων λειτουργίας της επιχειρήσεως, την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, την εξόφληση υποχρεώσεων, την καταβολή μερισμάτων κ.λ.π.

Έτσι, η κατάσταση Ταμειακής Ροής παρακολουθεί τις μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν στα μεγέθη του ενεργητικού, του παθητικού και των ιδίων κεφαλαίων (καθαρής θέσεως).

Μπορούμε να πούμε ότι, αν και η συγκεκριμένη κατάσταση βασίζεται στα στοιχεία που περιέχονται στους λογιστικούς και στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, δεν στοχεύει στην αναπλήρωση των παραπάνω λογιστικών καταστάσεων. Αντίθετα, αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους επενδυτές, τους πιστωτές, τη διοίκηση της επιχειρήσεως και οποιονδήποτε άλλον ενδιαφερόμενο να αποκτήσει καλύτερη αντίληψη των χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως στα πλαίσια μιας χρονικής περιόδου.

Η χρησιμότητα της καταστάσεως Ταμειακής Ροής δεν αρκείται μόνο στη διατύπωση της απλής αναλύσεως των εισπράξεων και πληρωμών μιας επιχειρήσεως αλλά επεκτείνεται στο χώρο της χρηματοοικονομικής διοικήσεως. Η διάκριση των Ταμειακών Ροών, σε προερχόμενες από τις εργασίες της επιχειρήσεως και σε προερχόμενες από τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητές της, προσδιορίζει την καθαρά Ταμειακή Ροή από τις παραπάνω δραστηριότητες. Ο προσδιορισμός της καθαρής Ταμειακής Ροής από τις εργασίες της επιχειρήσεως δείχνει την

ικανότητά της να διανέμει μερίσματα στους μετόχους της, γεγονός το οποίο είναι σημαντικό για τους επενδυτές και τους μετόχους της επιχειρήσεως. Δηλαδή ο προσδιορισμός της Ταμειακής Ροής από τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες της επιχειρήσεως αποσαφηνίζει τις σχέσεις μεταξύ αυτής και των άλλων οι οποίοι τη χρηματοδοτούν .

Πιο αναλυτικά, εάν οι καταστάσεις Ταμειακής Ροής συνοδεύονται και από τις άλλες λογιστικές καταστάσεις (ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, προσάρτημα), τότε παρέχουν πλήρη εικόνα των συναλλαγών μιας επιχειρήσεως και της οικονομικής της θέσεως και μπορούν να βοηθήσουν τους επενδυτές, πιστωτές και λοιπούς ενδιαφερομένους για τους εξής λόγους:

1) παραθέτουν τις Ταμειακές Ροές και δίνουν εξηγήσεις για το είδος των οικονομικών συναλλαγών, που επηρεάζουν τα ρευστά διαθέσιμα μιας επιχειρήσεως. έτσι ώστε, αν τα ρευστά διαθέσιμα μεταβληθούν από την αρχή μέχρι το τέλος της χρήσης, η κατάσταση Ταμειακής Ροής να μπορεί να δώσει εξήγηση για τους λόγους που προκάλεσαν αυτή τη μεταβολή.

2) Παρέχουν τη δυνατότητα προβλέψεως του ύψους, του χρόνου και του βαθμού βεβαιότητας των μελλοντικών ροών κεφαλαίων μιας επιχειρήσεως. Με αυτό τον τρόπο, βοηθούν στον προγραμματισμό του ύψους των απαιτούμενων μελλοντικά κεφαλαίων, με τη σύνταξη των ταμειακών προϋπολογισμών.

Οι ταμειακοί προϋπολογισμοί αποτελούν σημαντικό μέσο γιατί προσδιορίζουν το ύψος των κεφαλαίων, που θα εισρεύσουν στην επιχείρηση, καθώς και το ύψος των εκροών κεφαλαίων, εμφανίζοντας έτσι τα τυχόν ταμειακά πλεονάσματα ή ελλείμματα, που θα προκύψουν από την εφαρμογή του προγράμματος. Η έγκαιρη εμφάνιση των ταμειακών πλεονασμάτων ή ελλειμμάτων οδηγεί τους υπεύθυνους της επιχειρήσεως στην επιλογή των κατάλληλων χειρισμών και αποφάσεων. Έτσι, αν παρουσιάζονται πλεονάσματα, αποφασίζεται η προσωρινή επένδυσή τους, ακόμη και εκτός της επιχειρήσεως, ώστε να μη μένουν αδρανή κεφάλαια. Αν παρουσιάζονται ελλείμματα, επιδιώκεται να βρεθεί ο κατάλληλος τρόπος και η πηγή για την κάλυψή τους που συμφέρει περισσότερο.

3) καθιστούν δυνατή τη σύγκριση, της κερδοφόρας ικανότητας μιας επιχειρήσεως με τις διάφορες πληρωμές της. Αυτό συμβαίνει , γιατί η κατάσταση Ταμειακής Ροής δεν περιορίζεται στην απεικόνιση μόνο των εσόδων, που επιτεύχθηκαν μέσα σε μια περίοδο και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για τα έσοδα αυτά, αλλά επεκτείνεται και περιλαμβάνει όλες τις Ταμειακές Ροές. Έτσι, περιλαμβάνει τυχόν αυξήσεις κεφαλαίων, λήψη δανείων, πώληση διαφόρων περιουσιακών στοιχείων, μαζί με τα έσοδα από τις πωλήσεις, και δίνει μια πλήρη εικόνα των εισροών κεφαλαίων μέσα στη χρήση. Επίσης, περιλαμβάνει τις εξοφλήσεις δανείων, τις πληρωμές για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, την πληρωμή μερισμάτων και φόρων, μαζί με τις δαπάνες για την επίτευξη των διαφόρων εσόδων, δίνοντας έτσι πλήρη εικόνα των εκροών κεφαλαίων, κατά

την ίδια περίοδο.

4) Καθιστούν δυνατή την εκτίμηση της ποιότητας του αποτελέσματος το οποίο επιτεύχθηκε από την επιχείρηση. Πιστεύεται ότι, οι πληροφορίες που παρέχονται από την κατάσταση Ταμειακής Ροής είναι πιο αξιόπιστες από εκείνες που δίδονται από την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως. Αυτό συμβαίνει γιατί, οι πληροφορίες της τελευταίας βασίζονται σε έναν αριθμό υποθέσεων, εκτιμήσεων και αξιολογήσεων, προκειμένου να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα, ενώ οι πληροφορίες της καταστάσεως Ταμειακής Ροής βασίζονται σε περισσότερο συγκεκριμένα στοιχεία εισροής και εκροής ρευστών.

5) Καθιστούν δυνατή την εκτίμηση της λειτουργικής ικανότητας μιας επιχειρήσεως, δηλαδή την ικανότητα αυτής να πραγματοποιεί ορισμένο όγκο εργασιών μέσα σε συγκεκριμένο χρόνο. Η διατήρηση της λειτουργικής ικανότητας, ή η αύξησή της στο μέλλον καθώς και το πόσο μπορεί να διανείμει μεγαλύτερα μερίσματα στους μετόχους της εξαρτάται από το εάν έχει επαρκή κεφάλαια, ή μπορεί να τα αποκτήσει από τις δραστηριότητές της.

6) Παρέχουν τη δυνατότητα εκτίμησης του βαθμού ευελιξίας και ρευστότητας μιας επιχειρήσεως, δηλαδή της ικανότητας αυτής να μπορεί να αλλάζει τόσο το ύψος όσο και το χρόνο των Ταμειακών Ροών. Επομένως με αυτόν τον τρόπο μπορεί να εκμεταλλεύεται τυχόν παρουσιαζόμενες ευκαιρίες ή μπορεί να ανταποκρίνεται σε έκτακτες ανάγκες. Ο όρος ρευστότητα χρησιμοποιείται εδώ για να παρουσιάσει τη χρονική διάρκεια, που θα μεσολαβήσει, για να μετατραπεί ένα στοιχείο της επιχειρήσεως σε μετρητά, ή μέχρι να εξοφληθεί μια υποχρέωσή της. Η γνώση της ικανότητας δημιουργίας Ταμειακών Ροών από τις εργασίες της επιχειρήσεως είναι σημαντική διότι δείχνει αν η επιχείρηση μπορεί ν' αντεπεξέρχεται στις δαπάνες και στις υποχρεώσεις της.

7) Παρέχουν πληροφορίες ως προς τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες και βοηθούν στο να απαντηθούν ερωτήματα όπως:

- Πώς είναι δυνατόν μια επιχείρηση να προχωρήσει στη χρηματοδότηση ενός προγράμματος επενδύσεων τη στιγμή που πραγματοποιεί ζημιές.
- Πώς χρησιμοποιήθηκαν τα κέρδη της επιχειρήσεως.
- Πώς χρηματοδοτήθηκαν τυχόν νέες επενδύσεις της.
- Γιατί δεν καταβλήθηκαν μεγαλύτερα μερίσματα εν αναμονή αυξημένων μελλοντικών κερδών.
- Πώς είναι δυνατόν να διανέμονται μερίσματα μεγαλύτερα των πραγματοποιηθέντων κερδών της χρήσεως.
- Γιατί τα ρευστά μειώθηκαν όταν τα κέρδη της επιχειρήσεως είναι θετικά, έχοντας μάλιστα σημειώσει αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση.
- Γιατί η επιχείρηση δανείστηκε κεφάλαια κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

- Πώς οι υποχρεώσεις από ομολογιακά δάνεια εξυπηρετούνται παρά το γεγονός ότι η επιχείρηση πραγματοποιεί ζημιές.
- Πώς χρηματοδοτήθηκε μια αύξηση των κεφαλαίων κινήσεως της επιχειρήσεως.
- Πώς τα ρευστά παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο αν και σημειώθηκαν ζημιές.
- Γιατί πρέπει να συναφθούν δάνεια για τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων σε πάγια, όταν το απαιτούμενο ύψος κεφαλαίων για τη χρηματοδότησή τους είναι μεγαλύτερο του ύψους των Ταμειακών Ροών που προήλθε από τις εργασίες της επιχειρήσεως.
- Πώς εξυπηρετούνται οι υποχρεώσεις της επιχειρήσεως.
- Πώς χρηματοδοτήθηκε τυχόν αύξηση των ρευστών της επιχειρήσεως.
- Είναι οι μέλλουσες εισροές κεφαλαίων επαρκείς για την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων της επιχειρήσεως.

Επί πλέον, από την Κατάσταση Ταμειακής Ροής μπορεί να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τις σχέσεις του ύψους των κεφαλαίων που προέρχονται από τις εργασίες της επιχειρήσεως προς τις υποχρεώσεις της ή τις κεφαλαιουχικές της δαπάνες ή τα μερίσματα

5.2 Αδυναμίες των καταστάσεων Ταμειακής Ροής

Οι Καταστάσεις Ταμειακής Ροής εμφανίζουν τις πηγές και τις χρήσεις κεφαλαίων βασιζόμενες σε ιστορικά γεγονότα. Η Κατάσταση Ταμειακής Ροής μπορεί να εμφανίσει Π.χ. μια αύξηση των ακινήτων, ή των μηχανημάτων μιας επιχειρήσεως, χωρίς όμως να μπορεί να δείξει αν η δαπάνη που απαιτήθηκε για την αύξηση των παραπάνω στοιχείων ήταν αναγκαία, ή επωφελής για την επιχείρηση.

Επίσης, μπορεί να δείξει μια αύξηση της αξίας των αποθεμάτων, ή των απαιτήσεων της επιχειρήσεως, αλλά δεν μπορεί να εμφανίσει εάν αυτή ήταν αποτέλεσμα:

- α) Ανεπάρκειας της διοικήσεως της επιχειρήσεως στην προώθηση των πωλήσεων ή
- β) Σκοπιμότητας αυτής στην πολιτική των πωλήσεων. Στην περίπτωση της αυξήσεως των αποθεμάτων αυτό μπορεί να γίνεται, είτε ενόψει αυξήσεων των τιμών πωλήσεως των προϊόντων αυτής, είτε λόγω παραγωγής ενός νέου προϊόντος που πρόκειται να εισαχθεί στην αγορά, οπότε απαιτείται να σχηματιστεί κάποιο ύψος αποθέματος προηγουμένως.

Στην περίπτωση αυξήσεως των απαιτήσεων, η Κατάσταση Ταμειακής Ροής δεν δείχνει εάν αυτή οφείλεται σε αλλαγή της πιστωτικής πολιτικής της επιχειρήσεως για να επιτευχθούν υψηλότερες πωλήσεις με την παροχή περισσότερων διευκολύνσεων στους πελάτες της, ή εάν οφείλεται σε υπαιτιότητα των πελατών της να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους ή εάν, τέλος, είναι αποτέλεσμα αυξημένων πωλήσεων της επιχειρήσεως.

Η κατάσταση Ταμειακής Ροής δείχνει, στην περίπτωση εισροής νέων κεφαλαίων, ότι μπήκαν νέα κεφάλαια στην επιχείρηση, αλλά δεν δείχνει εάν αυτά ήταν αναγκαία ή εάν η άντλησή τους έγινε με τον πιο συμφέροντα τρόπο ή εάν, τελικά, θα έπρεπε να είχε αποφευχθεί η άντλησή τους με παράλληλο έλεγχο των στοιχείων του ενεργητικού ώστε να γίνει αποτελεσματικότερη η χρησιμοποίησή τους. .

Η κατάσταση Ταμειακής Ροής συνήθως δεν μας λέει πού είναι τα κεφάλαια στην περίπτωση μιας πολυεθνικής επιχείρησης, η οποία έχει κι άλλες θυγατρικές επιχειρήσεις σε διάφορες χώρες. Αυτό διότι, λόγω των διαφορετικών συναλλαγματικών περιορισμών σε διάφορες χώρες, ή της διαφορετικής φορολογίας, μπορεί να μην είναι σκόπιμη η μεταφορά κεφαλαίων από τη μια χώρα στην άλλη όπου είναι εγκατεστημένη μια θυγατρική εταιρία της μητρικής επιχείρησης. Επίσης δεν μας λέει πόσα κεφάλαια μια επιχείρηση μπορεί να δανειστεί από τις τράπεζες με τις οποίες συνεργάζεται. Μια Π.χ. μείωση της ρευστότητας της επιχείρησης μπορεί να μην είναι ανησυχητική αν οι τράπεζες με τις οποίες αυτή συνεργάζεται είναι σύμφωνες να καλύψουν μια τέτοια μείωση. Αντίθετα, μια αύξηση του βαθμού ρευστότητας της επιχείρησης μπορεί να οφείλεται στο ότι αυτή υποχρεώθηκε από τις τράπεζες να περιορίσει τις εργασίες της, με τελικό αποτέλεσμα τη βελτίωση της ρευστότητάς της, ενώ στην πραγματικότητα βρίσκεται σε αδυναμία όχι μόνο να επεκταθεί αλλά και να διατηρήσει το υπάρχον δυναμικό της.

Από τα παραπάνω προκύπτει το συμπέρασμα ότι, αν και η κατάσταση Ταμειακής Ροής δίνει ορισμένες γρήγορες απαντήσεις σε ερωτήματα όπως, ποια είναι η προέλευση τυχόν κεφαλαίων που μπήκαν στην επιχείρηση και του πώς χρησιμοποιήθηκαν, είναι περισσότερο χρήσιμη όταν εξετάζεται σε συνδυασμό με τη μελέτη του ισολογισμού, της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως, του προσαρτήματος, τη χρήση αριθμοδεικτών, καθώς και με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Παράδειγμα

καταστάσεις Ταμειακών Ροών της εταιρίας "Χ"

"Χ"

1η Οκτωβρίου 2005 Ισολογισμός (σε euro.)

ΠΕΡΓΗΤΙΚΟ

Κυκλοφορούν ενεργητικό:

Μετρητά	537
Εισπρακτέοι λογαριασμοί	425
Αποθέματα εμπορεύματος	975
Προμήθειες	112
Προεξοφλημένα έξοδα	80
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	<u>2.129</u>
Πάγιο ενεργητικό:	
Προσθήκες και βελτιώσεις	
Επί εκμισθωμένων ακινήτων	3.316
Κτήρια	1.125
Βεξοπλισμός	778
Φορτηγά	1.625
Σύνολο παγίου ενεργητικού	<u>6.844</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>8.937</u>

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις:

Πληρωτέοι λογαριασμοί	2.019
Τρέχουσα δόση	
μακροπρόθεσμου δανείου	360
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>2379</u>
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις:	
Πληρωτέο γραμμάτιο	133
Πληρωτέο τραπεζικό δάνειο	340
Πληρωτέο δάνειο ιδίου κεφαλαίου	2312
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	<u>2785</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>5164</u>
Καθαρή περιουσία:	
Ίδια κεφάλαια	<u>3809</u>
Σύνολο υποχρεώσεων και καθαρής περιουσίας	<u>8937</u>

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΠΡΟΪΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

Προϋοδηματική πρόβλεψη ανά μήνα, έτος πρώτο (σε ευρο)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ
		ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	ΙΑΝ	ΦΕΒ
						2005
3	Πωλήσεις					
4	Χονδρική	1.000	1.000	1.300	1.400	1.500
5	Λιανική	2.432	2.375	2.375	2.250	2.100
6	Σύνολο πωλήσεων:	3.432	3.375	3.675	3.650	3.600
7						
8	Κόστος υλικών	2.471	2.430	2.646	2.628	2.592
9	Μερική απασχόληση	-	-	-	-	-
10	Κόστος πωλούμενων αγαθών	2.471	2.430	2.646	2.628	2.592
11						
12	Ακαθάριστο περιθώριο	961	945	1.029	1.022	1.008
13						
14	Λειτουργικά έξοδα					
15	ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ	40	41	45	50	50
16	Μισθοί	475	475	475	475	475
17	Φόρος μισθωτών υπηρεσιών & επιδόματα	59	59	59	59	59
18	Διαφήμιση	112	112	112	112	112
19	Προμήθειες γραφείου	6	6	6	6	6
20	Ασφάλιση	17	17	17	27	27
21	Συντήρηση & καθαρισμός	6	6	6	6	6
22	Νομικά & λογιστικά	31	31	31	31	31
23	Διανομές	37	37	37	37	37
24	Άδειες	2	2	2	2	2
25	Έξοδα συσκευασίας	3	3	3	3	5
26	ΟΤΕ	21	21	21	21	21
27	Αποσβέσεις	0	0	0	113	115
28	Διάφορα					
29	Ενοίκιο	137	137	137	0	0
30	Σύνολο λειτουργικών εξόδων:	946	947	951	942	946
31						
32	Λοιπά έξοδα					
33	Τόκος (Στεγαστικού δανείου)	0	0	0	173	173
34	Τόκος (Προθεσμιακό δάνειο)	0	0	0	0	0
35	Τόκος (προθεσμιακού ορίου)	0	21	21	0	0
36	Σύνολο λοιπών εξόδων:	0	21	21	173	173
37	Σύνολο εξόδων:	946	968	972	1.115	1.119
38						
39	Καθαρό κέρδος (Απώλεια) προ φόρων:	15	(23)	57	(91)	(111)
40						
41						
42						
43						

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Z	H	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν
ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠΤ	ΣΥΝΟΛΟ
1.750	1.750	2.100	2.650	2.825	2.825	2.400	22.500
2.187	2.575	2.885	3.041	3.041	3.118	3.118	31.497
3.937	4.325	4.985	5.691	5.866	5.943	5.518	53.997
2.835	3.114	3.589	4.097	4.223	4.279	3.973	38.877
			151	199	199	151	700
2.835	3.114	3.589	4.248	4.422	4.478	4.124	39.577
1.102	1.211	1.396	1.443	1.444	1.465	1.394	14.420
45	42	41	46	46	46	46	538
475	475	475	475	475	475	475	5.700
59	59	59	59	59	59	59	708
112	1.151	112	112	112	112	112	2.383
6	6	6	6	6	6	6	72
27	27	27	27	27	27	27	294
6	6	6	6	6	6	6	72
31	31	31	31	31	31	31	372
37	37	37	37	37	37	37	444
2	2	2	2	2	2	2	24
8	10	10	12	12	12	12	81
21	21	21	21	21	21	21	252
115	262	262	262	262	262	262	1.915
							0
0	0	0	0	0	0	412	823
944	2.129	1.089	1.096	1.096	1.096	1.508	13.690
							0
							0
173	173	173	173	173	173	173	1.557
0	68	68	68	68	68	68	408
0	0	0	41	41	0	0	124
173	241	241	282	282	241	241	2.089
1.117	2.370	1.330	1.378	1.378	1.337	1.749	15.779
38							
(15)	(1.159)	66	65	66	128	(355)	(1.359)
	Άθροισμα						
	Απόλειμα						
	1.361						
	Χαμηλό σημείο						

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Πρόβλεψη εσόδων ανά τρίμηνο, δεύτερο έτος (σε ευρο)

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ
1		Α' ΤΡΙΜ	Β' ΤΡΙΜ	Γ' ΤΡΙΜ	Δ' ΤΡΙΜ	ΣΥΝΟΛΟ
2						
3	Πωλήσεις					
4	Χονδρική	9.725	13.700	19.125	23.700	66.250
5	Λιανική	10.250	9.350	12.150	13.250	45.000
6	Σύνολο πωλήσεων:	19.975	23.050	31.275	36.950	111.250
7						
8	Κόστος υλικών	14.382	16.596	22.518	26.604	76.100
9	Μερική απασχόληση	0	0	151	549	700
0	Κόστος πουλούμενων αγαθών	14.382	16.596	22.669	27.153	80.800
1						
2	Ακαθάριστο περιθώριο	5.593	6.454	8.606	9.797	30.450
3						
4	Λειτουργικά έξοδα					
5	ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ	165	165	165	165	660
6	Μισθοί	2.437	2.437	2.437	2.437	9.748
7	Φόρ. μισθ. υπηρ. & επιδόματα	304	304	304	305	1.217
8	Διαφήμιση	500	576	781	923	2.780
9	Προμήθειες γραφείου	22	22	22	22	88
0	Ασφάλιση	237	237	237	237	948
1	Συντήρηση & καθαρισμός	22	22	22	22	88
2	Νομικά & λογιστικά	125	125	125	125	500
3	Διανομές	399	461	625	739	2.224
4	Άδειες	6	7	7	7	27
5	Έξοδα συσκευασίας	37	43	56	62	198
6	ΟΤΕ	112	112	112	112	448
7	Αποσβέσεις	781	781	781	781	3.124
8	Διάφορα	37	31	31	31	124
9	Ενοίκιο					
0	Σύνολο λειτουργικών εξόδων:	5.184	5.323	5.705	5.968	22.180
1						
2	Λοιπά έξοδα					
3	Τόκος (Στεγαστικού δανείου)	517	517	517	517	2.068
4	Τόκος (Προθεσμιακό δάνειο)	199	199	199	199	796
5	Τόκος (Πιστωτικού ορίου)	0	0	35	90	125
6	Σύνολο λοιπών εξόδων:	716	716	751	806	2.989
7	Σύνολο εξόδων:	5.900	6.039	6.456	6.774	25.169
8						
9	Καθαρό κέρδος (Απώλεια)					
	Προ φόρων:	(307)	415	2.150	3.023	5.281

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Πρόβλεψη εσόδων ανά τρίμηνο, τρίτο έτος (σε euro)

	A	B	r	Δ	E	ΣΤ
		ΑΙ ΤΡΙΜ	Β' ΤΡΙΜ	Γ' ΤΡΙΜ	ΔΙ ΤΡΙΜ	ΣΥΝΟΛΟ
1						
2						
3	Πωλήσεις					
4	Χονδρική	14.687	13.750	24.375	28.437	81.249
5	Λιανική	11.850	10.900	14.000	15.750	52.500
6	Σύνολο πωλήσεων:	26.537	24.650	38.375	44.187	133.749
7						
8	Κόστος υλικών	19.107	17.748	27.630	31.815	96.300
9	Μερική απασχόληση	0	0	4.5	1.474	1.879
10	Κόστος πουλούμενων αγαθών	19.107	17.748	28.035	33.289	98.179
11						
12	Ακαθάριστο περιθώριο	7.430	6.902	10.340	10.898	35.570
13						
14	Λειτουργικά έξοδα					
15	ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ	180	180	180	180	720
16	Μισθοί	2.925	2.925	2.935	2.925	11.700
17	Φόρ. μισθ. υπηρ. & επιδόματα	365	365	365	365	1.456
18	Διαφήμιση	663	616	958	1.105	3.342
19	Προμήθειες γραφείου	30	30	30	30	120
20	Ασφάλιση	256	256	256	256	1.024
21	Συντήρηση & καθαρισμός	26	26	26	26	104
22	Νομικά & λογιστικά	156	156	156	156	624
23	Διανομές	451	418	652	752	2.273
24	Άδειες	6	7	7	7	27
25	Έξοδα συσκευασίας	50	50	87	112	299
26	ΟΤΕ	150	150	150	150	600
27	Αποσβέσεις	781	781	781	781	3.124
28	Διάφορα	45	45	45	45	180
29	Ενοίκιο					
30	Σύνολο λειτουργικών εξόδων:	6.084	6.005	6.618	6.890	25.597
31						
32	Λοιπά έξοδα					
33	Τόκος (Στεγαστικού δανείου)	503	503	503	503	2.012
34	Τόκος (Προθεσμιακό δάνειο)	181	181	181	181	724
35	Τόκος (Πιστωτικού ορίου)	0	0	35	90	125
36	Σύνολο λοιπών εξόδων:	684	684	719	774	2.861
37	Σύνολο εξόδων:	6.768	6.689	7.337	7.664	28.458
38						
39	Καθαρό κέρδος (Απώλεια)					
	Προ φόρων:	332	213	3.003	3.234	7.112

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Πρόβλεψη εσόδων: τριετής περιληπτική κατάσταση (σε euro)

1	A	B	Γ	Δ
		Α' ΕΤΟΣ	Β' ΕΤΟΣ	Γ' ΕΤΟΣ
2				
3	Πωλήσεις			
4	Χονδρική	22.500	66.250	81.249
5	Λιανική	31.497	45.000	52.500
6	Σύνολο πωλήσεων:	53.997	111.250	133.749
7				
8	M* Κόστος υλικών	39.877	76.100	96.300
9	M Μερική απασχόληση	700	700	1.879
0	Κόστος πουλούμενων αγαθών	39.577	80.800	98.179
1				
2	Ακαθάριστο περιθώριο	14.422	30.450	35.570
3				
4	Λειτουργικά έξοδα			
5	Π ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ	538	660	720
6	Π Μισθοί	5.700	9.748	11.700
7	M/Π Φόρ. μισθ. υπηρ. & επιδόματα	708	1.217	1.456
8	Π Διαφήμιση	2.383	2.780	3.342
9	Π Προμήθειες γραφείου	72	88	120
0	Π Ασφάλιση	294	948	1.024
1	Π Συντήρηση & καθαρισμός	72	88	104
2	Π Νομικά & λογιστικά	372	500	624
3	M/Π Διαφορές	444	2.224	2.273
4	Π Άδειες	24	27	27
5	M/Π Έξοδα συσκευασίας	81	198	299
6	ΠΟΤΕ	252	448	600
7	Π Αποσβέσεις	1.915	3.124	3.124
8	Π Διάφορα	0	124	180
9	Π Ενοίκιο	823	0	0
0	Σύνολο λειτουργικών εξόδων:	13.690	22.180	25.597
1				
2	Λοιπά έξοδα			
3	Τόκος (Στεγαστικού δανείου)	1.557	2.086	2.012
4	Τόκος (Προθεσμιακό δάνειο)	408	796	724
5	Τόκος (Πιστωτικού ορίου)	124	125	125
6	Σύνολο λοιπών εξόδων:	2.089	2.989	2.861
7	Σύνολο εξόδων:	15.779	25.169	28.458
8				
9	Καθαρό κέρδος (Απώλεια) Προ φόρων:	(1.357)	5.281	7.112
0				
41	M= Μεταβλητό κόστος, Π= Πάγιο κόστος			

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗΣ ΡΟΗΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ

Πρόβλεψη ταμειακής ροής ανά μήνα, πρώτο έτος (σε euro)

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ
1		ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	ΙΑΝ	ΦΕΒ
2	Εισπράξεις μετρητών					
3	Εισπρακτέες πωλήσεις	500	337	337	437	462
4	Χονδρική	662	662	862	937	1.000
5	Λιανική	2.432	2.375	2.375	2.250	2.100
6	Λοιπές πηγές	1.875	1.875		26.250	
7	Σύνολο εισπράξεων μετρητών:	5.469	5.249	3.574	29.874	3.562
8	Πληρωμές μετρητών					
9	Κόστος αγαθών	2.471	2.430	- 2.646	2.628	2.592
10	Μερική απασχόληση					
11	Διαφήμιση	250	100	100	100	100
12	Ασφάλιση		75			75
13	Νομικά & λογιστικά			93		
14	Διανομές	18	18	18	25	18
15	Πάγες πληρωμές μετρητών	633	633	633	633	633
16	Στεγαστικό δάνειο (ενοίκιο)	137	137	137	219	219
17	Προθεσμιακό δάνειο					
18	Πιστωτικό όριο		21	3.771		
19	Λοιπά				26.250	
20	Σύνολο πληρωμών μετρητών	3.509	3.414	7.398	29.855	3.637
21						
22	Καθαρή Ταμειακή Ροή	1.960	1.835	(3.824)	19	(75)
23						
24	σωρευτική Ταμειακή Ροή	1.960	3.795	(29)	(10)	(85)
25						
26	Πάγες πληρωμές μετρητών	(ΠΠΜ)				
27	ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ	540				
28	Μισθοί	5.700				
29	Φόρ. μισθ. υπηρ. & επιδόματα	712				
30	Προμήθειες γραφείου	75				
31	Συντήρηση & καθαρισμός	75				
32	Άδειες	28				
33	Έξοδα συσκευασίας	100				
34	ΟΤΕ	255				
35	Διάφορα	120				
36	Σύνολο: ΠΠΜ έτος	7.605				
37	ΠΠΜ μήνα	633				
38						
39	Ταμείο					
40	Αρχικό υπόλοιπο	537	2.497	4.332	508	527
41	Εισπράξεις μετρητών	5.469	5.249	3.574	29.874	3.562
42	Πληρωμές μετρητών	3.509	3.414	7.398	29.855	3.562
43	Σύνολο = Νέο υπόλοιπο	2.497	4.332	508	527	452

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Z	H	Θ	I	K	Λ	M	N
ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠΤ	ΣΥΝΟΛΟ
500	575	575	700	875	937	973	7.172
1.175	1.175	1.400	1.775	1.887	1.887	1.600	15.022
2.187	2.575	2.885	3.041	3.041	3.118	3.118	31.497
	7.500		3.750				41.250
3.862	11.825	4.860	9.266	5.803	5.942	5.655	94.941
2.835	3.114	3.589	4.097	4.223	4.279	3.974	38.878
			151	199	199	151	700
100	1.138	100	100	100	100	100	2.388
		75			75		300
94			93			94	374
25	37	50	50	62	62	62	445
633	633	633	633	633	633	633	7.598
219	219	219	219	219	219	219	2.382
	133	133	133	133	133	133	798
			41	41	3.750		7.624
7.500							33.750
11.406	5.274	4.799	5.517	5.610	9.450	5.368	95.237
(7.628)	6.551	61	3.749	193	(3.508)	288	(294)
(7.628)	(1.077)	(1.016)	2.733	2.926	(582)	(294)	
452	(7.091)	(540)	(479)	3.370	3.463	(45)	
3.862	11.825	4.860	9.266	5.803	5.942	5.655	94.941
11.405	5.271	4.799	5.517	5.610	9.450	5.368	95.217
(7.091)	(540)	(479)	3.270	3.463	(45)	243	

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Πρόβλεψη Ταμειακής Ροής ανά τρίμηνο, δεύτερο έτος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ
1		A ΤΡΙΜ.	B ΤΡΙΜ.	Γ ΤΡΙΜ.	Δ ΤΡΙΜ.	ΣΥΝΟΛΟ
2	Εισπράξεις μετρητών					
3	Εισπρακτέες οφειλές	800				800
4	Χονδρική	9,725	13.700	19.125	23.700	66.700
5	Λιανική	10,250	9.350	12.150	13,250	45,000
6	Λοιπές πηγές			3.000	3.750	6.750
7	Σύνολο εισπράξεων μετρητών:	20.775	23.050	34.275	40.700	118.800
8	Πληρωμές μετρητών					
9	Κόστος αγαθών	14.382	16.596	22.518	26.604	80.100
0	Μερική απασχόληση			151	549	700
1	Διαφήμιση	500	576	718	923	2.717
2	Ασφάλιση	237	237	237	237	948
3	Νομικά & λογιστικά	125	125	125	125	500
4	Διανομές	400	461	625	739	2.225
5	Πάγιες πληρωμές μετρητών*	3,157	3,160	3,160	3,160	12,637
6	Στεγαστικό δάνειο (Ενοίκιο)	657	657	657	657	2.628
7	Προθεσμιακό δάνειο	400	400	400	400	1.200
8	Πιστωτικό όριο			3,035	3,840	6,875
9	Λοιπά					
0	Σύνολο πληρωμών μετρητών	19.858	22.212	31.626	37.234	110.930
1						
2	Καθαρή Ταμειακή Ροή	917	838	2.649	3.466	7.870
3						
4	Σωρευτική Ταμειακή Ροή	623	1.461	4.110	7.576	15.446
5						
6	Πάγιες πληρωμές μετρητών					
7	(ΠΠΜ)	20 έτος				
8	ΔΕ Η, ΕΥΔΑΠ	660				
9	Μισθοί	9.750				
0	Φόρ, μισθ. υπηρ. & επιδόματα	1.218				
1	Προμήθειες γραφείου	90				
2	Συντήρηση & Καθαρισμός	90				
3	Άδειες	28				
4	Εξοδα συσκευασίας	200				
5	ΟΤΕ	450				
6	Διάφορα	150				
7	Σύνολο: ΠΠΜ/ έτος	12,636				
8	ΠΠΜ/ τριμ.	3.157				

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

Πρόβλεψη Ταμειακής Ροής ανά τρίμηνο, τρίτο έτος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ
1		ΑΙ ΤΡΙΜ.	Β' ΤΡΙΜ.	Γ' ΤΡΙΜ.	Δ' ΤΡΙΜ.	ΣΥΝΟΛΟ
2	Εισπράξεις μετρητών					
3	Εισπρακτέες οφειλές					
4	Χονδρική	14.687	13750	24.375	28.437	81.249
5	Λιανική	11.850	10.900	14.000	15.750	52.500
6	Λοιπές πηγές			3.000	3.750	6.750
7	Σύνολο εισπράξεων μετρητών:	26.537	24.650	41.375	47.937	140.499
8	Πληρωμές μετρητών					
9	Κόστος αγαθών	19.107	17.748	27.630	31.815	96.300
10	Μερική απασχόληση			405	1.474	1.879
11	Διαφήμιση	663	616	958	1.105	3.342
12	Ασφάλιση	256	256	256	256	1.024
13	Νομικά & λογιστικά	156	156	156	156	624
14	Διανομές	541	418	652	752	2.273
15	Πάγιες πληρωμές μετρητών*	3.803	3.803	3.803	3.805	15.214
16	Στεγαστικό δάνειο (Ενοίκιο)	653	653	653	653	2.612
17	Προθεσμιακό δάνειο	400	400	400	400	1.200
18	Πιστωτικό όριο			3.035	3.840	6.875
19	Λοιπά					
20	Σύνολο πληρωμών μετρητών	25.489	24.050	37.948	44.256	131.743
21						
22	Καθαρή Ταμειακή Ροή	1.048	600	3.427	3.681	8.756
23						
24	Σωρευτική Ταμειακή Ροή	623	1.223	4.650	8.331	17.087
25						
26	* Πάγιες πληρωμές μετρητών					
27	(ΠΗΜ)	30 έτος				
28	ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ	720				
29	Μισθοί	11.700				
30	Φόρ. μισθ. υπηρ. & επιδόματα	1.462				
31	Προμήθειες γραφείου	120				
32	Συντήρηση & καθαρισμός	105				
33	Άδειες	28				
34	Έξοδα συσκευασίας	300				
35	ΟΤΕ	600				
36	Διάφορα	180				
37	Σύνολο: ΠΗΜ/ έτος	15.215				
38	ΠΗΜ/ τρίμ.	3.803				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών

Αυτό το αναθεωρημένο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 7, "κατάσταση μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσεως", που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 1977. Το αναθεωρημένο Πρότυπο άρχισε να εφαρμόζεται για οικονομικές καταστάσεις που αφορούν λογιστικές περιόδους που άρχιζαν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 1994.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων (ΔΛΠ 7) προτίθεται στις παραγράφους 1-53 και το Προσάρτημα Α. Όλες οι παράγραφοι έχουν ίση ισχύ αλλά διατηρούν τη μορφή της Ε.Δ.Α.Π. του Προτύπου όταν υιοθετήθηκε από την Σ.Δ.Α.Π. Το ΔΛΠ 7 θα πρέπει να αναγνωστεί στο πλαίσιο του αντικειμενικού σκοπού του και της Εισαγωγής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και του Πλαισίου για την Κατάρτιση και Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων. Τα προαναφερόμενα παρέχουν μία βάση για την επιλογή και την εφαρμογή λογιστικών πολιτικών εν απουσία ρητών οδηγιών.

Η ανάγνωση των κειμένων του Προτύπου, που έχουν τυπωθεί με έντονα πλαγιαστά γράμματα, πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο του επεξηγηματικού υλικού και των οδηγιών εφαρμογής αυτού του Προτύπου, καθώς και της Εισαγωγής στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα δεν προορίζονται για εφαρμογή σε επονομασθέν θέματα (βλέπε παράγραφο 12 της Εισαγωγής).

ΣΚΟΠΟΣ

Οι πληροφορίες ως προς τις ταμιακές ροές μιας επιχείρησης είναι χρήσιμες, για την παροχή στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μιας βάσης, να εκτιμούν τη δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, αλλά και τις ανάγκες της επιχείρησης να χρησιμοποιεί αυτές τις ταμιακές ροές. Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους χρήστες απαιτούν μια εκτίμηση της δυνατότητας μιας επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, καθώς και του χρόνου και της βεβαιότητας της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών.

Σκοπός αυτού του Προτύπου είναι να απαιτεί την παροχή πληροφοριών, σχετικά με τις ιστορικές μεταβολές στα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα μιας επιχείρησης, μέσω της κατάστασης ταμιακών ροών, η οποία κατατάσσει τις ταμιακές ροές της χρήσης σε ροές από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Η επιχείρηση πρέπει να καταρτίζει μια κατάσταση ταμιακών ροών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτού του Προτύπου και να την παρουσιάζει ως ένα αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της για κάθε περίοδο, για την οποία παρουσιάζονται οικονομικές καταστάσεις.
2. Αυτό το Πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 7, "Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσεως", που είχε εγκριθεί τον Ιούλιο του 1977.
3. Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης ενδιαφέρονται για το πώς η επιχείρηση δημιουργεί και χρησιμοποιεί τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα. Αυτό είναι άσχετο από τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και ανεξάρτητο από το αν τα ταμιακά διαθέσιμα μπορεί να θεωρηθούν ως προϊόν της επιχείρησης, όπως μπορεί να συμβαίνει στην περίπτωση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται ταμιακά διαθέσιμα για τους ίδιους ουσιαστικά λόγους, παρά την οποιαδήποτε διαφορά που θα μπορούσε να υπάρχει στις κύριες δραστηριότητές τους που δημιουργούν έσοδα. Χρειάζονται ταμιακά διαθέσιμα για να διεξάγουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους, να πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και να παρέχουν οφέλη στους επενδυτές τους. Συνεπώς, αυτό το Πρότυπο επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις να παρουσιάζουν μια κατάσταση ταμιακών ροών.

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

επιχείρησης, τη χρηματοοικονομική δομή της (που συμπεριλαμβάνει τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητά της) και τις δυνατότητές της να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμιακών ροών για να τις προσαρμόζει στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών. Οι πληροφορίες για τις ταμιακές ροές είναι χρήσιμες στην εκτίμηση της δυνατότητας της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα και επιτρέπουν στους χρήστες να αναπτύξουν πρότυπα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών των διαφόρων επιχειρήσεων. Επίσης, αυξάνουν τη συγκρισιμότητα της παρουσιαζόμενης επιχειρηματικής απόδοσης για διαφορετικές μεταξύ τους επιχειρήσεις, γιατί περιορίζουν τις επιδράσεις της χρησιμοποίησης διαφορετικών λογιστικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

5. Πληροφορίες για τις προηγηθείσες ταμιακές ροές χρησιμοποιούνται συχνά ως ένδειξη του ποσού, του χρόνου και της βεβαιότητας των μελλοντικών ταμιακών ροών. Αυτές είναι επίσης χρήσιμες για τον έλεγχο της ακρίβειας προηγούμενων εκτιμήσεων, για τις μελλοντικές ταμιακές ροές και για την εξέταση της σχέσης μεταξύ της κερδοφορίας και των καθαρών ταμιακών ροών και της επίδρασης των μεταβολών των τιμών.

ΟΡΙΣΜΟΙ

6. Οι ακόλουθοι όροι χρησιμοποιούνται σε αυτό το Πρότυπο με τις έννοιες που καθορίζονται:

Ταμιακά διαθέσιμα είναι αυτά που αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο της επιχείρησης και από καταθέσεις, που μπορεί να αναληφθούν άμεσα.

Ταμιακά ισοδύναμα είναι οι βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμιακών διαθεσίμων και οι οποίες υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Ταμιακές ροές νοούνται τόσο οι εισροές όσο και οι εκροές ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων. Επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι οι κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης και άλλες δραστηριότητες που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές.

Επενδυτικές δραστηριότητες είναι η απόκτηση και η διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και άλλων επενδύσεων, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμιακά ισοδύναμα.

Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου και του δανεισμού της επιχείρησης.

Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα

7. Τα ταμιακά ισοδύναμα κατέχονται για το σκοπό της αντιμετώπισης βραχυπρόθεσμων ταμιακών αναγκών μάλλον παρά για επένδυση ή για άλλους σκοπούς. Μια επένδυση, για να χαρακτηριστεί ως ταμιακό ισοδύναμο, πρέπει να είναι άμεσα μετατρέψιμη σε συγκεκριμένο ποσό ταμιακών διαθεσίμων και να υπόκειται σε ένα ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας της. Συνεπώς, μια επένδυση κανονικά χαρακτηρίζεται ως ταμιακό ισοδύναμο μόνον όταν έχει σύντομη λήξη, π.χ. τριών μηνών ή λιγότερο από την ημερομηνία της απόκτησής της. Συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων αποκλείονται από τα ταμιακά ισοδύναμα, εκτός αν αποτελούν στην ουσία ταμιακά ισοδύναμα, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση των προνομιούχων μετοχών που αγοράστηκαν σε σύντομο χρόνο από τη λήξη τους και με συγκεκριμένη ημερομηνία εξαγοράς τους από τον εκδότη.

8. Ο τραπεζικός δανεισμός γενικά θεωρείται ότι αποτελεί μία χρηματοοικονομική δραστηριότητα. Όμως, σε μερικές χώρες, οι υπεραναλήψεις που είναι εξοφλητέες όταν ζητηθούν, συνιστούν ένα αναπόσπαστο τμήμα της ταμιακής διαχείρισης μιας επιχείρησης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι τραπεζικές υπεραναλήψεις συμπεριλαμβάνονται στα στοιχεία των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ισοδυνάμων. Ένα χαρακτηριστικό αυτών των τραπεζικών διακανονισμών είναι ότι το υπόλοιπο στην Τράπεζα συχνά μεταβάλλεται από θετικό σε αρνητικό (υπερανάληψη).

9. Οι ταμιακές ροές δεν περιλαμβάνουν κινήσεις μεταξύ στοιχείων που συνιστούν ταμιακά διαθέσιμα ή ταμιακά ισοδύναμα, γιατί αυτά τα στοιχεία αποτελούν μέρος της ταμιακής διαχείρισης μιας επιχείρησης μάλλον παρά μέρος των επιχειρηματικών, επενδυτικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων της. Η ταμιακή διαχείριση περιλαμβάνει την επένδυση του ταμιακού πλεονάσματος σε ταμιακά ισοδύναμα.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

10. Η κατάσταση ταμιακών ροών πρέπει να απεικονίζει τις ταμιακές ροές στη διάρκεια της περιόδου, ταξινομημένες κατά επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

11. Μια επιχείρηση παρουσιάζει τις ταμιακές ροές της από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, κατά τρόπο ο οποίος αρμόζει περισσότερο προς την επιχειρηματική μορφή της. Η κατάσταση κατά δραστηριότητα παρέχει πληροφορίες, που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν την επίδραση αυτών των δραστηριοτήτων στην οικονομική θέση της επιχείρησης και το ποσό των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ροών ισοδυνάμων. Αυτές οι πληροφορίες μπορεί επίσης να χρησιμοποιούνται για να εκτιμώνται οι σχέσεις μεταξύ αυτών των δραστηριοτήτων.

12. Μια απλή συναλλαγή μπορεί να περιλαμβάνει ταμιακές ροές που διαφέρουν στο τρόπο κατάταξης. Για παράδειγμα, όταν η ταμιακή εξόφληση ενός δανείου περιλαμβάνει τόκο και κεφάλαιο, το στοιχείο του τόκου μπορεί να καταταγεί ως επιχειρηματική δραστηριότητα και το στοιχείο του κεφαλαίου ως χρηματοοικονομική δραστηριότητα.

Επιχειρηματικές δραστηριότητες

13. Το ποσό των ταμιακών ροών που προέρχεται από επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι ένας δείκτης - κλειδί της έκτασης στην οποία οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης έχουν δημιουργήσει επαρκείς ταμιακές ροές για να εξοφλούν δάνεια, να διατηρούν την επιχειρηματική ικανότητα της επιχείρησης, να πληρώνουν μερίσματα και να γίνουν νέες επενδύσεις, χωρίς προσφυγή σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης. Πληροφορίες σχετικά με τα ειδικά συστατικά στοιχεία των προηγούμενων επιχειρηματικών ταμιακών ροών είναι χρήσιμες, σε συνδυασμό με άλλες πληροφορίες, για την πρόβλεψη μελλοντικών επιχειρηματικών ταμιακών ροών.

14. Οι ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες προέρχονται βασικά από τις κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης. Συνεπώς, προέρχονται γενικά από συναλλαγές και άλλα γεγονότα που υφίστανται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή της ζημίας. Παραδείγματα ταμιακών ροών από επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι:

- (α) Εισπράξεις από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.
- (β) Εισπράξεις από δικαιώματα εκμετάλλευσης, αμοιβές, προμήθειες και άλλα έσοδα.
- (γ) Πληρωμές τοις μετρητοίς προς προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών.
- (δ) Πληρωμές τοις μετρητοίς προς εργαζομένους και για λογαριασμό τους.
- (ε) Εισπράξεις και πληρωμές τοις μετρητοίς μιας ασφαλιστικής επιχείρησης για ασφάλιστρα και αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές.
- (στ) Πληρωμές τοις μετρητοίς ή επιστροφές φόρων εισοδήματος, εκτός αν μπορεί ειδικά να εξατομικευτούν ως χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες.

(ζ) Εισπράξεις και πληρωμές από συμβάσεις που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς. Μερικές συναλλαγές, όπως η πώληση ενός ενσώματου πάγιου, μπορεί να δημιουργήσουν ένα κέρδος ή μία ζημία, που συμπεριλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή ζημίας. Ωστόσο, οι ταμιακές ροές που σχετίζονται με τέτοιες συναλλαγές συνιστούν ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες.

15. Μία επιχείρηση μπορεί να κατέχει αξιόγραφα και δάνεια για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς, οπότε αυτά είναι όμοια με απόθεμα που αγοράστηκε ειδικώς για μεταπώληση. Συνεπώς, ταμιακές ροές προερχόμενες από την αγορά και πώληση τέτοιων αξιόγραφων κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ομοίως, ταμιακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συνήθως κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα δημιουργίας εσόδων αυτής της επιχείρησης.

Επενδυτικές δραστηριότητες

16. Η ιδιαίτερη γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που προέρχονται από επενδυτικές δραστηριότητες είναι σημαντική, γιατί οι ταμιακές ροές αντιπροσωπεύουν την έκταση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για πηγές που προορίζονται να δημιουργήσουν μελλοντικά έσοδα και ταμιακές ροές. Παραδείγματα ταμιακών ροών που προέρχονται από επενδυτικές δραστηριότητες είναι:

(α) Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων. Αυτές οι πληρωμές συμπεριλαμβάνουν και εκείνες που σχετίζονται με κεφαλαιοποίηση κόστους ανάπτυξης και ιδιοκατασκευαζόμενα ενσώματα πάγια.

(β) Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.

(γ) Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από πληρωμές τοις μετρητοίς για μέσα που θεωρούνται ως ταμιακά ισοδύναμα ή για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).

(δ) Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων ή χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από τις εισπράξεις για μέσα που θεωρούνται ως ταμιακά ισοδύναμα και για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).

(ε) Ταμιακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται σε τρίτους (άλλα εκτός από προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).

(στ) Εισπράξεις από την εξόφληση προκαταβολών και δανείων, που είχαν δοθεί σε τρίτους (άλλες εκτός από προκαταβολές και δάνεια ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος).

(ζ) Πληρωμές τοις μετρητοίς για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι πληρωμές τοις μετρητοίς κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

(η) Εισπράξεις από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

εμπορικούς σκοπούς ή οι εισπράξεις κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Όταν μία σύμβαση λογιστικοποιείται για αντιστάθμιση μιας συγκεκριμένης θέσεως, τότε οι ταμιακές ροές της σύμβασης κατατάσσονται κατά τον ίδιο τρόπο, όπως οι ταμιακές ροές της αντισταθμιζόμενης θέσης.

Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

17. Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που προέρχονται από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι σημαντική, γιατί είναι χρήσιμη στην προεκτίμηση διεκδικήσεων πάνω στις μελλοντικές ταμιακές ροές από τους χρηματοδότες της επιχείρησης. Παραδείγματα ταμιακών ροών, που προέρχονται από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι:

(α) Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων.

(β) Πληρωμές τοις μετρητοίς στους μετόχους ή εταιρείους για να εξαγοραστούν ή να επιστραφούν οι μετοχές της επιχείρησης.

(γ) Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων, δανείων, γραμματίων, ομολογιών, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.

(δ) Εκταμιεύσεις για αποπληρωμή δανείων.

(ε) Πληρωμές τοις μετρητοίς του μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοδοτικής μίσθωσης.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

18. Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει τις ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας:

(α) είτε την άμεση μέθοδο, κατά την οποία γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς,

(β) είτε την έμμεση μέθοδο, κατά την οποία το καθαρό κέρδος ή ζημία αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμιακής φύσης, των αναβαλλόμενων ή των δουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές.

19. Οι επιχειρήσεις προτρέπονται να εμφανίζουν τις ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας την άμεση μέθοδο. Η άμεση μέθοδος παρέχει πληροφορίες, που μπορεί να είναι χρήσιμες στην εκτίμηση μελλοντικών ταμιακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο. Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο, πληροφορίες για τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς μπορεί να αντλούνται:

(α) είτε από τα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης,

(β) είτε με την αναμόρφωση των πωλήσεων, του κόστους πωλήσεων (ή των τόκων και συναφών εσόδων και εξόδων και παρόμοιων επιβαρύνσεων, προκειμένου για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) και άλλων στοιχείων της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση:

(i) τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους,

(ii) άλλα μη ταμιακά στοιχεία και

(iii) άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμιακές συνέπειες συνίστανται σε ταμιακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

20. Σύμφωνα με την έμμεση μέθοδο, οι καθαρές ταμιακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προσδιορίζονται με την αναμόρφωση του καθαρού κέρδους ή ζημίας με βάση τις επιδράσεις από:

(α) τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους,

(β) τα μη ταμιακά στοιχεία, όπως οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι, τα μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημίες από ξένα νομίσματα, τα αδιανέμητα κέρδη συγγενών επιχειρήσεων και τα δικαιώματα της μειοψηφίας και

(γ) όλα τα άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμιακές συνέπειες συνίστανται σε ταμιακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Εναλλακτικά, με την έμμεση μέθοδο μπορεί να παρουσιάζονται οι καθαρές ταμιακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, εμφανίζοντας τα έσοδα και τα έξοδα, που απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου, στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

21. Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς, που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, εκτός αν

Ανάλυση Καταστάσεων Ταμειακών Ροών

και σε όση έκταση οι ταμιακές ροές που περιγράφονται στις παραγράφους 22 και 24 εμφανίζονται σε καθαρή βάση.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

22. Οι ταμιακές ροές που προκύπτουν από τις ακόλουθες επιχειρηματικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες μπορεί να εμφανίζονται σε καθαρή βάση:

- (α) Εισπράξεις και πληρωμές για λογαριασμό πελατών, όταν οι ταμιακές ροές αντικατοπτρίζουν τις δραστηριότητες του πελάτη μάλλον παρά εκείνες της επιχείρησης.
- (β) Εισπράξεις και πληρωμές για στοιχεία, των οποίων η ταχύτητα κυκλοφορίας είναι υψηλή, τα ποσά είναι μεγάλα και οι λήξεις τους είναι σύντομες.

23. Παραδείγματα εισπράξεων και πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 22(α) είναι:

- (α) η αποδοχή και η αποπληρωμή καταθέσεων όψεως μιας τράπεζας,
 - (β) κεφάλαια που κατέχονται για λογαριασμό πελατών από μια επιχείρηση επενδύσεων και
 - (γ) μισθώματα που εισπράχθηκαν για λογαριασμό των ιδιοκτητών και αποδόθηκαν σε αυτούς.
- Παραδείγματα εισπράξεων και πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 22(β) είναι οι προκαταβολές που δίδονται στις παρακάτω περιπτώσεις και η αποπληρωμή τους:

- (α) Ποσά κεφαλαίου, που αφορούν πιστωτικές κάρτες πελατών.
 - (β) Αγορά και πώληση επενδύσεων.
 - (γ) Λοιπός βραχυπρόθεσμος δανεισμός, για παράδειγμα, αυτός που έχει μία περίοδο τρίμηνης λήξης ή μικρότερη.
24. Ταμιακές ροές που προκύπτουν από κάθε μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος μπορεί να εμφανίζονται σε καθαρή βάση:
- (α) Εισπράξεις και πληρωμές για την αποδοχή και αποπληρωμή καταθέσεων με ορισμένη ημερομηνία λήξης.
 - (β) Οι ανακαταθέσεις σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα και η απόσυρση ανακαταθέσεων από άλλα πιστωτικά ιδρύματα.
 - (γ) Ταμιακές προκαταβολές και δάνεια προς πελάτες και η αποπληρωμή αυτών των προκαταβολών και δανείων.

ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

25. Ταμιακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα πρέπει να αναγνωρίζονται στο νόμισμα λειτουργίας της οντότητας, εφαρμόζοντας στο ποσό του ξένου νομίσματος τη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της ταμιακής ροής.

26. Οι ταμιακές ροές μιας θυγατρικής εξωτερικού πρέπει να μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας βάσει των συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ του νομίσματος αυτού και του ξένου νομίσματος κατά τις ημερομηνίες των ταμιακών ροών. (ΔΛΠ 21)

27. Οι ταμιακές ροές που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 21, "Οι Επιδράσεις των Μεταβολών των Τιμών Συναλλάγματος". Αυτό επιτρέπει τη χρήση μιας ισοτιμίας που πλησιάζει την πραγματική. Για παράδειγμα, ο μέσος σταθμικός όρος των συναλλαγματικών ισοτιμιών μιας περιόδου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταχώρηση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα ή τη μετατροπή των ταμιακών ροών μιας θυγατρικής εξωτερικού. Οποσδήποτε όμως, το ΔΛΠ 21 δεν επιτρέπει χρήση της συναλλαγματικής ισοτιμίας που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, όταν μετατρέπονται οι ταμιακές ροές μιας θυγατρικής εξωτερικού.

28. Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές, που προέρχονται από μεταβολές στις ισοτιμίες των ξένων νομισμάτων, δεν είναι ταμιακές ροές. Όμως, η επίδραση των μεταβολών των ισοτιμιών ξένου νομίσματος στα ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, που κατέχονται ή οφείλονται σε ξένο νόμισμα, καταχωρείται στην κατάσταση ταμιακών ροών για λόγους συμφωνίας των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων μεταξύ έναρξης και τέλους περιόδου. Αυτό το ποσό παρουσιάζεται ξεχωριστά από τις ταμιακές ροές από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και συμπεριλαμβάνει τις τυχόν διαφορές, στην περίπτωση που αυτές οι ταμιακές ροές είχαν καταχωρηθεί με τις κατά το τέλος της περιόδου συναλλαγματικές ισοτιμίες.

ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ

Οι παράγραφοι 29 και 30 που αναφέρονται σε έκτακτα κονδύλια απαλείφονται.

29. Οι ταμιακές ροές που σχετίζονται με έκτακτα κονδύλια πρέπει να κατατάσσονται ως προερχόμενες από επιχειρηματικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, όπως αρμόζει κατά περίπτωση και να γνωστοποιούνται ξεχωριστά.

30. Οι ταμιακές ροές που σχετίζονται με έκτακτα κονδύλια εμφανίζονται στην κατάσταση ταμιακών ροών.

ξεχωριστά, ως προερχόμενες από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ώστε να είναι σε θέση οι χρήστες να αντληθούν τη φύση τους και την επίδρασή τους στις παρούσες και μελλοντικές ταμιακές ροές της επιχείρησης. Αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι επιπρόσθετες των ξεχωριστών γνωστοποιήσεων του είδους και του ποσού των έκτακτων κονδυλίων, που επιβάλλονται από το ΔΛΠ 8 "Καθαρό Κέρδος ή Ζημία Περίοδου, Βασικά Λάθη και Μεταβολές στις Λογιστικές Αρχές".

ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

31. Ταμιακές ροές από τόκους και μερίσματα που έχουν εισπραχθεί πρέπει να γνωστοποιούνται ξεχωριστά από τόκους και μερίσματα που έχουν καταβληθεί. Οι ταμιακές ροές από τόκους και μερίσματα πρέπει να κατατάσσονται κατά ένα σταθερό τρόπο από περίοδο σε περίοδο, ως επιχειρηματικές ή επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

32. Το συνολικό ποσό των τόκων που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμφανίζεται στην κατάσταση ταμιακών ροών, είτε έχει καταχωρηθεί ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είτε έχει κεφαλαιοποιηθεί, σύμφωνα με τον προβλεπόμενο εναλλακτικό χειρισμό στο ΔΛΠ 23 "Κόστος Δανεισμού".

33. Για ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, οι τόκοι που καταβλήθηκαν και οι τόκοι και τα μερίσματα που εισπράχθηκαν συνήθως κατατάσσονται ως επιχειρηματικές ταμιακές ροές. Όμως, δεν υπάρχει κοινή συναίνεση στην κατάταξη αυτών των ταμιακών ροών από άλλες επιχειρήσεις. Τόκοι που καταβλήθηκαν και τόκοι και μερίσματα που εισπράχθηκαν μπορεί να καταταγούν στις επιχειρηματικές ταμιακές ροές, γιατί υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή ζημίας. Εναλλακτικά, τόκοι που καταβλήθηκαν και τόκοι και μερίσματα που εισπράχθηκαν μπορεί να καταταγούν στις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές και επενδυτικές ταμιακές ροές αντίστοιχα, γιατί αποτελούν τα κόστη εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων ή τις αποδόσεις των επενδύσεων.

34. Μερίσματα που καταβλήθηκαν μπορεί να καταταγούν στις χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές, γιατί αποτελούν ένα κόστος εξεύρεσης χρηματοοικονομικών πόρων. Εναλλακτικά, μερίσματα που καταβλήθηκαν μπορεί να καταταγούν ως ένα συνθετικό στοιχείο των ταμιακών ροών από επιχειρηματικές δραστηριότητες, ώστε να μπορέσουν οι χρήστες να προσδιορίσουν τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να καταβάλει μερίσματα από τις επιχειρηματικές ταμιακές ροές.

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

35. Ταμιακές ροές που προκύπτουν από φόρους εισοδήματος πρέπει να γνωστοποιούνται ξεχωριστά και πρέπει να κατατάσσονται ως ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες, εκτός αν είναι δυνατόν ειδικώς να συσχετιστούν με τις χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες.

36. Οι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από συναλλαγές, οι οποίες δημιουργούν ταμιακές ροές κατατασσόμενες στην κατάσταση ταμιακών ροών στις επιχειρηματικές, επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Παρόλο που το έξοδο φόρου μπορεί να είναι άμεσα σχετιζόμενο προς τις επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, οι σχετικές ταμιακές ροές φόρου είναι συχνά πρακτικά αδύνατο να εξατομικευτούν και μπορεί να προκύπτουν σε διαφορετική περίοδο από εκείνη των ταμιακών ροών της βασικής συναλλαγής. Για το λόγο αυτό, οι φόροι που καταβλήθηκαν συχνά κατατάσσονται ως ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες. Όμως, όταν είναι πρακτικά δυνατόν οι ταμιακές ροές φόρου να συσχετισθούν άμεσα προς μία ιδιαίτερη συναλλαγή, η οποία δημιουργεί ταμιακές ροές που κατατάσσονται στις επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, τότε οι ταμιακές ροές φόρου κατατάσσονται σε μία από τις δραστηριότητες αυτές, όπως αρμόζει. Όταν οι ταμιακές ροές φόρου κατατάσσονται σε περισσότερες από μία δραστηριότητες, πρέπει να γνωστοποιείται το συνολικό ποσό των φόρων που καταβλήθηκε.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ, ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

37. Όταν η λογιστικοποίηση μιας επένδυσης σε συγγενή ή σε θυγατρική γίνεται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης ή της μεθόδου του κόστους, ο επενδυτής περιορίζει την αναφορά της επένδυσης αυτής στην κατάσταση ταμιακών ροών, μόνο σε ότι αφορά στις μεταξύ αυτού και της συγγενούς ή της θυγατρικής ταμιακές ροές, όπως για παράδειγμα, στα μερίσματα και στις προκαταβολές.

38. Μια επιχείρηση που παρουσιάζει τα δικαιώματά της σε μία από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα (βλέπε ΔΛΠ 31 "χρηματοοικονομική πληροφόρηση για τα δικαιώματα σε κοινοπραξίες") χρησιμοποιώντας την αναλογική ενοποίηση, συμπεριλαμβάνει στη δική της ενοποιημένη κατάσταση ταμιακών ροών το αναλογικό μερίδιό της από τις ταμιακές ροές της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας. Μια επιχείρηση που παρουσιάζει ένα τέτοιο δικαίωμα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης, συμπεριλαμβάνει στη δική της κατάσταση ταμιακών ροών τις ταμιακές ροές από την επένδυσή της στην από κοινού ελεγχόμενη οικονομική μονάδα, καθώς και τις

διανομές και άλλες πληρωμές ή εισπράξεις μεταξύ αυτής και της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας.

ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

39. Το σύνολο των ταμιακών ροών που προκύπτουν από αποκτήσεις και από διαθέσεις θυγατρικών ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων, πρέπει να παρουσιάζεται ξεχωριστά και να κατατάσσεται στις επενδυτικές δραστηριότητες.

40. Τόσο για τις αποκτήσεις θυγατρικών ή άλλων επιχειρηματικών μονάδων, όσο και για τις διαθέσεις τέτοιων μονάδων κατά τη διάρκεια της περιόδου, μία επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί το συνολικό ποσό για κάθε ένα από τα ακόλουθα:

(α) Το συνολικό αντάλλαγμα της αγοράς ή της διάθεσης.

(β) Την αναλογία του ανταλλάγματος αγοράς ή πώλησης που καλύπτεται από ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα.

(γ) Το ποσό των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε.

(δ) Το ποσό των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, εκτός των ταμιακών διαθεσίμων ή ταμιακών ισοδυνάμων της θυγατρικής ή της επιχειρηματικής μονάδας που αποκτήθηκε ή διατέθηκε, συνοπτικά για κάθε κύρια κατηγορία.

41. Η ξεχωριστή παρουσίαση, σε ιδιαίτερες σειρές κονδυλίων, των επιδράσεων των ταμιακών ροών από αποκτήσεις και διαθέσεις θυγατρικών και άλλων επιχειρηματικών μονάδων, μαζί με τη ξεχωριστή γνωστοποίηση των ποσών των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν, βοηθά να διακρίνονται οι συγκεκριμένες αυτές ταμιακές ροές από τις ταμιακές ροές που προκύπτουν από άλλες επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Τα αποτελέσματα των ταμιακών ροών από διαθέσεις δεν αφαιρούνται από εκείνα των αποκτήσεων.

42. Το συνολικό ποσό των ταμιακών διαθεσίμων που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν, ως αντάλλαγμα αγοράς ή πώλησης, καταχωρείται στην κατάσταση ταμιακών ροών μετά την αφαίρεση των ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων που αποκτήθηκαν ή διατέθηκαν.

ΜΗ ΤΑΜΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

43. Επενδυτικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές που δεν απαιτούν τη χρήση ταμιακών διαθεσίμων ή ταμιακών ισοδυνάμων, πρέπει να εξαιρούνται από την κατάσταση ταμιακών ροών. Οι συναλλαγές αυτές πρέπει να γνωστοποιούνται με τις άλλες οικονομικές καταστάσεις, κατά τρόπο που να παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες για αυτές τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

44. Πολλές επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες δεν έχουν άμεσο αντίκτυπο στις τρέχουσες ταμιακές ροές, μολονότι επηρεάζουν την κεφαλαιακή και την περιουσιακή δομή μιας επιχείρησης. Ο αποκλεισμός των μη ταμιακών συναλλαγών από την κατάσταση ταμιακών ροών είναι συνεπής με το αντικείμενο της κατάστασης ταμιακών ροών, καθώς αυτές οι συναλλαγές δεν συνεπάγονται ταμιακές ροές στην τρέχουσα περίοδο. Παραδείγματα μη ταμιακών συναλλαγών είναι:

(α) Η απόκτηση περιουσιακών στοιχείων είτε με την ανάληψη άμεσα συνδεδεμένων υποχρεώσεων είτε μέσω μιας χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Η απόκτηση μιας επιχείρησης με έκδοση μετοχών.

(γ) Η μετατροπή υποχρεώσεων σε κεφάλαιο.

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΙΑΚΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ

45. Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί τη σύνθεση των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ισοδυνάμων και να παρουσιάζει μία συμφωνία των ποσών της κατάστασης των ταμιακών ροών της με τα αντίστοιχα κονδύλια του ισολογισμού.

46. Εν όψει της ποικιλίας των πρακτικών της ταμιακής διαχείρισης και των τραπεζικών διακανονισμών σε όλο τον κόσμο και για να συμμορφώνεται με το ΔΛΠ 1 "Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων", η επιχείρηση γνωστοποιεί την ακολουθούμενη μέθοδο προσδιορισμού της σύνθεσης των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ισοδυνάμων.

47. Το αποτέλεσμα κάθε μεταβολής της μεθόδου προσδιορισμού των στοιχείων που συνθέτουν τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα, όπως π.χ. μια μεταβολή στην κατάταξη των χρηματοπιστωτικών μέσων, τα οποία προηγουμένως θεωρούνταν ως μέρος του χαρτοφυλακίου επενδύσεων της επιχείρησης, απεικονίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 8, "Καθαρό Κέρδος ή Ζημία Περιόδου, Βασικά Λάθη και Μεταβολές στις Λογιστικές

Αρχές".

ΆΛΛΕΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

48. Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης, τα ποσά των σημαντικών υπολοίπων ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από την επιχείρηση και δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο.

49. Υπάρχουν διάφορες περιπτώσεις κατά τις οποίες υπόλοιπα ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από μια επιχείρηση, δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν υπόλοιπα ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων που κατέχονται από θυγατρική, η οποία λειτουργεί σε χώρα όπου ισχύουν συναλλαγματικοί έλεγχοι ή άλλοι νομικοί περιορισμοί, οπότε τα υπόλοιπα δεν είναι διαθέσιμα για γενική χρήση από τη μητρική εταιρία ή άλλες θυγατρικές.

50. Πρόσθετες πληροφορίες μπορεί να είναι απαραίτητες στους χρήστες για την κατανόηση της οικονομικής θέσης και της ρευστότητας μιας επιχείρησης. Συνιστάται η παράθεση τέτοιων πληροφοριών, μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης και μπορεί να περιλαμβάνουν:

(α) Τα ποσά των μη αναληφθέντων εγκεκριμένων δανείων, τα οποία μπορεί να είναι διαθέσιμα για μελλοντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και για διακανονισμό κεφαλαιακών δεσμεύσεων, με μνεία κάθε περιορισμού στη χρήση αυτών των δανείων.

(β) Τα συνολικά ποσά των ταμιακών ροών από κάθε μία από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, που σχετίζονται με δικαιώματα σε κοινοπραξίες, τα οποία εμφανίζονται με τη χρησιμοποίηση της αναλογικής ενοποίησης.

(γ) Το συνολικό ποσό των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα, ξεχωριστά από εκείνες τις ταμιακές ροές που απαιτούνται για να διατηρείται η επιχειρηματική δυναμικότητα.

(δ) Το ποσό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για κάθε αναφερόμενο επιχειρηματικό και γεωγραφικό τομέα (βλέπε ΔΛΠ 14 "Πληροφόρηση κατά Τομέα").

51. Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα και των ταμιακών ροών που απαιτούνται για να διατηρείται η επιχειρηματική δυναμικότητα, είναι χρήσιμη για να επιτρέπει στο χρήστη να προσδιορίσει αν η επιχείρηση επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της. Μια επιχείρηση που δεν επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη μελλοντική κερδοφορία, χάριν της τρέχουσας ρευστότητας και διανομής (μερισμάτων) στους ιδιοκτήτες.

52. Η γνωστοποίηση των κατά τομέα ταμιακών ροών επιτρέπει στους χρήστες να έχουν μια καλλίτερη αντίληψη της σχέσης μεταξύ των ταμιακών ροών της επιχείρησης, ως ένα σύνολο και των επιμέρους τμημάτων της, καθώς και της διαθεσιμότητας και μεταβλητότητας των κατά τομέα ταμιακών ροών.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ

53. Αυτό το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο αρχίζει να εφαρμόζεται για τις οικονομικές καταστάσεις που καλύπτουν τις περιόδους που αρχίζουν την ή μετά από την 1η Ιανουαρίου 1994.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Ε. Σακέλλης , Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
2. Ε. Σακέλλης –Ν. Πρωτοψάλτης, Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις , Αθήνα 1991
3. Ε. Σακέλλης , Ο Ισολογισμός των Α .Ε και Ε. Π. Ε , τόμος Β
4. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης Καταστάσεις Ταμειακών Ροών
5. Νικόλαος Γ. Πρωτοψάλτης Πρακτικό Βοήθημα Κατάρτισης Καταστάσεων Ταμειακών ροών
6. Νικήτα Α Νιάρχου Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων

Ξένη βιβλιογραφία

- 1 David H Bangs Cash Flow Control Guide Οδηγός Για τον Έλεγχο Της Ταμειακής Ροής για την Αναπτυσσόμενη Επιχείρηση

Παραπομπές Διαδικτύου

1. Tax Heaven. gr

